

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง

อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

พ.ศ. 2564 – 2570

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง

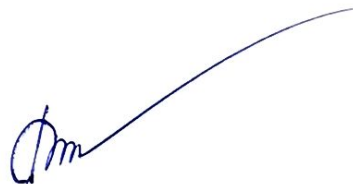
สำนักปลัด ฝ่ายอำนวยการ

โทร 0-4481-6838

คำนำ

ปัจจุบันสถานการณ์สาธารณสุขในประเทศไทยมีความถี่และความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ทั้งภัยที่เกิดจากธรรมชาติและภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ซึ่งก่อให้เกิดความสูญเสียและความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นอย่างมาก แม้ว่าสาธารณสุขเป็นเรื่องที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ แต่สามารถลดความเสี่ยงและความสูญเสียที่เกิดจากสาธารณสุขได้ ด้วยการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับเหตุการณ์สาธารณสุขที่อาจจะเกิดขึ้น โดยให้ความสำคัญกับการป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อมของทรัพยากรในด้านต่างๆ เพื่อมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุข ขณะเดียวกันหากเกิดสาธารณสุขขึ้น และมีการเตรียมระบบการจัดการในภาวะฉุกเฉิน บูรณาการการจัดการทั้งด้านคน งบประมาณ เครื่องมือเครื่องจักรที่พร้อมใช้ในการเผชิญเหตุ ได้อย่างเป็นระบบมีมาตรฐาน จะทำให้สามารถปกป้อง ลดความสูญเสีย และความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้ทันต่อสถานการณ์ รวมถึงการเยียวยาและการฟื้นฟูที่มุ่งเน้นการฟื้นฟูสภาพและการซ่อมสร้างที่ยั่งยืน เพื่อลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมและป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงใหม่

เทศบาลตำบลทุ่งทองได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง พ.ศ.2564-2570 ขึ้น เพื่อเป็นกรอบกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่หน่วยงานในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลทุ่งทองให้เป็นไปในทิศทางและมาตรฐานเดียวกัน อีกทั้งยังเป็นกรอบกำหนดแนวทาง ในการสนับสนุนการจัดการสาธารณสุขของ หมู่บ้าน และชุมชน ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการสาธารณสุขเทศบาลตำบลทุ่งทองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 รวมทั้งสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570 และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด พ.ศ.2564-2570 จึงให้หน่วยงานในพื้นที่ถือปฏิบัติตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง พ.ศ.2564-2570 และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนฯ ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการวางระบบการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(นายสมถวิล หมั่นอุตสาห์)

นายกเทศมนตรีตำบลทุ่งทอง

ผู้อำนวยการท้องถิ่น

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	1
1.1 สภาพทั่วไปของ เทศบาลตำบลทุ่งทอง	1
1.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	1
1.1.2 เขตการปกครอง	1
1.1.3 ข้อมูลประชากร	1
1.1.4 ลักษณะการประกอบอาชีพ	1
1.1.5 การคมนาคม	1
1.1.6 แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ	1
1.1.7 สถานที่สำคัญ	2
1.2 สถิติการเกิดภัย	2
1.2.1 อัคคีภัย	2
1.2.2 วาตภัย	3
1.2.3 อุทกภัย	3
1.2.4 ภัยจากดินโคลนถล่ม	3
1.2.5 แผ่นดินไหวและสึนามิ	3
1.2.6 ภัยแล้ง	4
1.2.7 โรคระบาด	4
1.2.8 ภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน	4
1.2.9 ภัยจากมลพิษทางอากาศ	4
1.2.10 ภัยจากสารเคมี	5
1.2.11 ภัยจากการคมนาคม	5
1.3 สถานการณ์/ความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่	5
1.4 ปฏิทินสาธารณภัยประจำปี	7
บทที่ 2 นโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	8
2.1 นโยบายการป้องกันและสาธารณภัย	8
2.2 วัตถุประสงค์ของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง	8
2.3 พันธกิจ	8
2.4 เป้าหมาย	9
2.5 ตัวชี้วัดความสำเร็จในการจัดการความเสี่ยง	9
2.6 ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	9
2.7 แหล่งที่มาและวิธีการงบประมาณ	12
บทที่ 3 หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	20
3.1 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	20
3.2 กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	20
3.2.1 ระดับนโยบาย	20
3.2.2 ระดับปฏิบัติการ	21
3.3 บทบาทหน้าที่และแนวทางปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	25
3.3.1 บทบาทหน้าที่	25

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.3.2 แนวทางปฏิบัติร่วมกับหน่วยงาน	30
3.4 ของเขตสาธารณสุข	32
3.5 ระดับการจัดการสาธารณสุข	32
3.6 กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข	32
3.6.1 กฎหมายหลัก	32
3.6.2 กฎหมาย/ระเบียบ/ประกาศ/คำสั่ง	32
บทที่ 4 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุข	35
4.1 แนวคิดการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุข	35
4.2 เป้าประสงค์	35
4.3 กลยุทธ์การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุข	35
กลยุทธ์ที่ 1	35
กลยุทธ์ที่ 2	39
กลยุทธ์ที่ 3	46
บทที่ 5 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ	48
5.1 แนวคิดการจัดการในภาวะฉุกเฉิน	48
5.1.1 มาตรการจัดการในภาวะฉุกเฉิน	48
5.1.2 เอกภาพการจัดการในภาวะฉุกเฉิน	48
5.1.3 ความยืดหยุ่นของโครงสร้างองค์การการจัดการในภาวะฉุกเฉิน	48
5.2 เป้าประสงค์	48
5.3 กลยุทธ์การบูรณาการในภาวะฉุกเฉิน	48
กลยุทธ์ที่ 1	48
กลยุทธ์ที่ 2	60
กลยุทธ์ที่ 3	64
บทที่ 6 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน	69
6.1 แนวคิดในการฟื้นฟู	69
6.1.1 แนวคิดการพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่า	69
6.1.2 เครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่า	70
6.2 เป้าประสงค์	71
กลยุทธ์ที่ 1	71
กลยุทธ์ที่ 2	73
กลยุทธ์ที่ 3	75
บทที่ 7 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศ	
ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข	78
7.1 แนวคิดการส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศ	
ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข	78
7.2 เป้าประสงค์	78
7.3 การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข	78

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 8 ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการ และประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านสาธารณสุข	80
8.1 แนวคิดการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริการจัดการ และสร้างนวัตกรรมด้านสาธารณสุข	80
8.2 เป้าประสงค์	80
8.3 กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริการจัดการ และสร้างนวัตกรรมด้านสาธารณสุข	80
กลยุทธ์ที่ 1	80
กลยุทธ์ที่ 2	81
กลยุทธ์ที่ 3	82
กลยุทธ์ที่ 4	82
กลยุทธ์ที่ 5	83
บทที่ 9 การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ	84
9.1 การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ	84
9.1.1 กลไกการขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลทุ่งทอง	84
9.1.2 แนวทางการขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลทุ่งทอง	84
9.2 การติดตามและประเมินผล	89
9.3 การวิจัยและพัฒนา	90
9.4 การทบทวนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง	90

สารบัญภาคผนวก

ภาคผนวก ก : คำย่อ

ภาคผนวก ข : ตัวอย่างลักษณะภัย

ภาคผนวก ค : นิยามศัพท์

ภาคผนวก ง : พื้นที่เสี่ยงภัยต่างๆ

ภาคผนวก จ : สถานที่สำคัญที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ (พระตำหนัก แหล่งพลังงาน โรงพยาบาล สาธารณูปโภค ที่สำคัญ ท่าเรือ ท่าอากาศยาน ฯลฯ)

ภาคผนวก ฉ : บัญชีหน่วยงานประสานการปฏิบัติในจังหวัด

ภาคผนวก ฉ-1 : บัญชีรายชื่อบุคลากรหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน

ภาคผนวก ฉ-2 : บัญชีฐานข้อมูล อปพร.

ภาคผนวก ญ : บัญชีเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ และอุปกรณ์ ใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ภาคผนวก ฐ : บัญชีศูนย์พักพิงชั่วคราวหลัก/สำรอง

ภาคผนวก ฒ : คำสั่ง

ภาคผนวก ด : แบบประเมิน PDNA ระยะที่ 1

ภาคผนวก ต : แบบประเมิน PDNA ระยะที่ 2

บทที่ 1

สถานการณ์และแนวโน้มสาธารณสุขของเทศบาลตำบลทุ่งทอง

1.1 สภาพทั่วไปของเทศบาลตำบลทุ่งทอง

1.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

เทศบาลตำบลทุ่งทอง ตั้งอยู่ที่ 139 หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ มีพื้นที่ประมาณ 61.33 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 38,331.25 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับเทศบาลตำบลบ้านเขว้า และองค์การบริหารส่วนตำบลโนนแดง
ทิศใต้	ติดต่อกับเทศบาลตำบลลุ่มลำชี และองค์การบริหารส่วนตำบลสัมปอ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับเทศบาลตำบลชีลอง และเทศบาลตำบลลุ่มลำชี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับเทศบาลตำบลตลาดแร้ง และองค์การบริหารส่วนตำบลโนนแดง

1.1.2 เขตการปกครอง

เทศบาลตำบลทุ่งทอง แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๗ หมู่บ้าน ในตำบลบ้านเขว้า ได้แก่ หมู่ที่ ๑ (บางส่วน) หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๑ (บางส่วน) หมู่ที่ ๑๒ (บางส่วน) หมู่ที่ ๑๔ (บางส่วน) หมู่ที่ ๑๕ หมู่ที่ ๑๖ หมู่ที่ ๑๗ หมู่ที่ ๑๘ และ หมู่ที่ ๑๙

1.1.3 ข้อมูลประชากร (จำนวนแยกตามเพศ จำนวนครัวเรือน ช่วงอายุประชากร ข้อมูลผู้พิการ ประชากรแฝง)

เทศบาลตำบลทุ่งทอง มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๖,๔๘๗ คน จำแนกเป็นเพศชาย ๓,๒๗๓ คน เพศหญิง ๓,๑๒๐ คน จำนวนเด็ก (อายุ ๐ - ๑๔ ปี) เด็กชาย ๕๑๙ คน เด็กหญิง ๔๑๖ คน จำนวนผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป) เพศชาย ๖๓๕ คน เพศหญิง ๗๔๗ คน จำนวนผู้พิการ เพศชาย ๑๕๓ คน เพศหญิง ๑๙๐ คน จำนวนผู้ป่วยติดเตียง ๓๘ คน จำนวนครัวเรือน ๒,๒๒๖ ครัวเรือน ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ ร้อยละ ๙๙.๙ ฯลฯ

ข้อมูล ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครองอำเภอบ้านเขว้า)

1.1.4 ลักษณะการประกอบอาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ของเทศบาลตำบลทุ่งทองประมาณร้อยละ ๖๐ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาได้แก่ ด้านการค้าขาย ประมาณร้อยละ ๒๕ ด้านรับราชการ ประมาณร้อยละ ๑๕ เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมกับการทำเกษตร เช่น การปลูกข้าว ทำไร่ทำสวน ปลูกผัก ปลูกอ้อย และเลี้ยงสุกร เฉลี่ยรายได้ประชากรต่อหัวต่อปี/ ประมาณ ๗๐,๐๐๐ บาท

1.1.5 การคมนาคม (การขนส่งทางรถยนต์ ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ)

เทศบาลตำบลทุ่งทอง มีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญสามารถเดินทางติดต่อกันระหว่าง เทศบาลตำบลบ้านเขว้า และอำเภอต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว โดยสามารถเดินทางได้ทางรถยนต์ บนถนนทางหลวงหมายเลข ๓๐๐๒ บ้านเขว้า - โนนจาน

1.1.6 แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ (แหล่งน้ำ แม่น้ำลำคลอง แหล่งน้ำบาดาล บ่อน้ำ ภูเขา ฯลฯ)

เทศบาลตำบลทุ่งทอง มีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำสำคัญไหลผ่านหลายสาย ได้แก่

ลำห้วยคลองไผ่งาม ไหลผ่านพื้นที่หมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ที่ ๔ บ้านคลองไผ่งาม ถึงหมู่ที่ ๙ บ้านกุดไข่นุ่น
ลำห้วยกุดเบน ไหลผ่านพื้นที่หมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ที่ ๔ บ้านคลองไผ่งาม ถึงหมู่ที่ ๗ บ้านกุดฉนวน
ลำห้วยห้วย ไหลผ่านพื้นที่หมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ที่ ๑๖ บ้านหนองแถม ถึงหมู่ที่ ๓ บ้านโนนหมาว้อ

1.1.7 สถานที่สำคัญ

พื้นที่	สถานที่สำคัญ
หมู่ที่ ๓	สถานที่ตั้งทางศาสนา วัดคลองสายบัว
หมู่ที่ ๔	สถานบริการสาธารณสุข โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านคลองไผ่งาม สถาบันการศึกษา โรงเรียนบ้านคลองไผ่งาม สถานที่ตั้งทางศาสนา วัดสุวรรณาราม
หมู่ที่ ๕	สถาบันการศึกษา โรงเรียนบ้านโนนตาด สถานที่ตั้งทางศาสนา วัดทองธรรมชาติ
หมู่ที่ ๖	สถาบันการศึกษา โรงเรียนบ้านดอน สถานที่ตั้งทางศาสนา วัดปรังค์ปราสาท
หมู่ที่ ๗	สถาบันการศึกษา โรงเรียนบ้านกุดฉนวน สถานที่ตั้งทางศาสนา วัดสายตะคลอง
หมู่ที่ ๘	สถาบันการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองโสมง สถานที่ตั้งทางศาสนา วัดเกาะสามัคคี
หมู่ที่ ๙	สถานที่ตั้งทางศาสนา วัดกุดไข่นุ่น พื้นที่ทั้งหมด ๑ แห่ง
หมู่ที่ ๑๕	สถานที่ตั้งทางศาสนา สำนักสงฆ์บ้านหนองอุดม
หมู่ที่ ๑๙	สถานที่ตั้งทางศาสนา วัดป่ากุดฉนวนอุดมพร
	สถานบริการสาธารณสุข ๑ แห่ง สถาบันการศึกษา ๕ แห่ง สถานที่ตั้งทางศาสนา ๙ แห่ง พื้นที่ทั้งหมด ๑ แห่ง ฯลฯ

1.2 สถิติการเกิดสาธารณภัยในเทศบาลตำบลทุ่งทอง

สถานการณ์สาธารณภัยของอำเภอ.... ที่เกิดขึ้นและสร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2559-2563) มีดังนี้

1.2.1 อัคคีภัย (Fire)

ตารางที่ 1.1 สถิติสถานการณ์อัคคีภัย ระหว่างปี พ.ศ.2559-2563 ของเทศบาลตำบลทุ่งทอง

ปี พ.ศ.	จำนวน (ครั้ง)	ความเสียหาย	
		จำนวน(หมู่บ้าน)	มูลค่า (บาท)
2559	-	-	-
2560	-	-	-
2561	-	-	-
2562	-	-	-
2563	-	-	-

1.2.2 ภัย (Storm)

ตารางที่ 1.2 สถิติสถานการณ์ภัยระหว่างปี พ.ศ.2559-2563 ของเทศบาลตำบลทุ่งทอง

ปี พ.ศ.	จำนวน (ครั้ง)	ความเสียหาย		
		จำนวน(หมู่บ้าน)	จำนวนบ้านเรือนที่เสียหาย (หลัง)	มูลค่า (บาท)
2559	-	-	-	-
2560	-	-	-	-
2561	1	1	1	1,000
2562	1	8	48	47,400
2563	2	9	31	34,000

1.2.3 อุทกภัย (Flood)

ตารางที่ 1.3 สถิติสถานการณ์อุทกภัยระหว่างปี พ.ศ.2559-2563 ของเทศบาลตำบลทุ่งทอง

ปี พ.ศ.	จำนวน (ครั้ง)	ความเสียหาย	
		จำนวน(หมู่บ้าน)	มูลค่า (บาท)
2559	-	-	-
2560	-	-	-
2561	-	-	-
2562	-	-	-
2563	1	10	-

1.2.4 ภัยจากดินโคลนถล่ม (Landslide)

ตารางที่ 1.4 สถิติสถานการณ์ดินโคลนถล่มระหว่างปี พ.ศ.2559-2563 ของเทศบาลตำบลทุ่งทอง

ปี พ.ศ.	จำนวน (ครั้ง)	ความเสียหาย	
		จำนวน(หมู่บ้าน)	มูลค่า (บาท)
2559	-	-	-
2560	-	-	-
2561	-	-	-
2562	-	-	-
2563	-	-	-

1.2.5 แผ่นดินไหวและสึนามิ (Earthquake and Tsunami)

ตารางที่ 1.5 สถิติสถานการณ์แผ่นดินไหวระหว่างปี พ.ศ.2559-2563 ของเทศบาลตำบลทุ่งทอง

ปี พ.ศ.	จำนวน (ครั้ง)	ความเสียหาย	
		จำนวน(หมู่บ้าน)	มูลค่า (บาท)
2559	-	-	-
2560	-	-	-
2561	-	-	-
2562	-	-	-
2563	-	-	-

1.2.6 ภัยแล้ง (Drought)

ตารางที่ 1.6 สถิติสถานการณ์ภัยแล้ง ระหว่างปี พ.ศ.2559-2563 ของเทศบาลตำบลทุ่งทอง

ปี พ.ศ.	จำนวน (ครั้ง)	ความเสียหาย	
		จำนวน(หมู่บ้าน)	มูลค่า (บาท)
2559	-	-	-
2560	-	-	-
2561	-	-	-
2562	1	ทุกหมู่บ้าน	-
2563	-	-	-

1.2.7 โรคระบาด (Pandemic)

ตารางที่ 1.7 สถิติสถานการณ์โรคระบาด ระหว่างปี พ.ศ.2559-2563 ของเทศบาลตำบลทุ่งทอง

ปี พ.ศ.	จำนวน (ครั้ง)	ความเสียหาย	
		จำนวน(หมู่บ้าน)	มูลค่า (บาท)
2559	-	-	-
2560	-	-	-
2561	-	-	-
2562	-	-	-
2563	-	-	-

1.2.8 ภัยจากไฟป่าและหมอกควัน (Forest Fire and Smoke)

ตารางที่ 1.8 สถิติสถานการณ์ภัยจากไฟป่าและหมอกควัน ระหว่างปี พ.ศ.2559-2563 ของเทศบาลตำบลทุ่งทอง

ปี พ.ศ.	จำนวน (ครั้ง)	ความเสียหาย	
		จำนวน(หมู่บ้าน)	มูลค่า (บาท)
2559	-	-	-
2560	-	-	-
2561	11	6	-
2562	9	5	-
2563	13	6	-

1.2.9 ภัยจากมลพิษทางอากาศประเภท PM2.5 (Particulate Matter : PM)

ตารางที่ 1.9 สถิติสถานการณ์ภัยจากมลพิษทางอากาศประเภท PM2.5 ระหว่างปี พ.ศ.2559-2563 ของเทศบาลตำบลทุ่งทอง

ปี พ.ศ.	จำนวน (ครั้ง)	ความเสียหาย	
		จำนวน(หมู่บ้าน)	มูลค่า (บาท)
2559	-	-	-
2560	-	-	-
2561	-	-	-
2562	-	-	-
2563	-	-	-

1.2.10 ภัยจากสารเคมี (Chemical incidents)

ตารางที่ 1.10 สถิติสถานการณ์ภัยจากสารเคมี ระหว่างปี พ.ศ.2559-2563 ของเทศบาลตำบลทุ่งทอง

ปี พ.ศ.	จำนวน (ครั้ง)	ความเสียหาย	
		จำนวน(หมู่บ้าน)	มูลค่า (บาท)
2559	-	-	-
2560	-	-	-
2561	-	-	-
2562	-	-	-
2563	-	-	-

1.2.11 ภัยจากการคมนาคม (Transportation)

ตารางที่ 1.11 สถิติสถานการณ์ภัยจากการคมนาคม ระหว่างปี พ.ศ.2559-2563 ของเทศบาลตำบลทุ่งทอง

ปี พ.ศ.	จำนวนของการเกิด อุบัติเหตุ (ครั้ง)	ความเสียหาย		
		มูลค่า(บาท)	บาดเจ็บ(คน)	เสียชีวิต(คน)
2559	-	-	-	-
2560	-	-	-	-
2561	-	-	-	-
2562	-	-	-	-
2563	-	-	-	-

1.3 สถานการณ์/ความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่

1) ประเมินภัยอันตราย เพื่อให้ทราบถึงความรุนแรงของภัย ประเภทภัย และสถานที่ รวมถึงการดำรงชีวิตของชุมชนและสังคมที่จะได้รับผลกระทบ โดยระบุสาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัยแต่ละประเภทภัย

2) ประเมินความอ่อนแอ เพื่อให้ทราบถึงประชาชนและทรัพย์สินที่อยู่ ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงจากสาธารณภัย เช่น สถานที่ตั้งบ้านเรือนประชาชน ทรัพย์สิน หรือสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่อยู่ภายในอาณาบริเวณพื้นที่ที่จะเกิดภัยและมีโอกาสได้รับความเสียหายจากภัยนั้น ๆ

3) วิเคราะห์ความเปราะบาง เพื่อให้ทราบถึงระดับความเสี่ยงของสภาพ หรือองค์ประกอบของสิ่งนั้นว่ามีความสามารถต้านทานต่อภัยอันตรายได้เท่าใด เช่น ชุมชนในพื้นที่ขาดความสามารถในการป้องกันตนเองไม่สามารถรับมือกับภัยอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นและเมื่อเกิดภัยแล้วไม่สามารถฟื้นฟูได้อย่างรวดเร็ว

4) วิเคราะห์ศักยภาพ ชัดความสามารถในการเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัย เช่น พิจารณาถึงความรู้ ทักษะ และทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่ สามารถนำมาใช้ช่วยเหลือชุมชนที่เสี่ยงภัย และสามารถวางแผนรับมือกับภัยต่างๆ ได้ ความเสี่ยงจากสาธารณภัยของจังหวัดนั้นๆ ก็จะลดลง เป็นต้น

5) วิเคราะห์ความสูญเสียและผลกระทบ เพื่อคาดคะเนความสูญเสียต่อประชาชน ทรัพย์สิน การบริการ การดำรงชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากสาธารณภัย และประเมินผลกระทบที่จะสร้างความสูญเสียต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยสามารถวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยในเทศบาลตำบลทุ่งทอง ได้ดังนี้

ตารางที่ 1.12 : ตารางแสดงปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ประเภทของภัย	ระดับความเสี่ยงภัย			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/โครงการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย
	เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ		
อุทกภัย	หมู่ที่ 3,4	หมู่ที่ 8,16	หมู่ที่ 6,17	- เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำหลายสาย - พื้นที่เสี่ยงบางจุดไม่มีพนังหรือเขื่อนกั้นตลิ่ง โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ 3,4 - ประชาชนส่วนใหญ่ปลูกบ้านพักอาศัยติดริมแม่น้ำ โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ 4,7,9,10 - ขาดระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ 3,15,18	- ขุดลอกแหล่งน้ำเป็นประจำทุกปี - ชุมชน/หมู่บ้าน มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นประจำ - สนับสนุนเครื่องมือให้มีความมาตรฐานได้อย่างเพียงพอและรวดเร็ว
ภัยแล้ง	หมู่ที่ 3,4,8,15,16	หมู่ที่ 5,6,7,16,17	หมู่ที่ 5,6,18	- พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทางเกษตรเกษตรกรจึงมีความต้องการใช้น้ำในปริมาณมากและต่อเนื่องทั้งปี โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ 3,4,15,16 - แหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตรรวมทั้งแม่น้ำลำคลองตื้นเขิน โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ 3,4,5,18 - มีการบุกรุกทำลายป่าไม้ โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ 8,16	- มีเขื่อนหรือแหล่งน้ำและระบบชลประทาน ที่ดี - ขุดลอกแหล่งน้ำเดิมเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใน ถุดแล้ง - มีการรณรงค์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและขยายพื้นที่ป่า เช่น การปลูกป่า
วาตภัย	หมู่ที่ 3,4,8,10,16	หมู่ที่ 6,17	หมู่ที่ 7	- ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไปอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ 3,4,8,16 - บุคลากรที่มีความรู้ด้านสาธารณภัยไม่เพียงพอ โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ 3,15 - อาคารบ้านเรือนและสภาพแวดล้อมขาดการบำรุงดูแลรักษาให้เกิดความปลอดภัย โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ 3,9,16	- ติดตามสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะ ช่วงฤดูมรสุม - จัดหลักสูตรอบรมบุคลากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายให้ครบถ้วน - มีการปรับปรุงและซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ให้มีสภาพมั่นคงแข็งแรง สามารถทนต่อลมพายุได้
อัคคีภัย	หมู่ที่ 3,4,7,8,16	หมู่ที่ 10,19	หมู่ที่ 6	- ประชาชนขาดความตระหนักในการดูแลความปลอดภัยเรื่องการใช้ไฟฟ้า โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ 3,4 - ประชาชนไม่ทราบถึงแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเมื่อเกิดอัคคีภัยขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ 5,8	- มีการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องอัคคีภัย - มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านอัคคีภัยเป็นประจำทุกปี และให้ความรู้เกี่ยวกับอัคคีภัยแก่ประชาชน

ประเภทของภัย	ระดับความเสี่ยงภัย			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/โครงการ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย
	เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ		
สารเคมีและวัตถุอันตราย	หมู่ที่ 4 7,9,16	หมู่ที่ 3,6	หมู่ที่ 10	- มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีสารเคมีในการประกอบการอยู่ในพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ 4,9,16	- มีแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายของ เทศบาลตำบลทุ่งทอง - มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยสารเคมีและวัตถุอันตราย

จากการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย สามารถจัดลำดับความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัยของเทศบาลตำบลทุ่งทองได้ ดังนี้ (เสี่ยงภัยมากไปหาน้อย)

สาธารณภัยที่เกิดจากธรรมชาติ	สาธารณภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์
1. อุทกภัย 2. วาตภัย 3. ภัยแล้ง	1. อัคคีภัย

1.4 ปฏิทินสาธารณภัยประจำปี

ตารางที่ 1.11 : ปฏิทินสาธารณภัย (เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไว้ล่วงหน้า จึงทำปฏิทินสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่)

ภัย/เดือน	ระยะเวลาที่เกิดภัย											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
อุทกภัย						←→						
ภัยแล้ง	←→					←→						
			ฤดูแล้ง			ฝนทิ้งช่วง						
แผ่นดินไหว	←→											
พายุฤดูร้อน			←→									
อัคคีภัย	ปีใหม่	ตรุษจีน										ปีใหม่
ไฟป่า	←→											
อุบัติเหตุทางถนน	ปีใหม่			สงกรานต์								ปีใหม่
ภัยหนาว	←→									←→		
ฯลฯ												

หมายเหตุ :..... เฝ้าระวังตลอดทั้งปี

* ปฏิทินสาธารณภัยสามารถปรับเปลี่ยนหรือลดปฏิทินสาธารณภัยประจำปีให้เหมาะสมกับสถานการณ์ภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่

บทที่ 2

นโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลทุ่งทอง มีเป้าหมายมุ่งสู่ “การรู้รับ-ปรับตัว-ฟื้นเร็วทั่ว-อย่างยั่งยืน” (Resilience) โดยนำกรอบนโยบาย ยุทธศาสตร์ และกรอบแนวคิดทั้งในและต่างประเทศ ประกอบกับแนวโน้มสถานการณ์ภัยของโลกและของประเทศไทยที่เพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งบทเรียนการจัดการสาธารณภัยที่ผ่านมา นำมาทบทวนและปรับปรุงแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อำเภอบางส่วนให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้เป็นแนวทางในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของเทศบาลตำบลทุ่งทอง โดยมีสาระสำคัญดังนี้

2.1 นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เทศบาลตำบลทุ่งทอง กำหนดนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง ตามนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ดังนี้

2.1.1 มุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้วยการสร้างความตระหนักรู้ให้ทุกภาคส่วนของสังคมไทยเข้าใจความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อนำไปประเมินความเสี่ยงและการใช้ข้อมูลความเสี่ยงประกอบการวางแผน การลงทุน และการตัดสินใจอย่างรู้เท่าทันภัย

2.1.2 เสริมสร้างความเข้มแข็งการบูรณาการกับทุกภาคส่วนให้ยกระดับมาตรฐานระบบการจัดการในภาวะฉุกเฉินของประเทศให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการสาธารณภัยทุกระดับ พร้อมทั้งการบรรเทาทุกข์และช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว ทันท่วงที และทันต่อเหตุการณ์

2.1.3 พัฒนาระบบการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน โดยจัดให้มีการซ่อมสร้างและฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็วหรือให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม เพื่อลดความเสี่ยงเดิมและป้องกันความเสี่ยงใหม่

2.1.4 เสริมสร้างการเป็นหุ้นส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ให้ครอบคลุมทุกมิติ

2.1.5 ส่งเสริมการวิจัยและประยุกต์ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และภูมิปัญญา โดยการยกระดับศักยภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศ

2.2 วัตถุประสงค์ของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อม การแจ้งเตือนภัย และการดำเนินการช่วยเหลือให้แก่หน่วยงานในระดับท้องถิ่นในกรณีเกิดสาธารณภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้ประชาชนใน เทศบาลตำบลทุ่งทอง มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากเหตุสาธารณภัย

2.3 พันธกิจ

เทศบาลตำบลทุ่งทอง มีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่น โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น และมีปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่น และช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย เทศบาลตำบลทุ่งทอง จึงต้องมีการเตรียมพร้อมและรับมือกับสถานการณ์ภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ เทศบาลตำบลทุ่งทอง พ.ศ. 2564 ขึ้น ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 และสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 รวมทั้งมีความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 และยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด/อำเภอ เพื่อให้การบริหารจัดการสาธารณภัยเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งระบบ และเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน และสร้าง

พื้นที่ให้เป็นท้องถิ่นที่ปลอดภัย โดยให้ความสำคัญกับหลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่ประกอบด้วย การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ได้แก่ การป้องกัน การลดผลกระทบ และการเตรียมความพร้อมควบคู่กับการจัดการในภาวะฉุกเฉิน ได้แก่ การเผชิญเหตุ และการบรรเทาทุกข์ รวมทั้งการฟื้นฟู ได้แก่ การฟื้นฟูสภาพ และการซ่อมสร้าง การสร้างใหม่ให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

2.4 เป้าหมาย

เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการเตรียมความพร้อม การแจ้งเตือนภัย และการดำเนินการช่วยเหลือให้แก่หน่วยงาน ในระดับท้องถิ่นร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่รับผิดชอบและพื้นที่ข้างเคียง ตั้งแต่ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และภายหลังเกิดภัย ถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีความเชื่อมโยงกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ พ.ศ. ๒๕๕๘ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๘ และสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ และแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันและลดความสูญเสียต่อชีวิต และทรัพย์สิน รวมถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 ตัวชี้วัดความสำเร็จในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศ แบ่งออกเป็น 2 ตัวชี้วัด ได้แก่

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
2.5.1 การลดความสูญเสียและความเสียหาย	(1) อัตราการเสียชีวิตจากสาธารณภัยต่อประชากร 100,000 คน (2) จำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยต่อประชากร 100,000 คน (3) ความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่เกิดจากสาธารณภัยโดยตรงต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (4) ความเสียหายจากสาธารณภัยที่มีต่อโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ และการหยุดชะงักของบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน ในจำนวนนั้นรวมถึงสถานพยาบาลและสถานศึกษา ด้วยการพัฒนาโครงสร้างและบริการพื้นฐานให้มีความพร้อมรับมือและสามารถฟื้นกลับได้เร็วเมื่อเกิดสาธารณภัย
2.5.2 การเพิ่มศักยภาพในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	(1) จำนวนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ประกอบด้วยประเด็นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (2) ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยอย่างยั่งยืน (3) ชีตความสามารถระบบเตือนภัย โดยการจัดหาเทคโนโลยี เครื่องมือ อุปกรณ์ และประชาชนสามารถเข้าถึงการแจ้งเตือนภัยและข้อมูลความเสี่ยงสาธารณภัย

2.6 ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ของแผนฉบับนี้ เป็นการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของแผนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนยกระดับการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยไปสู่มาตรฐานตามหลักสากล เพื่อสร้างการรู้เท่าทันภัยและภูมิคุ้มกันให้กับทุกภาคส่วน ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(1) เป้าประสงค์

- (1.1) เพื่อจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยการลดความเปราะบาง และความอ่อนแอ พร้อมทั้งการเพิ่มขีดความสามารถในการเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัยที่เกิดขึ้น
- (1.2) เพื่อให้ทุกภาคส่วนดำเนินมาตรการลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมและป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงใหม่

(2) กลยุทธ์

- (2.1) พัฒนาและส่งเสริมให้มีความเข้าใจความเสี่ยงจากสาธารณภัยในระดับอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (2.2) พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย
- (2.3) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและทุกระดับสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ

(1) เป้าประสงค์

- (1.1) เพื่อยกระดับมาตรฐานระบบการจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีมาตรฐาน ยืดหยุ่น และเป็นเอกภาพ โดยการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- (1.2) เพื่อให้ผู้ประสบภัยได้รับความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์อย่างรวดเร็ว ทันท่วงที และทันต่อเหตุการณ์
- (1.3) เพื่อลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยให้น้อยที่สุด

(2) กลยุทธ์

- (2.1) พัฒนามาตรฐานการจัดการในภาวะฉุกเฉินอย่างมีเอกภาพ
- (2.2) พัฒนาระบบและเครื่องมือสนับสนุนการเผชิญเหตุ
- (2.3) พัฒนาประสิทธิภาพระบบและแนวปฏิบัติในการบรรเทาทุกข์

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

(1) เป้าประสงค์

- (1.1) เพื่อฟื้นฟูให้ผู้ประสบภัยได้รับการสงเคราะห์ช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว ทันท่วงที ต่อเนื่อง เป็นธรรม สอดรับกับความจำเป็นในการให้ความช่วยเหลือ และสามารถกลับไปดำรงชีวิตได้ตามปกติ
- (1.2) เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้มีการซ่อมสร้างและฟื้นฟูสภาพให้กลับคืนสู่สภาวะปกติ โดยเร็วหรือให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

(2) กลยุทธ์

- (2.1) พัฒนาระบบการประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย (Post - Disaster Need Assessment : PDNA)
- (2.2) พัฒนาแนวทางบริหารจัดการด้านการฟื้นฟู
- (2.3) เสริมสร้างแนวทางการฟื้นฟูให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(1) เป้าประสงค์

- (1.1) เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนัก และเข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยอย่างยั่งยืน
- (1.2) เพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย
- (1.3) เพื่อยกระดับการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมอย่างมีเอกภาพ

(2) กลยุทธ์

- (2.1) เสริมสร้างการเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยระหว่างประเทศ
- (2.2) พัฒนาระบบการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมที่มีเอกภาพ
- (2.3) ยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรม
- (2.4) ส่งเสริมความเป็นประเทศที่มีบทบาทนำด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

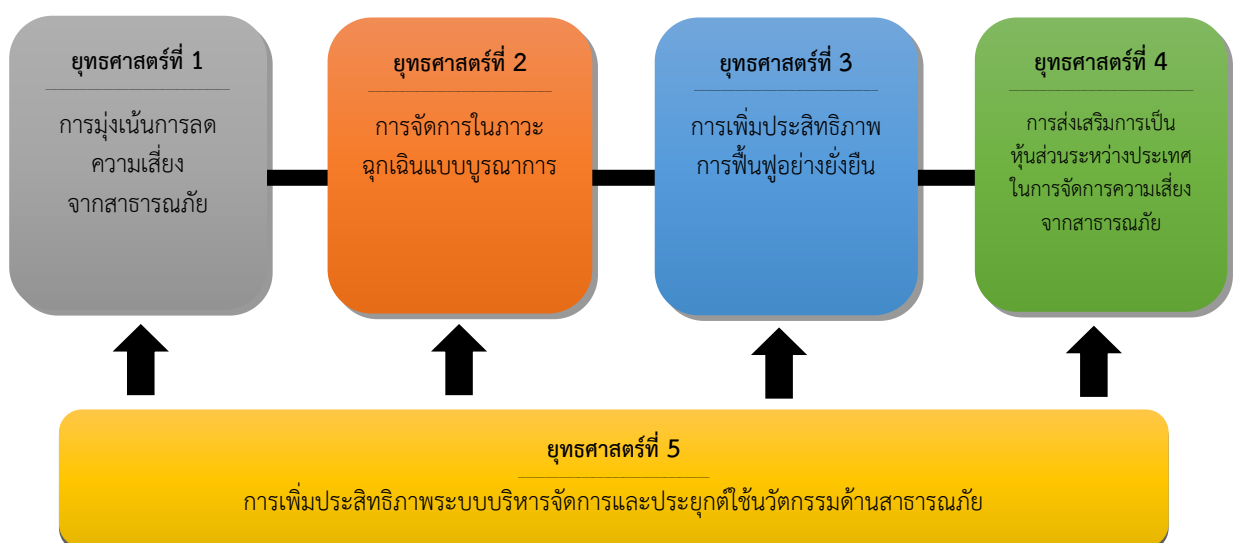
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านสาธารณภัย

(1) เป้าประสงค์

- (1.1) เพื่อเสริมสร้างระบบบริหารจัดการ การวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยี และภูมิปัญญาสู่ระบบอัจฉริยะเพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยอย่างมีประสิทธิภาพ
- (1.2) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้วยการรู้เท่าทันภัยให้กับประชาชนทุกช่วงวัยอย่างเสมอภาค และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) จากทุกภาคส่วน

(2) กลยุทธ์

- (2.1) พัฒนาระบบสารสนเทศด้านสาธารณภัย
- (2.2) พัฒนาการจัดการองค์ความรู้ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย
- (2.3) พัฒนาการสื่อสารความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่มีประสิทธิภาพ
- (2.4) ส่งเสริมการลงทุนด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบมีส่วนร่วมจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในระดับอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (2.5) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

แผนภาพที่ 2-1 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์

2.7 แหล่งที่มาและวิธีการงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

แหล่งที่มาและวิธีการงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลทุ่งทอง
จำแนก ดังนี้

2.7.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

งบประมาณ	สาระสำคัญ
(1) งบประมาณเชิงพื้นที่ (Area)	
(1.1) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด (Area)	(1.1.1) ให้จังหวัดตั้งงบประมาณสำหรับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากสำนักงบประมาณตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 โดยการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด และค่าของงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ เพื่อให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่รับผิดชอบ (1.1.2) ให้จังหวัดขอตั้งงบประมาณและขอรับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้อีกแนวทางหนึ่ง
(1.2) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)	(1.2.1) พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 45 องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด (8) จัดทำกิจกรรมใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 46 องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจจัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่อยู่นอกเขตจังหวัดได้ เมื่อได้รับความยินยอมจากราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (1.2.2) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง (29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มาตรา 17 ภายใต้งบประมาณ มาตรา 16 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตน (22) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด - ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรื่องหลักเกณฑ์การสนับสนุนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในการให้บริการสาธารณะ (1.2.3) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 - ข้อ 10 คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ (1) กำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นโดยพิจารณาจาก (1.1) อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อประโยชน์สุขของประชาชน เช่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การผังเมืองในการจัดทำร่างแผนพัฒนา ให้เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง นำปัญหาความต้องการจากแผนชุมชนที่

งบประมาณ	สาระสำคัญ
	เกินศักยภาพของชุมชนที่จะดำเนินการเองได้มาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนา แต่หากเกินศักยภาพของเทศบาลเมืองพญา องค์การบริหารส่วนตำบลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ให้เสนอปัญหา ความต้องการไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนำมาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามอำนาจหน้าที่ (1.2.4) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 - ข้อ 89 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจ่ายขาดจากเงินสะสมได้ไม่เกินร้อยละสิบของงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนของปีนั้น โดยได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่น ภายใต้เงื่อนไข... - ข้อ 91 ภายใต้บังคับข้อ 89 ในกรณีฉุกเฉินที่มีสาธารณภัยเกิดขึ้น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมได้ตามความจำเป็นในขณะนั้น โดยให้คำนึงถึงฐานะการเงิน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น (1.2.5) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2559 - ข้อ 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจตั้งงบประมาณให้เงินอุดหนุนหน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนได้... (1.2.6) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 - ข้อ 6 กรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะมีการประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินหรือไม่ก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้น โดยฉับพลันทันที เพื่อดำรงชีพ หรือบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า หรือระงับสาธารณภัย หรือเพื่อคุ้มครองชีวิต และทรัพย์สิน หรือป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่ประชาชน ได้ตามความจำเป็น ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการพิจารณา ในกรณีการช่วยเหลือประชาชน เพื่อเยียวยาและฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย หรือการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือการป้องกันและระงับโรคติดต่อ หรือการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ให้เสนอคณะกรรมการให้ความเห็นชอบก่อน - ข้อ 7 กรณีมีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือประชาชนเพื่อเยียวยาหรือฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้ (1) กรณีมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่เกิดภัย ให้รายงานอำเภอ หรือจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณานำเงินอุดหนุนราชการเพื่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย (2) กรณีมิได้ประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่เกิดภัยในการช่วยเหลือประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ - ข้อ 11 การให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉินมีลักษณะเป็นการช่วยเหลือที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องแก้ไขโดยฉับพลันในการดำรงชีพและความเป็นอยู่ของประชาชน หรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิม อันเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันที ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย กรณีสิ่งสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับความเสียหาย หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่า การซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิมจะไม่คุ้มค่าและการก่อสร้างใหม่จะเกิดประโยชน์ต่อทางราชการมากกว่า ให้เสนอคณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการใช้จ่ายงบประมาณโดยให้คำนึงถึงสถานะทางการคลัง - ข้อ 16 (1) การช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือประชาชนตามหลักเกณฑ์ของ

งบประมาณ	สาระสำคัญ
	กระทรวงการคลัง โดยอนุโลม - ข้อ 18 กรณีเกิดสาธารณภัยฉุกเฉิน จำเป็นเร่งด่วน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเบิกจ่ายจากงบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่าย ในข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีโดยโครงการไม่จำเป็นต้องอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น (1.2.7) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560 - ข้อ 5 ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครเพื่อเป็นค่าป่วยการชดเชยการทำงานหรือเวลาที่เสียไป เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเบิกจ่ายได้ (1.2.8) ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ว่าด้วยค่าใช้จ่ายของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2560 - ข้อ 4 อาสาสมัครที่ได้รับคำสั่งจากผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย แล้วแต่กรณี เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่หรือนอกเขตพื้นที่ได้รับค่าใช้จ่ายในอัตราต่อคนต่อวัน... - ข้อ 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่สามารถจ่ายค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครในสังกัดของตนตามข้อ 4 ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย... - ข้อ 6 กรณีมีการสั่งใช้อาสาสมัครซึ่งมิได้สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ให้ต้นสังกัดเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณของส่วนราชการ
(1.3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่	(1.3.1) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ของตน เพื่อใช้ดำเนินการตั้งแต่ระยะก่อนเกิด ขณะเกิดและหลังเกิดสาธารณภัย โดยเฉพาะงบประมาณเพื่อให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าและระยะยาว เช่น การอพยพ การจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย การสาธารณสุข การสื่อสาร การรักษาความสงบเรียบร้อย และการสาธารณสุขโรค เป็นต้น (1.3.2) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ของตนให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ซึ่งกำหนดให้มีแผนและขั้นตอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ พร้อมทั้งจัดให้มีเครื่องหมายสัญญาณหรือสิ่งอื่นใดในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย (2.3.3) ให้มีการตั้งงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตนตามกรอบแนวทางตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล (4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 2) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 50 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล (1) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน มาตรา 53 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล (1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 50 มาตรา 56 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล (1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53 3) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542

งบประมาณ	สาระสำคัญ
	4) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง (29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มาตรา 17 ภายใต้บังคับมาตรา 16 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตน (22) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด - ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง หลักเกณฑ์การสนับสนุนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ในการให้บริการสาธารณะ 5) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 - ข้อ 89 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจ่ายขาดจากเงินสะสมได้ไม่เกินร้อยละ สิบของงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนของปีนั้น โดยได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่น ภายใต้เงื่อนไข... - ข้อ 91 ภายใต้บังคับข้อ 89 ในกรณีฉุกเฉินที่มีสาธารณภัยเกิดขึ้น ให้ผู้บริหารท้องถิ่น อนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมได้ตามความจำเป็นในขณะนั้น โดยให้คำนึงถึงฐานะการเงิน การคลัง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น 6) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2559 - ข้อ 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจตั้งงบประมาณให้เงินอุดหนุนหน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนได้... 7) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 - ข้อ 6 กรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะ มีการประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินหรือไม่ก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้น โดยฉาบพล้นทันที เพื่อการดำรงชีพ หรือบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า หรือระงับสาธารณภัย หรือเพื่อคุ้มครองชีวิต และทรัพย์สิน หรือป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่ประชาชน ได้ตามความจำเป็น ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการพิจารณา ในกรณีการช่วยเหลือประชาชน เพื่อเยียวยาและฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย หรือการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือการป้องกันและระงับโรคติดต่อ หรือการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้เสนอคณะกรรมการให้ความเห็นชอบก่อน - ข้อ 7 กรณีมีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือประชาชนเพื่อเยียวยาหรือ ฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้ (1) กรณีมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่เกิดภัย ให้รายงานอำเภอ หรือจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณานำเงินอุดหนุนราชการเพื่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย (2) กรณีมิได้ประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณี

งบประมาณ	สาระสำคัญ
	ฉุกเฉินในพื้นที่เกิดภัย ในการช่วยเหลือประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอ คณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ - ข้อ 11 การให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติ ฉุกเฉิน มีลักษณะเป็นการช่วยเหลือที่จำเป็นที่ต้องแก้ไขโดยฉับพลันในการดำรงชีพและความเป็นอยู่ ของประชาชน หรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิม อันเป็นการบรรเทาความเดือดร้อน เฉพาะหน้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันที ภายใต้ขอบอำนาจ หน้าที่ตามกฎหมาย กรณีสิ่งสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นได้รับความเสียหาย หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่า การซ่อมแซมให้คืนสู่ สภาพเดิมจะไม่คุ้มค่าและการก่อสร้างใหม่จะเกิดประโยชน์ต่อทางราชการมากกว่าให้เสนอ คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการใช้จ่ายงบประมาณ โดยให้คำนึงถึง สถานะทางการเงินการคลัง - ข้อ 16 (1) การช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉินให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือประชาชนตามหลักเกณฑ์ของ กระทรวงการคลัง โดยอนุโลม - ข้อ 18 กรณีเกิดสาธารณภัยฉุกเฉิน จำเป็นเร่งด่วน ให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นเบิกจ่ายจากงบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่าย ในข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปี โดยโครงการ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น 8) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560 - ข้อ 5 ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องเบิกจ่าย ค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัคร เพื่อเป็นค่าป่วยการชดเชยการทำงานหรือเวลาที่เสียไป เพื่อสนับสนุน การปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเบิกจ่ายได้ 9) ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ว่าด้วยค่าใช้จ่าย ของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2560 - ข้อ 4 อาสาสมัครที่ได้รับคำสั่งจากผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย แล้วแต่กรณี เพื่อการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่หรือนอกเขตพื้นที่ได้รับค่าใช้จ่ายในอัตราต่อคนต่อวัน - ข้อ 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่สามารถจ่ายค่าใช้จ่ายให้แก่ อาสาสมัครในสังกัดของตนตามข้อ 4 ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย... - ข้อ 6 กรณีมีการสั่งใช้อาสาสมัครซึ่งมิได้สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แห่งพื้นที่ ให้ต้นสังกัดเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณของส่วนราชการ
(3) งบประมาณการเชิง ยุทธศาสตร์ (Agenda)	เป็นการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ โดยการจัดทำแผนงาน ยุทธศาสตร์ที่เป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลและนโยบายที่สำคัญของประเทศ ซึ่งมีการ ดำเนินงานร่วมกันหลายหน่วยงานภายใต้เป้าหมายและวัตถุประสงค์เดียวกัน

2.7.2 งบกลาง

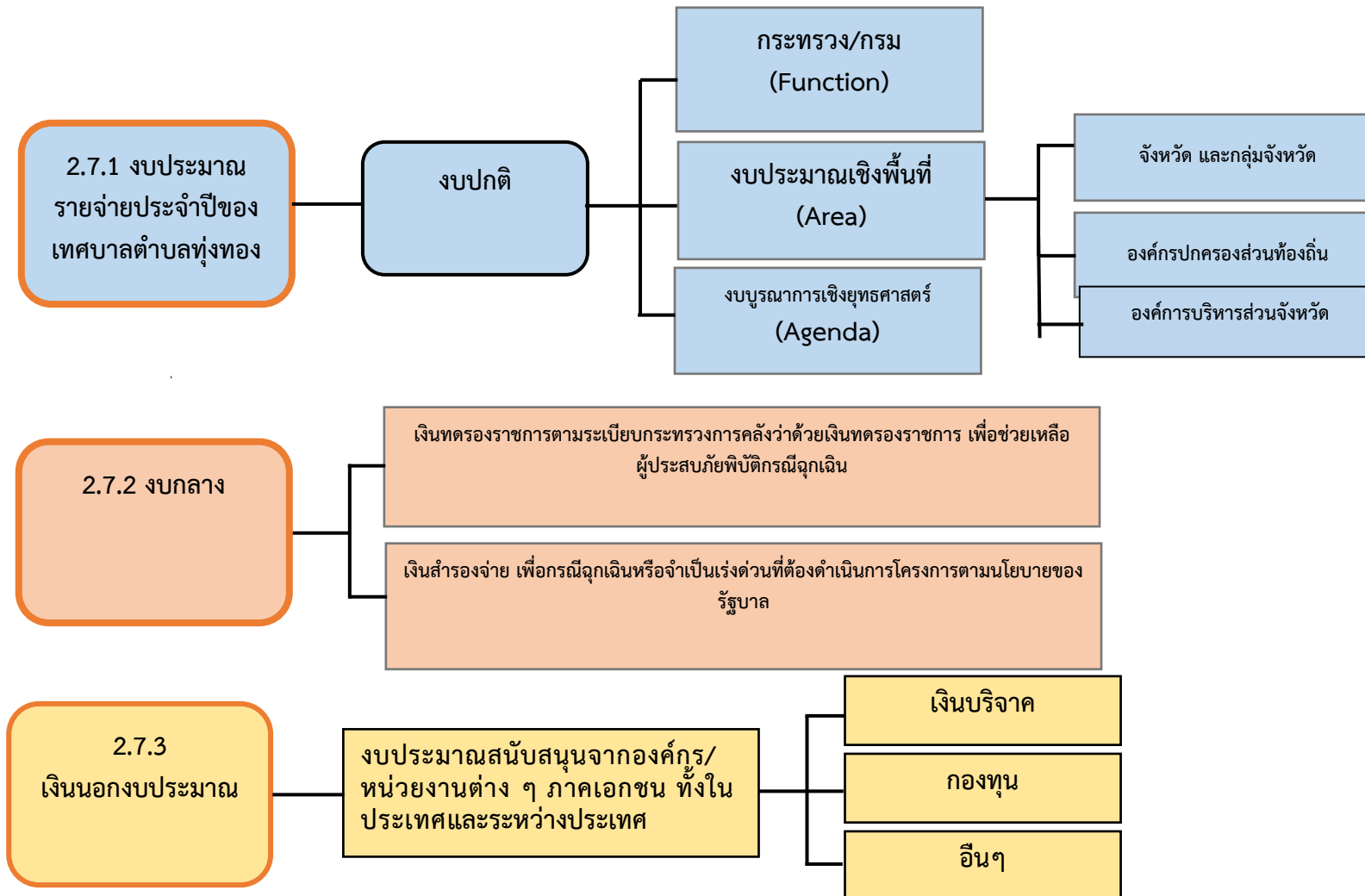
งบประมาณ	สาระสำคัญ
1. เงินอุดหนุนราชการ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน	เมื่อคาดว่าจะเกิดภัยพิบัติขึ้นในเวลาอันใกล้ หรือเกิดภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่ใด ให้จังหวัด/กรุงเทพมหานคร หรือส่วนราชการที่มีเงินอุดหนุนราชการในช่วงเงินอุดหนุนราชการในระหว่างที่ยังไม่ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่าย มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการช่วยเหลือโดยเร่งด่วนตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติ แต่ไม่ได้มุ่งหมายที่จะชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้ใด การใช้จ่ายเงินต้องเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนหรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิม อันเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า โดยไม่สามารถใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อสร้างสิ่งก่อสร้างใหม่ได้ ซึ่งการเบิกจ่ายเงินให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการช่วยเหลือที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยมีแนวทางการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ดังนี้ (1) วงเงินในเชิงป้องกันหรือยับยั้ง เมื่อคาดว่าจะเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในเวลาอันใกล้ และจำเป็นต้องรีบดำเนินการโดยฉับพลัน ให้จังหวัด/กรุงเทพมหานคร ใช้เงินในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินนั้นได้ โดยไม่ต้องประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ภายในวงเงินไม่เกิน 10,000,000 บาท (1.1) ในกรณีกรุงเทพมหานคร ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงิน (1.2) ในกรณีจังหวัดอื่น ให้เป็นอำนาจของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงิน โดยการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (2) วงเงินในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ เมื่อภัยพิบัติฉุกเฉินเกิดขึ้นในท้องที่ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการประกาศให้ท้องที่นั้นเป็นเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้ (2.1) กรณีเกิดในกรุงเทพมหานคร ให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (2.2) กรณีเกิดในจังหวัดอื่น ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) เมื่อได้มีการประกาศให้ท้องที่นั้นเป็นเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินแล้วให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
2. เงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการโครงการตามนโยบายรัฐบาล	กรณีส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายงบประมาณ นอกเหนือจากที่ได้รับ การจัดสรรหรือได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้วไม่เพียงพอและมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องรีบดำเนินการ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ให้ส่วนราชการขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ให้กระทำได้ในกรณีที่เป็นรายจ่าย ดังนี้ (1) เป็นรายจ่ายเพื่อการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือความมั่นคงของรัฐ

งบประมาณ	สาระสำคัญ
	(2) เป็นรายจ่ายที่จำเป็นต้องจ่ายเพื่อการเยียวยาหรือบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติสาธารณะร้ายแรง (3) เป็นรายจ่ายที่ได้รับจัดสรรงบประมาณไว้แล้วแต่มีจำนวนไม่เพียงพอ และมีความจำเป็นเร่งด่วนของรัฐต้องใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันงบประมาณโดยเร็ว (4) เป็นรายจ่ายที่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ แต่มีภารกิจจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการและต้องใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันงบประมาณโดยเร็ว ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ.2562

2.7.3 เงินนอกงบประมาณ เป็นบรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรณีพิเศษตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุ หรือกรณีอื่นใด ที่ต้องนำส่งคลัง แต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้ โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

งบประมาณ	สาระสำคัญ
งบประมาณสนับสนุนจากองค์กร/หน่วยงานต่าง ๆ ภาคเอกชน ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ	เพื่อสนับสนุนการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานกลางในการประสานและผลักดันการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักการ ข้อกำหนดและเงื่อนไขขององค์กรผู้ให้การสนับสนุน และไม่ขัดแย้งกับแนวทางการดำเนินงานในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. โดยแบ่งเป็นเงินบริจาค กองทุน และอื่นๆ ดังนี้ (1) เงินบริจาค คือ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาค รวมทั้งดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว โดยการใช้เงินบริจาคให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ พ.ศ. 2526 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. 2542 รวมถึงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (2) กองทุน คือ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้กองทุน รวมทั้งดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว ซึ่งการใช้กองทุนในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. 2542 เป็นต้น (3) อื่น ๆ คือ เงินสนับสนุนในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่นอกเหนือจากเงินบริจาคและกองทุน

ทั้งนี้ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อมและการฟื้นฟูอย่างยั่งยืนตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการผลักดันแผนงาน โครงการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอบรรจุไว้ในแผนพัฒนา

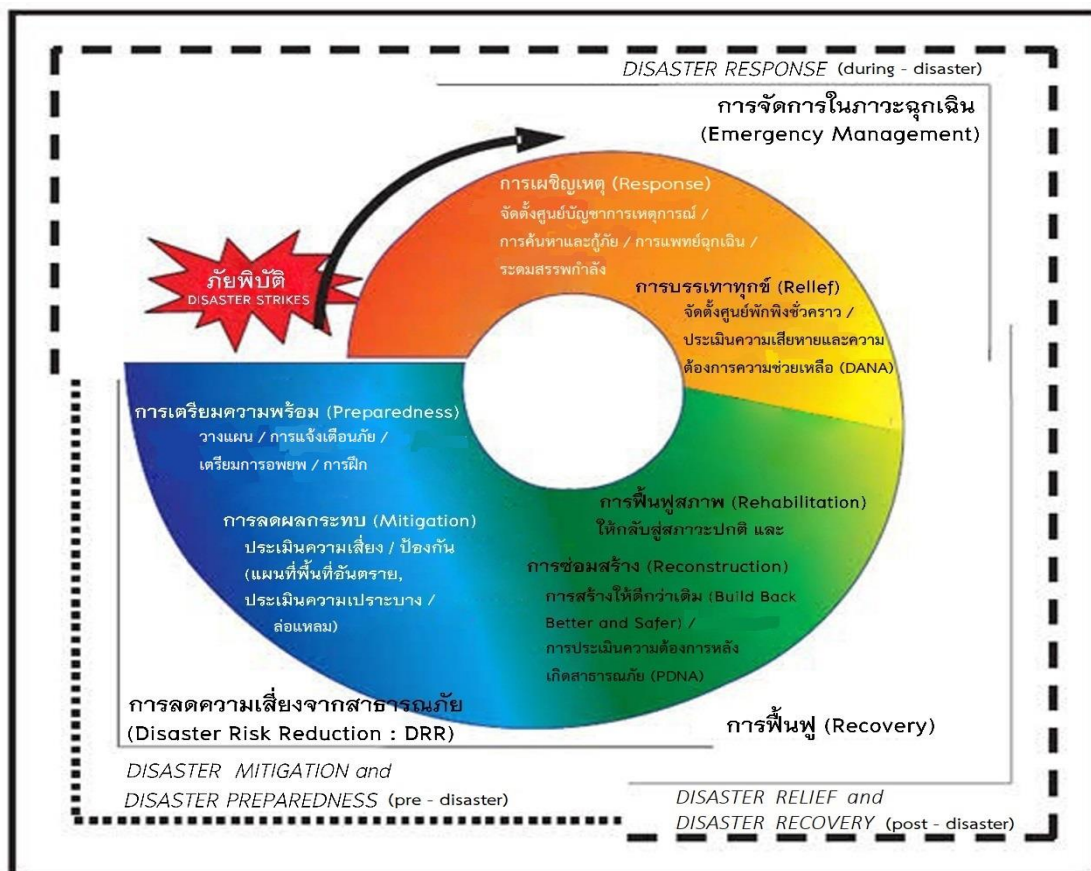
แผนภาพที่ 2-2 แหล่งที่มาและวิธีการงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

บทที่ 3

หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

3.1 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นแนวทางการจัดการสาธารณภัยที่อธิบายให้เห็นถึงลักษณะวงจร เพื่อรับมือกับภัยซึ่งมีลักษณะการเกิดที่ยากแก่การคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจมีรูปแบบการเกิดไม่ซ้ำเดิม และไม่จำเป็นต้องเป็นลำดับก่อนหลังเสมอไป (Non Linear) จึงต้องมีการดำเนินการในลักษณะเป็นวงรอบ (Closed Loop) อย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถแยกส่วนเฉพาะในแต่ละกระบวนการ ดังนั้น การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยจึงเป็นการจัดการสาธารณภัยแบบองค์รวม (Holistic Approach) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ และบรรเทาทุกข์ ตลอดจนการฟื้นฟู ซึ่งการดำเนินการในแต่ละห้วงเวลาการเกิดสาธารณภัยอาจมีความคาบเกี่ยวกัน (Overlap) รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นอยู่กับความรุนแรงของภัยเป็นสำคัญ ดังแผนภาพที่ 3-1

ปรับจากที่มา : TorqAid. (2016). TorqAid disaster risk management framework: seven key diagrams.

<https://www.preventionweb.net.> (2019, November :25)

แผนภาพที่ 3-1 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM)
เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน (Resilience)

3.2 กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

3.2.1 ระดับนโยบาย

(1) คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.)

มีหน้าที่กำหนดนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ บูรณาการพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานภาคเอกชนให้มีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในมาตรา 6 และมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550

(2) คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.)

มีหน้าที่เสนอนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติภัยของประเทศและเสนอแนะแนวทางปฏิบัติ และประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐโดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564

(3) คณะกรรมการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (กษ.)

มีหน้าที่เสนอ และจัดทำมาตรการ แนวทาง นโยบาย แผนการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ แผนงานและโครงการในการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ พ.ศ.2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2562

3.2.2 ระดับปฏิบัติ

กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยระดับปฏิบัติเป็นศูนย์กลางในการอำนวยความสะดวกและการประสานการปฏิบัติของหน่วยงานและภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยภายใต้แนวคิด “ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (Emergency Operation Center : EOC)” โดยเรียกชื่อว่า กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ /กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ มีหน้าที่ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้วยการบังคับบัญชา อำนาจการ ควบคุม กำกับ และประสานการปฏิบัติ ระหว่างภาคส่วนตั้งแต่ภาวะปกติจนถึงเมื่อคาดว่าจะเกิดหรือเกิดสาธารณภัย โดยจะต้องมีการกำหนดโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และมอบหมายเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในภารกิจหน้าที่ต่าง ๆ และต้องมีการจัดทำแนวปฏิบัติหรือคู่มือการปฏิบัติงานตามขั้นตอนในแต่ละระดับการปฏิบัติการ (Level of Activation) รวมทั้ง ต้องจัดให้มีสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) สำหรับการปฏิบัติงาน โดยเมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นกลไกดังกล่าวจะปรับเข้าสู่กระบวนการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉินโดยการจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์” ขึ้น ซึ่งแนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งองค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉินจะกล่าวต่อไปในบทที่ 5

(1) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกป.ช.)

ทำหน้าที่บังคับบัญชา อำนาจการ ควบคุม กำกับ ดูแลและประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ควบคุมสั่งการ และบัญชาการ

(2) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอป.ก.)

ทำหน้าที่ประสานงาน บูรณาการข้อมูล และการปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของสรรพกำลัง เครื่องมืออุปกรณ์ แผนปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัยทั้งระบบในภาวะปกติ และในภาวะใกล้เกิดภัย ทำหน้าที่เตรียมการเผชิญเหตุ ติดตาม และเฝ้าระวังสถานการณ์ รวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัยพร้อมทั้งรายงานและเสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติหรือนายกรัฐมนตรีตามแต่ละระดับการจัดการสาธารณภัยเพื่อตัดสินใจในการรับมือ โดยมีอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นผู้อำนวยการกลาง

(3) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอป.จ.)

ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม สนับสนุน และประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด /ผู้อำนวยการจังหวัด เป็นผู้อำนวยการรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นรองผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ให้มีการจัดประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

(4) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปก.กทม.)

ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุม สนับสนุน ประสานการปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร และจัดทำแผนปฏิบัติการหรือแผนเผชิญเหตุตามประเภทความเสี่ยงภัยให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร รวมทั้งดำเนินการสนับสนุนการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยในพื้นที่รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะผู้อำนวยการเป็นผู้รับผิดชอบ มีอำนาจหน้าที่และแนวทางปฏิบัติตามหมวด 3 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ทั้งนี้ องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

(5) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต (กอปก.สนข.)

ทำหน้าที่รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามที่ได้รับมอบหมาย โดยให้ส่วนราชการและหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งภาคเอกชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ร่วมปฏิบัติงานในกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต

(6) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปก.อ.)

ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุม สนับสนุน และประสานการปฏิบัติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติงานตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมอบหมาย โดยมีนายอำเภอ/ผู้อำนวยการอำเภอ เป็นผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ให้มีการจัดประชุมกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และมีองค์ประกอบ ดังนี้

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง

ประกอบด้วย

1. นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลทุ่งทอง	ผู้อำนวยการ
2. ปลัดเทศบาลเทศบาลตำบลทุ่งทอง	รองผู้อำนวยการ
3. รองนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลทุ่งทอง	กรรมการ
4. ผู้กำกับการสถานีตำรวจบ้านเขว้า	กรรมการ
5. ผู้แทนฝ่ายทหารในเขตพื้นที่	กรรมการ
6. กำนันตำบลบ้านเขว้า	กรรมการ
7. ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน	กรรมการ
8. สาธารณสุขตำบล	กรรมการ
9. ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่	กรรมการ
10. ผู้แทนสถานศึกษาในพื้นที่	กรรมการ
11. ผู้แทนองค์กรสาธารณกุศลในพื้นที่	กรรมการ
12. หัวหน้าฝ่ายทุกฝ่ายของเทศบาลเทศบาลตำบลทุ่งทอง	กรรมการ
13. นักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเทศบาลตำบลทุ่งทอง	กรรมการและเลขานุการ

หมายเหตุ อาจปรับเปลี่ยนและเปลี่ยนแปลงกรรมการได้ตามเห็นสมควร

อำนาจหน้าที่

1. จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทองและแผนที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวก ประสานงาน และสนับสนุนการปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของพื้นที่ในเขตรับผิดชอบ ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
2. กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย การเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัย เช่น จัดให้มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น และการฟื้นฟูของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง
3. จัดตั้งทีมเฝ้าระวัง ติดตาม ประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณภัย และแจ้งเตือนภัยเมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ และให้จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ เพื่อควบคุมและสั่งการในพื้นที่
4. รวบรวม จัดทำคลังข้อมูลทรัพยากรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และฐานข้อมูลความเสี่ยงภัยในพื้นที่เทศบาลตำบลทุ่งทอง
5. ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดและหรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดมอบหมาย

(7) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมืองพัทยา (กอปภ.เมืองพัทยา)

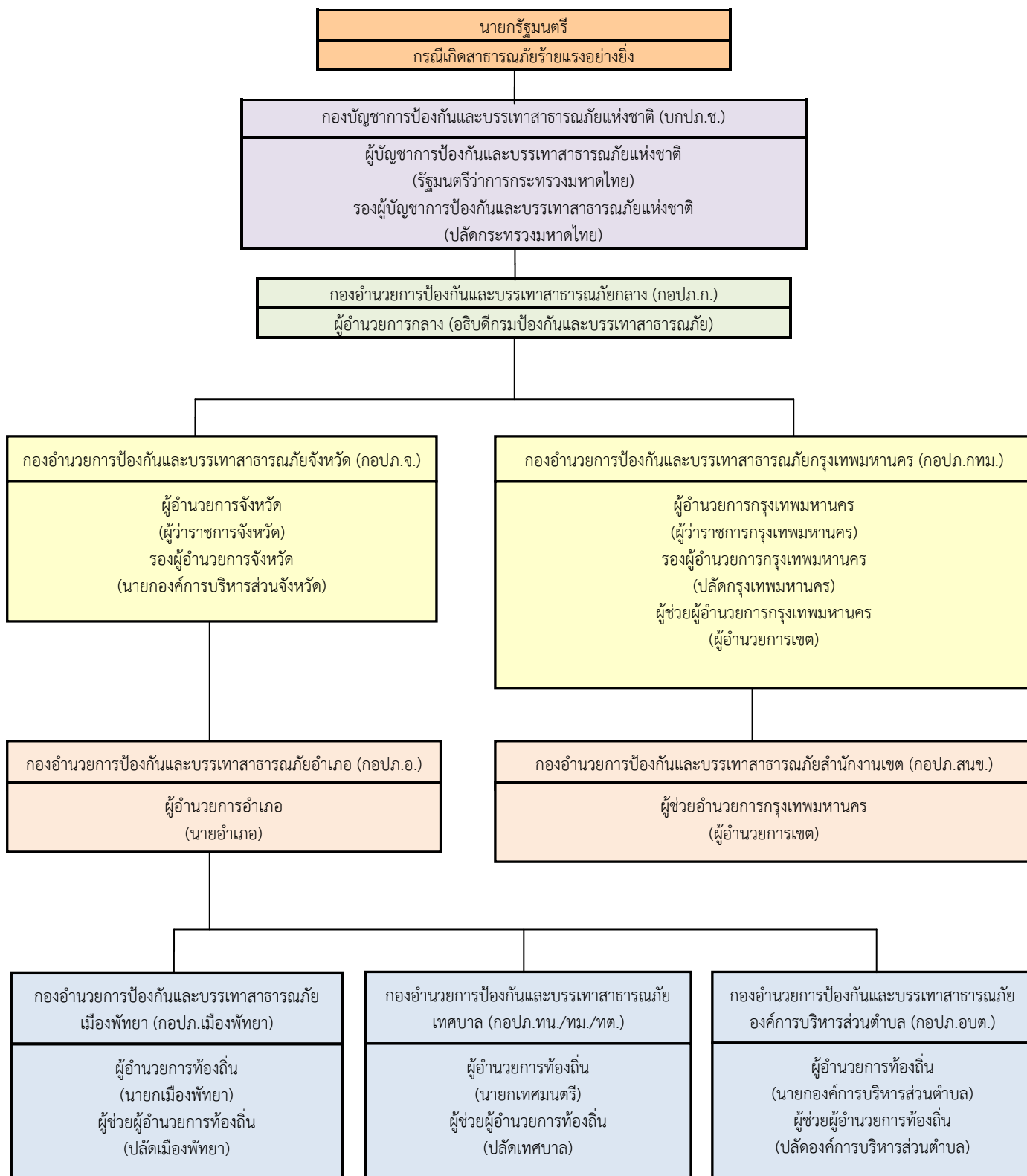
ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เผชิญเหตุและแจ้งเตือนภัย เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเมืองพัทยา ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดและแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนาจการจังหวัดและผู้อำนาจการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้ง สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง หรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ โดยมีนายกเมืองพัทยา/ผู้อำนาจการเมืองพัทยา เป็นผู้อำนาจการ ทั้งนี้ ให้มีการจัดประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมืองพัทยา อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

(8) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล (กอปภ.ทน./ทผ./ทต.)

ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เผชิญเหตุและแจ้งเตือนภัย เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาล ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนาจการจังหวัดและผู้อำนาจการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้ง สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง หรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ โดยมีนายกเทศมนตรี/ผู้อำนาจการเทศบาล เป็นผู้อำนาจการ ทั้งนี้ ให้มีการจัดประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

(9) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล (กอปภ.อบต.)

ทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุม ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เผชิญเหตุและแจ้งเตือนภัย เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ รวมถึงมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนาจการจังหวัดและผู้อำนาจการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง หรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล/ผู้อำนาจการองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้อำนาจการ ทั้งนี้ ให้มีการจัดประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

แผนภาพที่ 3-2 กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

3.3 บทบาท หน้าที่ และแนวทางปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับอำเภอ

3.3.1 บทบาทหน้าที่

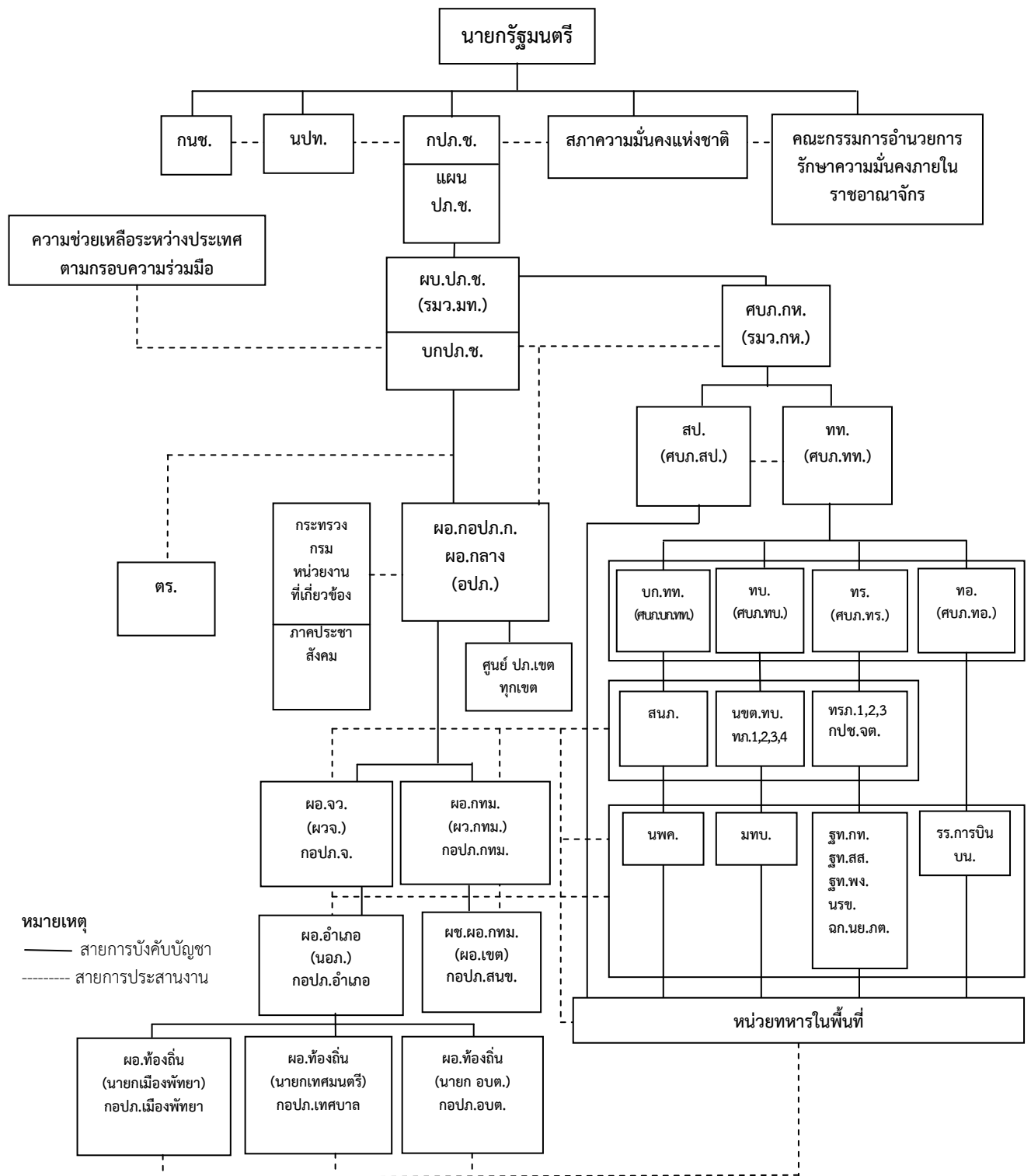
ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในอำเภอมิบทบาทหน้าที่ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยร่วมกัน ดังนี้

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
1. หน่วยทหารในพื้นที่	(1.1) สนับสนุนภารกิจของอำเภอในการป้องกันและแก้ไขปัญหามาจากภัยพิบัติตามมาตรา 8 (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551 (1.2) แจ้งเตือนกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่และหน่วยงานพลเรือนในพื้นที่เสี่ยงภัยกรณีคาดว่าจะเกิดภัยจากการสู้รบหรือภัยทางอากาศ หรือการก่อวินาศกรรม
2. ที่ทำการปกครองอำเภอ	ควบคุมดูแลมาตรการด้านการเงินและการคลังที่สนับสนุนการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เป็นไปตามข้อกฎหมาย/ระเบียบที่ใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
3. สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ	ให้ความรู้และเผยแพร่ความรู้ด้านความปลอดภัยเมื่อเกิดสาธารณภัยแก่นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว พร้อมทั้งกำหนดมาตรการการดูแลสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความปลอดภัย
4. สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ	(4.1) เสริมสร้างเครือข่ายด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคมให้เป็นกลไกเสริมในการทำงานป้องกันสาธารณภัยในระดับชุมชนรากฐาน (4.2) สนับสนุนด้านการสังคมสงเคราะห์แก่ผู้ประสบภัย และดูแลช่วยเหลือเด็กกำพร้า คนพิการและผู้สูงอายุ ในพื้นที่ประสบภัย (4.3) วางแผนและฟื้นฟูด้านสังคมและจิตใจให้แก่ผู้ประสบภัย (4.4) สนับสนุนกิจกรรมด้านสังคมสงเคราะห์ เพื่อฟื้นฟูภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว (4.5) รับผิดชอบในการเตรียมการและบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว
5. สำนักงานเกษตรอำเภอ, ประมงอำเภอ, ปศุสัตว์อำเภอ	(5.1) จัดทำฐานข้อมูลพื้นที่เสี่ยง จัดทำแผนปฏิบัติการด้านพืช ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง ด้านพื้นที่เสี่ยงภัย เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (5.2) วางแผนและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหามาจากภัยพิบัติด้านการเกษตร (5.3) พัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่ชลประทานเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (5.4) ติดตามสถานการณ์ภัยและแจ้งเกษตรกรเพื่อเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ (5.5) สำรวจและประเมินความเสียหายด้านการเกษตร เพื่อให้การช่วยเหลือตามระเบียบของทางราชการ (5.6) ปรับปรุงฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่ชลประทานที่ได้รับ ความเสียหายจากสาธารณภัย เพื่อให้เกษตรกรสามารถประกอบอาชีพได้ (5.7) กำหนดแนวทางป้องกันและให้ความช่วยเหลือสัตว์เลี้ยง สัตว์เศรษฐกิจ และสัตว์งานไม่ให้ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย
6. ที่ทำการปกครองอำเภอ	(6.1) ประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลสภาพอากาศ สิ่งปกคลุมดิน สถานการณ์น้ำ ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมทั้งข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยและพื้นที่เกิดภัยในอดีต พร้อมทั้งประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแจ้งเตือนประชาชน และเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ (6.2) ประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผน ควบคุม ป้องกัน อันตรายจากสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เช่น ไฟป่าและหมอกควัน ธรณีพิบัติภัยและมลพิษต่างๆ

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
	(6.2) วางแผนปรับปรุง และพัฒนาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (6.3) ปรับปรุง พื้นฟู แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ สภาพแวดล้อม ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยให้กลับสู่สภาพเดิม และไม่เสี่ยงต่อการเกิดภัย (6.4) ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการเกิดสาธารณภัย รวมทั้งวางแผนดำเนินการฟื้นฟูและรักษาสภาพแวดล้อมให้มีความสมดุลเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของประชาชนและสิ่งมีชีวิต
7. - ที่ทำการปกครองอำเภอ - สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (สาขา)	(7.1) สั่งการและประสานให้อำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ ที่รับผิดชอบ และพื้นที่ข้างเคียงหรือเมื่อได้รับการร้องขอ (7.2) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน กฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการการค้าอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือความผาสุกแห่งสาธารณชนและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (7.3) ดำเนินการตามมาตรการด้านผังเมืองเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (7.4) อำนาจการและประสานการปฏิบัติการจัดการสาธารณภัยและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย พื้นฟูและบูรณะสภาพพื้นที่ที่ประสบภัยในกรณีที่เกิดสาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบรุนแรงกว้างขวาง (7.5) ส่งเสริมและรักษาความมั่นคงภายใน ความสงบเรียบร้อย และให้มีบริการประชาชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ (7.6) ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 โดยการประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เขตพื้นที่จังหวัดประกาศโดยผู้ว่าราชการจังหวัด
8. วัฒนธรรมอำเภอ	(8.1) จัดทำฐานข้อมูลโบราณสถานที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ (8.2) ฟื้นฟูบูรณะศาสนสถาน (ยกเว้นวัดและมัสยิด) โบราณสถาน โบราณวัตถุที่เสียหายจากสาธารณภัยให้กลับคืนสู่สภาพเดิม (8.3) ร้องขอการสนับสนุนงบประมาณเพื่อสมทบในการบูรณะซ่อมแซมศาสนสถาน ระบบสาธารณูปโภคที่จำเป็นในการปฏิบัติศาสนกิจ ซึ่งได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย ให้กลับมามีสภาพพร้อมใช้งานโดยศาสนสถานที่จะพิจารณาสนับสนุนงบประมาณต้องจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย หรืออยู่ภายใต้การศรัทธาที่กรมการศาสนารับรอง
9. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ,โรงพยาบาลทุกแห่งในพื้นที่อำเภอ	(9.1) จัดเตรียมความพร้อมสถานพยาบาลทุกระดับในการรับมือกับสาธารณภัย รวมถึงพัฒนาบุคลากรสาธารณสุขและอาสาสมัครให้มีความรู้ และทักษะพร้อมที่จะปฏิบัติงานเมื่อเกิดสาธารณภัย และป้องกันตนเองจากภัย ที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติงาน (9.2) จัดหาและจัดเตรียมสำรองทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข รวมถึงการพัฒนาทีมปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์ในภาวะฉุกเฉินในระดับต่างๆ ที่พร้อมปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถใช้ประโยชน์ได้ทันทีเมื่อเกิดสาธารณภัย (9.3) จัดให้มีและพัฒนาระบบสื่อสารเพื่อการประสานงานและสั่งการภายในและภายนอกกระทรวงสาธารณสุขรวมถึง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (9.4) พัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์และสาธารณสุข รวมทั้งเครื่องมือทางการแพทย์และเวชภัณฑ์ของภาครัฐ และเอกชน (9.5) เป็นหน่วยงานหลักด้านการแพทย์และสาธารณสุขรับผิดชอบในการ

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
	ตอบสนองต่อสาธารณภัย โดยประสานและจัดการให้มีผู้บัญชาการเหตุการณ์ด้านการแพทย์และสาธารณสุข พร้อมทั้งประสานความร่วมมือหน่วยงานเครือข่าย ภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โรงพยาบาลในสังกัด กระทรวงกลาโหม โรงพยาบาลเอกชน มูลนิธิฯ อาสาสมัครต่าง ๆ (9.6) ประสานการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรด้านการแพทย์และสาธารณสุขแบบบูรณาการ จากทุกภาคส่วน (9.7) จัดให้มีการรักษาพยาบาลฉุกเฉิน (Emergency Care System) ครอบคลุมการแพทย์ฉุกเฉินก่อนถึงโรงพยาบาล (Emergency medical services : EMS) การรักษาพยาบาลฉุกเฉินที่โรงพยาบาล การส่งต่อและจัดระบบเครือข่ายบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขสนับสนุนการปฏิบัติงานทั่วประเทศ (9.8) จัดให้มีระบบฐานข้อมูลและความเสียหายทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข และการรายงานผลอย่างถูกต้องและรวดเร็ว (9.9) กำกับให้มีการคงสภาพและประสิทธิภาพของระบบบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขครอบคลุมทุกมิติ ได้แก่ มิติด้านการดูแลสุขภาพจิตใจ การอนามัยแม่และเด็ก การป้องกันและควบคุมโรค การรักษาพยาบาล การเฝ้าระวังโรคติดต่อ ตลอดจนการเข้าถึงบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขของผู้ประสบภัยได้อย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่ของประเทศ (9.10) พัฒนาระบบการบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขรวมถึงฟื้นฟูสภาพจิตใจ สังคม และวิถีชีวิตของผู้ประสบภัย และผู้เกี่ยวข้องให้กลับคืนสู่ภาวะปกติโดยเร็ว (9.11) จัดให้ความรู้แก่ประชาชน และชุมชนในด้านการป้องกัน การรักษาพยาบาลเบื้องต้น การสุขภาพจิต และอนามัย สิ่งแวดล้อมเพื่อให้สามารถช่วยตนเองและผู้อื่นได้ (9.12) พัฒนาระบบการพยากรณ์โรค (Prognosis) และการแจ้งเตือนภัย (Warning system) พร้อมทั้ง มีการกระจายข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (9.13) พัฒนาศักยภาพและองค์ความรู้ด้านเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และเผยแพร่ให้ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวปฏิบัติ
10. สถานีดำรวจจร	(10.1) รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่ประสบภัยและพื้นที่ใกล้เคียง (10.2) ควบคุมและบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางอาญา (10.3) ปฏิบัติหน้าที่ด้านการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล การจัดการศพ การติดตาม ผู้สูญหาย และการส่งกลับ (10.4) จัดระบบจราจรในพื้นที่ประสบภัยและพื้นที่ใกล้เคียง (10.5) จัดชุดเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญพิเศษสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น ชุดกู้ภัย ชุดสุนัขค้นหา ชุดเก็บกู้ และทำลายวัตถุระเบิด
11. ที่ทำการปกครองอำเภอ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ	(11.1) ประชาสัมพันธ์ ก่อนเกิดภัย และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเกี่ยวกับสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินหรือภัยคุกคามที่เกิดขึ้น รวมทั้งหลังจากภัยผ่านพ้นแล้ว (11.2) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารร่วม เพื่อเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารระหว่างส่วนราชการ หน่วยงาน ภาคเอกชน และสื่อมวลชนทั้งในและต่างประเทศ (11.3) กำหนดมาตรการ ป้องกัน ตอบโต้ข่าวลือ ข่าวอันเป็นเท็จและข้อมูลที่จะสร้างความตระหนก ตกตื่นและหวาดกลัวให้แก่ประชาชน
12. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	(12.1) ควบคุมและป้องกันอันตรายอันอาจเกิดจากกระแสไฟฟ้าในขณะเกิดภัย (12.2) บำรุง ดัดแปลง แก้ไข จัดสิ่งทดแทนและอำนวยความสะดวก

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
	สาธารณูปโภค ในด้านความสว่าง และการฟื้นฟูบูรณะในสภาพการชำรุดเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพปกติ ให้มีใช้ตามระบบเดิม (12.3) จัดหาไฟฟ้าส่องสว่างในศูนย์พักพิงชั่วคราว
13. การประปาส่วนภูมิภาค	(13.1) อำนวยการปฏิบัติในด้านการบำรุง ดัดแปลง แก้ไข จัดสิ่งทดแทน และอำนวยความสะดวกให้มีน้ำกินน้ำใช้และการฟื้นฟูบูรณะในสภาพการชำรุดเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพปกติให้มีใช้ตามระบบเดิม (13.2) บริการ จัดหาน้ำสะอาดสำหรับดื่มให้แก่ผู้ประสบภัยและดูแลผู้ประสบภัยในศูนย์พักพิงชั่วคราว
14. ภาคประชาสังคม จิตอาสา อาสาสมัคร องค์การสาธารณกุศล มูลนิธิ และภาคเอกชน	14.1) สนับสนุนการดำเนินงานกองอำนวยการป้องกันและสาธารณภัยในพื้นที่ (14.2) สนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (14.3) ร่วมปฏิบัติงานตามที่มีผู้อำนวยการมอบหมายตามขีดความสามารถและทรัพยากร
15. อื่นๆ	

หมายเหตุ

————— สายการบังคับบัญชา

- - - - - สายการประสานงาน

* การแบ่งมอบพื้นที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามแผนบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงกลาโหม และหนังสือตกลงร่วมกันระหว่าง ผอ.จว. หรือ ผว.กทม. และ ผบ. ของทหารในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 แนวทางการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงาน

(1) แนวทางการปฏิบัติร่วมกับหน่วยทหาร

ในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมระหว่างพลเรือนกับทหารนั้น จะต้องมีการประสานงานระหว่างกันอย่างใกล้ชิด และเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างกัน รวมทั้งดำรงการติดต่อสื่อสารระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กลไกการประสานและปฏิบัติงานร่วมกัน ภายใต้กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และศูนย์บัญชาการเหตุการณ์แต่ละระดับ นอกจากนี้ เพื่อป้องกันความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนระหว่างการปฏิบัติงานร่วมกัน ฝ่ายพลเรือนและทหารอาจพิจารณาร่วมกัน จัดตั้งศูนย์ประสานงานระหว่างพลเรือนกับทหาร หรือศูนย์ปฏิบัติงานร่วมระหว่างพลเรือนกับทหารขึ้น ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับระดับของหน่วยและสถานการณ์สาธารณภัย เพื่อประชุมหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลในการจัดการสาธารณภัย โดยยึดกรอบแนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐานหลักสากล และดำเนินการตามมาตรการ 46 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

โดยเทศบาลตำบลทุ่งทอง กำหนดแนวทางการปฏิบัติร่วมกับหน่วยทหารในพื้นที่ และแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยทหาร ดังนี้

(2) แนวทางการปฏิบัติร่วมกับภาคประชาสังคม เช่น จิตอาสา อาสาสมัคร องค์กรสาธารณกุศล องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ภาคเอกชน เป็นต้น

(2.1) ให้เทศบาลตำบลทุ่งทอง โรงพยาบาลประจำตำบล ร่วมกับองค์กรสาธารณกุศลจัดทำแนวทางปฏิบัติ ในการสนับสนุนกำลังทรัพยากร เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ และเครื่องมือ เพื่อการปฏิบัติงานขององค์กรปฏิบัติในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่เทศบาลตำบลทุ่งทอง

(2.2) ให้หน่วยงานทุกหน่วยจัดเจ้าหน้าที่ ประสานงานกับองค์กรปฏิบัติในการจัดการภาวะฉุกเฉินแต่ละระดับ (กรณีเกิดสาธารณภัย) เพื่อร่วมปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้จัดทำแนวทางการประสานงานและการปฏิบัติงานร่วมกันโดยกำหนดผู้ประสานงานหลัก (Focal Point) เพื่อปฏิบัติงานภายใต้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เทศบาลตำบลทุ่งทอง ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

(2.3) กรณีที่ได้รับการประสานจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ตำรวจ เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล ให้องค์การสาธารณกุศลจัดชุดเคลื่อนที่เร็วออกไปยังที่เกิดเหตุ และให้รายงานตัวกับผู้บัญชาการเหตุการณ์อำเภอเพื่อรับมอบภารกิจในการปฏิบัติการ

(2.4) เมื่อเกิดสาธารณภัยถ้าเจ้าหน้าที่ขององค์การสาธารณกุศลไปถึงพื้นที่ประสบภัยก่อน ให้กั้นเขตพื้นที่อันตรายและกั้นไม่ให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปยังพื้นที่อันตราย พร้อมทั้งแจ้งหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยทันที เพื่อดำเนินการควบคุมสถานการณ์ทั้งนี้ให้รายงานสถานการณ์สาธารณภัยไปยัง ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เทศบาลตำบลทุ่งทอง และแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการจัดการสาธารณภัย และประชาสัมพันธ์ข่าวสถานการณ์ให้ประชาชนได้รับทราบ

(2.5) กรณีภายหลังเกิดสาธารณภัย ให้องค์การสาธารณกุศล องค์กรเอกชน ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรักษาความปลอดภัยในสถานที่เกิดเหตุ และพื้นที่รองรับการอพยพประสานหน่วยแพทย์และพยาบาล อีกทั้งให้การรักษายาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ประสบสาธารณภัย พร้อมทั้งลำเลียงผู้ที่ได้รับบาดเจ็บส่งโรงพยาบาล รวมทั้งอพยพช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยไปยังที่ปลอดภัยหรือพื้นที่รองรับการอพยพ

(2.6) รายงานผลการปฏิบัติงานให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอทราบเป็นระยะๆ ทุกครั้ง เมื่อองค์การสาธารณกุศล องค์กรเอกชน ได้รับมอบภารกิจให้ปฏิบัติงานในพื้นที่

ทั้งนี้ การปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาคราชการพลเรือน ทหาร ภาคเอกชน มูลนิธิ/อาสาสมัคร และองค์การ สาธารณกุศล มาร่วมบูรณาการให้การปฏิบัติการบรรลุล่วงวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งจะต้องมีการประสานการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และเกื้อกูลกัน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

(3) แนวทางการปฏิบัติร่วมกับต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

การได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) หากมีความจำเป็นต้องขอรับและให้ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้รายงานศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดเพื่อนำเรื่องเสนอกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเพื่อพิจารณาในการประสานงานการได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศต่อไป

(4) แนวทางการปฏิบัติร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การปฏิบัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญโดยพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตนอย่างครบวงจร โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาและส่งเสริมให้ความรู้และความเข้าใจความเสี่ยงจากสาธารณภัยระดับชุมชนและท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางในการปฏิบัติงาน/ประสานการปฏิบัติกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย/ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เช่น การเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวและการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว การสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน การอพยพ การให้ความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์แก่ผู้ประสบภัย ดังนี้

(4.1) การปฏิบัติร่วมกับเทศบาลตำบลทุ่งทองและอำเภอ

(4.1.1) จัดเจ้าหน้าที่ประสานเทศบาลตำบลทุ่งทองและอำเภอ ในช่วงระยะขณะเกิดภัย พร้อมทั้งรายงานสถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นตามข้อเท็จจริงเป็นระยะ ๆ

(4.1.2) กรณีสถานการณ์สาธารณภัยมีความรุนแรงให้ประสานขอรับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เทศบาลตำบลทุ่งทอง/อำเภอตามลำดับ

(4.2) การปฏิบัติร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง

(4.2.1) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนและสาธารณภัย มีความรุนแรงขยายเป็นวงกว้างไปยังพื้นที่ข้างเคียง ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นรายงานสถานการณ์ไปยังผู้อำนวยการอำเภอ พร้อมทั้งประสานกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียงให้สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

(4.2.2) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียงให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นให้การสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการบูรณาการและการประสานการปฏิบัติงานร่วมกัน

(4.3) การปฏิบัติร่วมกับมูลนิธิ องค์กรสาธารณกุศล/ภาคเอกชน/ภาคประชาสังคม

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานองค์กรสาธารณกุศล/ภาคเอกชน/ภาคประชาสังคมสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(5) แนวทางการใช้กฎหมายที่มีความเชื่อมโยงกัน

ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 เป็นกฎหมายหลักในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยภายในราชอาณาจักร โดยมีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เป็นกรอบกำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน การประสานการปฏิบัติ รวมทั้งการสนับสนุนและช่วยเหลือของหน่วยงานทุกภาคส่วนในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ โดยมีแผนบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงกลาโหม เป็นกรอบแนวทางประสานการปฏิบัติในการสนับสนุนกับฝ่ายพลเรือน

กรณีภัยนั้น ๆ จำเป็นต้องบูรณาการเชื่อมโยงการบังคับใช้กฎหมายหลายฉบับ อาทิ ภัยที่เกิดจากการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล การบริหารจัดการน้ำ โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ ไฟป่า การเผาในที่โล่ง และมลพิษหมอกควัน ฯลฯ ทั้งนี้ การบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามการใช้อำนาจเฉพาะเรื่องนั้น ๆ

ตามที่มีกฎหมายให้อำนาจไว้ หากภยันนั้นมีผลกระทบรุนแรงกว้างขวางจำเป็นต้องบูรณาการเชื่อมโยงการบังคับใช้กฎหมายหลายฉบับ หรืออาศัยผู้เชี่ยวชาญหรืออุปกรณ์พิเศษเข้ามาบริหารจัดการ ให้ผู้อำนวยการอำเภอ/ผู้บัญชาการอำเภอ ใช้อำนาจแจ้งให้หน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายซึ่งสอดคล้องกับการจัดการสถานการณ์ตามความจำเป็นและเหมาะสมที่เกิดขึ้นนั้น นำกฎหมายที่ให้อำนาจเข้ามาสนับสนุนและเชื่อมโยงการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อเสริมประสิทธิภาพและให้มีความคล่องตัวในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3.4 ขอบเขตสาธารณภัย

ขอบเขตสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติฉบับนี้ ให้เป็นไปตามความหมาย “สาธารณภัย” ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ดังนี้

“อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุหรือเหตุอื่นใดซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชนหรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย”

3.5 ระดับการจัดการสาธารณภัย

ระดับการจัดการสาธารณภัยแบ่งเป็น 4 ระดับ ทั้งนี้ขึ้นกับพื้นที่ ประชากร ความซับซ้อนหรือความสามารถในการจัดการสาธารณภัย ตลอดจนศักยภาพด้านทรัพยากรที่มีอำนาจตามกฎหมายใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์เป็นหลักดังนี้

ระดับ	การจัดการ	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย
1	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น และ/หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ควบคุมและสั่งการ
2	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการจังหวัด หรือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ควบคุมสั่งการและบัญชาการ
3	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ควบคุม สั่งการและบัญชาการ
4	สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุม สั่งการและบัญชาการ

3.6 กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 เป็นกฎหมายหลักในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศ โดยมีกฎหมาย/ ระเบียบ/ ประกาศ/ คำสั่งอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ดังนี้

3.6.1 กฎหมายหลัก

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง รวม 9 ฉบับ ได้แก่

- (1) กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการชดเชยความเสียหายแก่ผู้เสียหายจากการบำบัดภัยอันตรายจากสาธารณภัย พ.ศ. 2554
- (2) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2553
- (3) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2553
- (4) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองกรณีผู้ประสบภัยหรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สิน ร้องขอหลักฐานเพื่อรับการสงเคราะห์ หรือบริการอื่นใด พ.ศ. 2552
- (5) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2554

(6) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(7) ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ว่าด้วยค่าใช้จ่ายของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2560

(8) ประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่องแบบหนังสือรับรองผู้ประสบภัย

(9) ประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

3.6.2 กฎหมาย/ ระเบียบ/ ประกาศ/ คำสั่ง ที่สำคัญเพื่อการสนับสนุนการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(1) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

(1.1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1.2) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประสานงานด้านสาธารณูปโภค พ.ศ. 2540

(1.3) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. 2542

(1.4) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน พ.ศ. 2547

(1.5) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. 2561

(1.6) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1.7) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเรียกรับของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1.8) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการบริหารสินเชื่อกเกษตรแห่งชาติ พ.ศ. 2541

(2) ระเบียบกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

(2.1) ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562

- หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2563

(2.2) ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ พ.ศ. 2562

(2.3) ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อใช้จ่ายกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นในการรักษาความมั่นคงของประเทศ พ.ศ. 2562

(2.4) ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อการป้องกันและขจัดภาวะมลพิษทางทะเลเนื่องจากน้ำมัน พ.ศ. 2527

(3) พระราชบัญญัติ/ ระเบียบ ประกาศ/ คำสั่งอื่นๆ

(3.1) พระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. 2497

(3.2) พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548

(3.3) พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507

(3.4) พระราชบัญญัติกาชาด พ.ศ. 2499

(3.5) พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457

(3.6) พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2558

(3.7) พระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. 2543

(3.8) พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535

(3.9) พระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. 2542

- (3.10) พระราชบัญญัติความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554
- (3.11) พระราชบัญญัติสงเคราะห์ข้าราชการ ผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ พ.ศ. 2546
- (3.12) พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2551
- (3.13) พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551
- (3.14) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535
- (3.15) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
- (3.16) พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558
- (3.17) พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558
- (3.18) พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535
- (3.19) พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535
- (3.20) พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559
- (3.21) พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530
- (3.22) พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490
- (3.23) พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2558
- (3.24) พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537
- (3.25) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496
- (3.26) พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540
- (3.27) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528
- (3.28) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารเมืองพัทยา พ.ศ. 2542
- (3.29) พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. 2485
- (3.30) พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
- (3.31) พระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ. 2562
- (3.32) พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. 2560
- (3.33) พระราชบัญญัติการช่วยเหลือกู้ภัยทางทะเล พ.ศ. 2550
- (3.34) พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535
- (3.35) พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535
- (3.36) พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522
- (3.37) พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522
- (3.38) พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522
- (3.39) พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ.2535
- (3.40) พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509
- (3.41) พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ.2485
- (3.42) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

หมายเหตุ ในกรณีที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งและข้อปฏิบัติใด มิได้ระบุไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาตินี้ ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ บังคับบัญชาสั่งการ ควบคุม กำกับดูแล หรือมีอำนาจหน้าที่อื่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ได้พิจารณานำกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งและข้อปฏิบัติอื่น ๆ มาปรับใช้ตามความเหมาะสมเพื่อสนับสนุนกฎหมายหลักในการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น เท่าที่กฎหมายให้อำนาจและเปิดช่องให้กระทำได้ โดยไม่ขัดหรือแย้งกัน พร้อมทั้งคำนึงถึงประสิทธิภาพในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่กำหนดไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนี้

บทที่ 4

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเป็นแนวคิดและวิธีปฏิบัติในการลดโอกาสของความรุนแรงและผลกระทบที่เกิดจากสาธารณภัยได้ด้วยการประเมินความเสี่ยง เพื่อนำมากำหนดนโยบาย แผน และมาตรการ เพื่อแก้ไขต้นเหตุของปัญหาในการลดความเสี่ยงที่เกิดแก่ชุมชนและสังคม โดยการมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิม และป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงใหม่ด้วยการลดความอ่อนแอ ลดปัจจัยที่ทำให้เกิดความเปราะบาง และเพิ่มศักยภาพในการจัดการให้สังคมมีความพร้อมในการเผชิญเหตุ และฟื้นฟูให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม อันนำไปสู่การรับรู้ - ปรับตัว - ฟื้นเร็วทั่ว - อย่างยั่งยืน (Resilience)

ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk) หมายถึง โอกาสที่สาธารณภัยทำให้เกิดการสูญเสียต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ความเป็นอยู่และภาคบริการต่างๆในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ณ หนึ่งเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต ซึ่งสามารถแทนด้วยสมการแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยง ได้แก่ ภัยความอ่อนแอ ความเปราะบางและศักยภาพ ดังนี้

$$\text{ความเสี่ยง (Risk)} = \frac{\text{ภัย (Hazard)} \times \text{ความอ่อนแอ (Exposure)} \times \text{ความเปราะบาง (Vulnerability)}}{\text{ศักยภาพ (Capacity)}}$$

4.1 แนวคิดการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยในแต่ละประเทศไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้ โดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง เนื่องจากสาธารณภัยเป็นเรื่องของคนทุกคน จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางให้ดำเนินการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยร่วมกันทุกภาคส่วนของประเทศ ทั้งนี้ ระดับสากลและระดับภูมิภาคได้มีการจัดทำกรอบการดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และได้มีการยอมรับแนวคิดในการปฏิบัติการเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย หรือ Disaster Risk Reduction: DRR ขึ้น เพื่อให้เข้าใจความเสี่ยงจากสาธารณภัย เสริมสร้างศักยภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ลงทุนด้านการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อให้มีภูมิคุ้มกันในการพร้อมรับมือและฟื้นคืนกลับได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งพัฒนาศักยภาพเพื่อเตรียมพร้อมในการเผชิญเหตุ สาธารณภัยอย่างมีประสิทธิภาพ และการฟื้นฟูสภาพและซ่อมสร้างให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิมในช่วงการฟื้นฟู

4.2 เป้าประสงค์

4.2.1 เพื่อจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยการลดความเปราะบาง และความอ่อนแอ พร้อมทั้งการเพิ่มขีดความสามารถในการเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

4.2.2 เพื่อให้มีมาตรการให้ทุกภาคส่วนลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมและป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงใหม่

4.3 กลยุทธ์การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาและส่งเสริมให้มีความเข้าใจความเสี่ยงจากสาธารณภัยระดับอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นวิธีการระบุลักษณะความรุนแรงและโอกาสในการเกิดผลกระทบทางลบจากภัย ด้วยการวิเคราะห์ภัยที่อาจเกิดขึ้น ความอ่อนแอในพื้นที่ และประเมินสภาพความเปราะบางที่อาจก่อให้เกิดอันตรายทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนการพัฒนาและตัดสินใจเชิงนโยบายตั้งแต่ระดับชาติ จนถึงระดับพื้นที่

โดยให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทองรวมถึงหน่วยงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุนในทุกภาคส่วนเป็นหน่วยรับผิดชอบประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามแนวทางปฏิบัติ

(1) การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เทศบาลตำบลทุ่งทอง มีแนวทางการปฏิบัติในการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย ดังนี้

(1.1) สำรวจและจัดทำฐานข้อมูล (Baseline Data) และชุดข้อมูล (Data Set) ที่จำเป็นสำหรับการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัด เช่น ฐานข้อมูลสถิติ สาธารณภัย ฐานข้อมูลผู้ประสบภัย ฐานข้อมูลเจ้าหน้าที่และอาสาสมัคร ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ และฐานข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นเพื่อให้พร้อมเรียกใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน และมีการเชื่อมโยงข้อมูลทุกภาคส่วนในทุกระดับโดยกำหนดให้มีข้อตกลงระหว่างหน่วยงานในการขอใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยร่วมกัน เพื่อให้ได้แผนที่ความเสี่ยง (Risk Map) ทั้งนี้ ให้มีการปรับปรุงฐานข้อมูลเชิงสถิติเพื่อการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยอย่างสม่ำเสมอ

(1.2) วิเคราะห์ความเสี่ยงโดยสร้างฉากทัศน์ (Scenario - base risk assessment) เป็นการใช้สถานการณ์หรือสถิติของภัยที่เคยเกิดขึ้นในอดีต เพื่อค้นหาความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต (Future Risk Scenario) หรือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ นำความรู้และแนวทางปฏิบัติจากภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ร่วมกับความรู้เชิงวิทยาศาสตร์ ผสมกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงในทุกมิติ (Inclusive DRR)

(2) การใช้ผลการประเมินความเสี่ยงเพื่อการวางแผน

เทศบาลตำบลทุ่งทอง วางแผนเพื่อป้องกันความเสี่ยง แก้ไขปัญหาความเปราะบาง และความล่อแหลม การเตรียมความพร้อมและเพิ่มศักยภาพในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยในทุกระดับ โดยนำผลการประเมินความเสี่ยงมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยจากทุกหน่วยงาน มาใช้ในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามภัยประเภทต่างๆ เพื่อจัดลำดับความสำคัญและจัดสรรทรัพยากร รวมถึงการสร้างนวัตกรรมและใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยบรรจุในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทองและแผนพัฒนาเทศบาลตำบลทุ่งทอง ดังนี้

ตารางที่ 4-1 : แผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ประเภทของภัย	พื้นที่และระดับความเสี่ยง			แนวทางการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/โครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	หน่วยงานรับผิดชอบ	แหล่งงบประมาณ
	ระดับสูง	ระดับกลาง	ระดับต่ำ				
อุทกภัย	หมู่ 3 หมู่ 4 หมู่ 15 หมู่ 16 หมู่ 17	หมู่ 8 หมู่ 9 หมู่ 18 หมู่ 19	หมู่ 5 หมู่ 6 หมู่ 7 หมู่ 10	1. จัดทำฐานข้อมูลสถิติเพื่อนำมาวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัย 2. สร้างระบบการแจ้งเตือนภัยให้มีประสิทธิภาพ 3. วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและสาเหตุของการเกิดภัย 4. ประเมินความเสี่ยงภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่มโดยการ	<u>ใช้โครงสร้าง</u> 1. โครงการขุดลอกลำน้ำสาธารณะและการขุดสระกักเก็บน้ำเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายากแล้งและอุทกภัย 2. การสร้างอ่างเก็บกักน้ำ และสร้างระบบระบายน้ำ 3. ปลุกไม้คลุมหน้า	1. อบท. 2. อำเภอ 2. จังหวัด 3.หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2. งบประมาณอื่น

ประเภทของภัย	พื้นที่และระดับความเสี่ยง			แนวทางการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/ โครงการในการลด ความเสี่ยงจาก สาธารณภัย	หน่วยงาน รับผิดชอบ	แหล่ง งบประมาณ
	ระดับสูง	ระดับกลาง	ระดับต่ำ				
				ประเมินภัยและความ ล่าแหลมเพื่อประเมิน โอกาส หรือ ความ เป็นไปได้ที่จะเกิด อุทกภัยและดินโคลน ถล่ม รวมทั้งศึกษาวิธี ลดผลกระทบ เพื่อ นำไปกำหนดมาตรการ ที่เหมาะสมในการ บริหารจัดการภัยจาก อุทกภัยและดินโคลน ถล่ม	ดิน ก้นดินพังทลาย 4. โครงการก่อสร้าง ฝาย/เขื่อนป้องกัน ตลิ่งริมแม่น้ำ 5. โครงการขุดเจาะ บ่อบาดาล 6. โครงการรณรงค์ ปลูกป่า/หญ้าแฝก ฯลฯ <u>ไม่ใช่โครงสร้าง</u> 1. การฝึกอบรมให้ ความรู้ในการ ช่วยเหลือตนเองเมื่อ เกิดอุทกภัย 2. โครงการด้าน การจัดทำข้อมูล สถิติภัย 3. โครงการด้าน การพัฒนาระบบ การแจ้งเตือนภัย		
ภัยจากการ คมนาคมและ ขนส่ง	หมู่ 6 หมู่ 7 หมู่ 9 หมู่ 19	หมู่ 4 หมู่ 5 หมู่ 8 หมู่ 10 หมู่ 18	หมู่ 3 หมู่ 15 หมู่ 16 หมู่ 17	1. การกำหนดจุดเสี่ยงของ การเกิดอุบัติเหตุทางถนน 2. วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง และสาเหตุของการเกิดภัย	<u>ใช้โครงสร้าง</u> 1. โครงการ ปรับปรุงถนน 2. โครงการก่อสร้าง ถนนลาดยาง <u>ไม่ใช่โครงสร้าง</u> 1.โครงการอบรมให้ ความรู้ วินัยจราจร แก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา 2. โครงการรณรงค์ การสวมหมวก นิรภัย/คาดเข็มขัด นิรภัย 3. ส่งเสริม มาตรการตรวจจับ กวดขันวินัยจราจร		

ประเภทของภัย	พื้นที่และระดับความเสี่ยง			แนวทางการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/ โครงการในการลด ความเสี่ยงจาก สาธารณภัย	หน่วยงาน รับผิดชอบ	แหล่ง งบประมาณ
	ระดับสูง	ระดับกลาง	ระดับต่ำ				
					4. กิจกรรมประชุม หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเพื่อร่วม วิเคราะห์จุดเสี่ยง 5. กิจกรรมประชุม หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเพื่อร่วม วิเคราะห์ปัจจัย เสี่ยง และสาเหตุ ของการเกิดภัย 6. กิจกรรมประชุม หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำ แผนที่เสี่ยงภัยระบุ เส้นทางที่เกิด อุบัติเหตุซ้ำซาก ฯลฯ		
อัคคีภัย	หมู่ 3 หมู่ 4 หมู่ 5 หมู่ 15 หมู่ 16 หมู่ 18	หมู่ 8 หมู่ 10 หมู่ 17	หมู่ 6 หมู่ 7 หมู่ 9 หมู่ 19	1. จัดทำฐานข้อมูลสถิติ เพื่อนำมาวิเคราะห์พื้นที่ เสี่ยงภัย 2. วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง และสาเหตุของการเกิดภัย	1. จัดตั้งศูนย์เตรียม ความพร้อมป้องกัน ภัยชุมชนจากภัย อุทกภัย วาตภัย และอัคคีภัย 2. โครงการด้าน การจัดทำข้อมูล สถิติภัย ฯลฯ	1. อบท. 2. อำเภอ 3. จังหวัด 4. หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	1. งบประมาณ รายจ่าย ประจำปี 2. งบประมาณ อื่น
ภัยแล้ง	หมู่ 3 หมู่ 15	หมู่ 4 หมู่ 5 หมู่ 8 หมู่ 16 หมู่ 18	หมู่ 6 หมู่ 7 หมู่ 9 หมู่ 10 หมู่ 17 หมู่ 19	1. จัดทำฐานข้อมูลสถิติ เพื่อนำมาวิเคราะห์พื้นที่ เสี่ยงภัย 2. วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง และสาเหตุของการเกิดภัย	<u>ใช้โครงสร้าง</u> 1. โครงการขุดลอก ลำน้ำสาธารณะ และ การขุดสระกักเก็บน้ำ เพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหาภัยแล้ง และอุทกภัย 2. การสร้างอ่างเก็บ กักน้ำ และสร้าง ระบบระบายน้ำ 3. โครงการก่อสร้าง ฝาย/เขื่อนป้องกัน	1. อบท. 2. อำเภอ 3. จังหวัด 4. หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	1. งบประมาณ รายจ่าย ประจำปี 2. งบประมาณ อื่น

ประเภทของภัย	พื้นที่และระดับความเสี่ยง			แนวทางการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	แผนงาน/ โครงการในการลด ความเสี่ยงจาก สาธารณภัย	หน่วยงาน รับผิดชอบ	แหล่ง งบประมาณ
	ระดับสูง	ระดับกลาง	ระดับต่ำ				
					ตลิ่งริมแม่น้ำ 4. โครงการขุดเจาะ บ่อบาดาล ฯลฯ <u>ไม่ใช่โครงสร้าง</u> 1. โครงการด้าน การจัดทำข้อมูล สถิติภัย 2. โครงการด้าน การพัฒนาระบบ การแจ้งเตือนภัย ฯลฯ		

(3) แนวทางปฏิบัติในการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

เทศบาลตำบลทุ่งทองได้กำหนดให้มีสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

(3.1) สื่อสารความเสี่ยง (Risk communication) ของพื้นที่ให้แก่ประชาชนและทุกภาคส่วนได้รับทราบความเสี่ยงของพื้นที่ตนเอง เพื่อให้มีความตระหนัก เข้าใจความเสี่ยงในพื้นที่รู้เท่าทันภัย และเตรียมความพร้อมรับมือกับสาธารณภัยในการวางแผนและการลงทุนในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยการสนับสนุนให้สื่อประชาสัมพันธ์ทุกแขนงมีบทบาทในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกด้านความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน เช่น การใช้ถนนอย่างปลอดภัย การใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าภายในบ้าน การเตรียมการในการรับมือสาธารณภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อประชาสัมพันธ์ที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือ อินเทอร์เน็ต

(3.2) ส่งเสริมให้หน่วยงานระดับอำเภอ และท้องถิ่น ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาคส่วนต่างๆ ได้รับรู้ความเสี่ยงของพื้นที่

(3.3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรเครือข่ายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอาสาสมัครต่างๆ มีส่วนร่วมในการรณรงค์ในเรื่องความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนามาตรการการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมุ่งเน้นการป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงใหม่และลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมด้วยมาตรการและวิธีการที่หลากหลายในการป้องกันและลดความเสียหาย ประาะบาง และเพิ่มศักยภาพในการเตรียมความพร้อมในการเผชิญเหตุ รวมทั้งฟื้นฟูให้กลับคืนสภาพได้อย่างรวดเร็วและดีขึ้นกว่าเดิม โดยพิจารณาเลือกใช้วิธีการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(1) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เช่น

(1.1) ส่งเสริมให้มีการย้ายที่ตั้งชุมชน หมู่บ้านและอาคารสถานที่ ออกนอกพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย หรือการออกแบบโครงสร้างและใช้วัสดุในการก่อสร้างที่มีความคงทนและปลอดภัย

(1.2) กำหนด/จัดทำโซนนิ่ง เพื่อวางแผนการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(1.3) ส่งเสริมให้จัดทำผังเมือง โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความเสี่ยงจากสาธารณภัยและมีการบังคับใช้อย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งจัดทำกฎระเบียบมาตรฐานด้านความปลอดภัยในชุมชนที่อยู่อาศัย

(2) การป้องกันและลดผลกระทบจากความเสียหาย (Risk Prevention and Mitigation)

เทศบาลตำบลทุ่งทอง ดำเนินการมาตรการที่ใช้โครงสร้าง และไม่ใช้โครงสร้างเพื่อจัดหรือลดโอกาสที่สาธารณภัยจะสร้างผลกระทบต่อบุคคล ดังนี้

(2.1) ใช้โครงสร้าง

การป้องกันและลดผลกระทบโดยใช้โครงสร้าง หมายถึง การใช้สิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น อาคาร เขื่อน กำแพง อ่างเก็บน้ำ ฝาย เขื่อนกั้นน้ำ เส้นทางคมนาคมเพื่อส่งกำลังบำรุง ป้ายสัญญาณ ฯลฯ เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งจะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ว่าควรใช้การป้องกันแบบใดจึงจะเหมาะสมกับสภาพพื้นที่เสี่ยงภัยนั้นๆ ประกอบด้วย

1) จัดหาพื้นที่รองรับน้ำและกักเก็บน้ำ เช่น อ่างเก็บน้ำ เขื่อน สระน้ำ ทำนบ เขื่อน ฝาย รวมทั้งการขุดลอกคูคลอง แหล่งน้ำสาธารณะที่ต้นน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง และการระบายในฤดูฝน

2) ก่อสร้างกำแพง ผนัง หรือรอดักตะกอน เพื่อป้องกันการเอ่อล้นหรือสูญเสียพื้นดินจากการกัดเซาะชายฝั่งของทะเลและแม่น้ำ

3) สร้างอาคารหรือสถานที่เพื่อเป็นสถานที่หลบภัย สำหรับพื้นที่ที่การหนีภัยทำได้ยาก หรือไม่มีพื้นที่หลบภัยที่เหมาะสม

4) กรณีการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่เสี่ยงภัยต้องให้มีความมั่นคงแข็งแรง และมีระบบความปลอดภัยสำหรับผู้ใช้อาคาร ทั้งนี้ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งข้อกำหนดและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

5) ก่อสร้าง/ปรับปรุงเส้นทางเพื่อการส่งกำลังบำรุง หรือเส้นทางไปสถานที่หลบภัยให้ใช้การได้ตลอดเวลา

(2.2) ไม่ใช้โครงสร้าง

1) กำหนดเขตพื้นที่และจัดกลุ่มที่ตั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อหลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยงภัย เช่น การวางแผนการใช้ที่ดิน การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัย การกำหนดมาตรฐาน ความปลอดภัยของกิจกรรมต่าง ๆ การกำหนดโซนนิ่ง เป็นต้น

2) การเสริมสร้างความแข็งแรงของตลิ่ง ปลูกต้นไม้ ไม้พุ่ม หญ้าแฝก ป้องกันชุมชนริมน้ำ

3) การปรับแผนการเกษตรเพื่อกระจายความเสี่ยง เช่น ปลูกป่าต้นไม้ ปลูกไม้คลุมหน้าดิน กันดินพังทลาย ทำแนวปลูกแบบขวาง แนะนำพันธุ์พืชที่ทนต่อแมลงศัตรูพืชและความแห้งแล้ง รวมถึงส่งเสริมการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น

เทศบาลตำบลทุ่งทอง ได้นำแนวคิดการลดความเสี่ยงมาใช้ในการบริหารจัดการสาธารณภัย ภายใต้การวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยต่างๆ ของอำเภอ โดยได้จัดทำโครงการ/มาตรการ/แผนงาน และแนวทางการป้องกันและลดผลกระทบจากทุกหน่วยงานมาใช้ในการป้องกันและลดผลกระทบตามภัยประเภทต่างๆ และบรรจุไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ/แผนพัฒนาอำเภอ

(3) การถ่ายโอนความเสี่ยง (Risk Transfer) ได้แก่

(3.1) สนับสนุนการสร้างระบบประกันภัย โดยภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เช่น กรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งเป็นการตกลงทำสัญญาร่วมกันระหว่างผู้เอาประกันภัยกับผู้รับประกันภัยที่อีกฝ่ายตกลงจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งตามกำหนดระยะเวลาที่ได้ตกลงกันไว้กับอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นจะได้รับค่าสินไหมชดเชยบางส่วนหรือทั้งหมดจากผู้รับประกันภัย และส่งเสริมให้ประชาชนซื้อระบบประกันภัยดังกล่าว

(3.2) สนับสนุนการออกพันธบัตรสาธารณภัย (Catastrophe/CAT bond) ซึ่งคือตราสารหนี้ที่ผลตอบแทนอ้างอิงกับมูลค่าความเสียหาย โดยเมื่อเกิดสาธารณภัยที่กำหนดไว้และมูลค่าความเสียหายเกินกว่าระดับที่กำหนดผู้ออกตราสารจะหักเงินต้นหรือดอกเบี้ยตามขั้นตอนที่ตกลงไว้ เพื่อชดเชยกับความเสี่ยงที่สูงขึ้นแต่หากไม่เกิดสาธารณภัยตามที่ระบุไว้ในเวลาที่กำหนดผู้ลงทุนก็จะได้รับดอกเบี้ยและเงินต้นคืนเมื่อครบกำหนด และส่งเสริมให้ประชาชนซื้อพันธบัตรสาธารณภัยดังกล่าว

(4) การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) ได้แก่

(4.1) ฝึกรป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การฝึกรป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นเครื่องมือและกิจกรรมในการสร้างความพร้อมและเพิ่มศักยภาพของหน่วยงานและบุคลากรรวมทั้งเป็นการทดสอบการประสานงานและการบูรณาการความร่วมมือทำให้ทราบจุดบกพร่องและช่องว่างในการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ แผนปฏิบัติการ และแผนเผชิญเหตุให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เทศบาลตำบลทุ่งทอง กำหนดให้มีการฝึกรป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อเป็นการบูรณาการหน่วยงานที่รับผิดชอบให้พร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น โดยกำหนดให้มีการฝึกฯ ทั้งระดับอำเภอ และท้องถิ่น ระดับละอย่างน้อย 1 ประเภทย่อย โดยพิจารณาประเภทของภัยที่เป็นนโยบายเน้นหนักของรัฐบาล หรือภัยที่มีความเสี่ยงสูง ตามความจำเป็นของสภาพพื้นที่

(4.2) การเตรียมการอพยพ

กำหนดให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอจัดทำแผนอพยพ แผนอพยพส่วนราชการ หรือวางแผนมาตรการการอพยพ ซึ่งอย่างน้อยมีสาระสำคัญประกอบด้วย บัญชีจำนวนผู้อพยพ บัญชีส่วนราชการ สิ่งอำนวยความสะดวกในการอพยพ การกำหนดเขตพื้นที่รองรับ การอพยพให้อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม การกำหนดเจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบการอพยพไว้ให้ชัดเจน การกำหนดเส้นทางอพยพหลัก และเส้นทางอพยพสำรองสำหรับแต่ละประเภทย่อย รวมทั้งการสำรวจและการจัดเตรียมพาหนะ น้ำมัน เชื้อเพลิง แหล่งพลังงาน และระบบสื่อสารสำหรับการอพยพ

เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนและส่วนราชการ และสามารถดำเนินการอพยพเคลื่อนย้ายเป็นไปอย่างมีระบบสามารถระงับการแตกตื่นเสียขวัญของประชาชนไปสู่สถานที่ปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเตรียมการอพยพ ให้ดำเนินการดังนี้

- 1) จัดทำแผนอพยพในพื้นที่เสี่ยงจากสาธารณภัยและแผนอพยพส่วนราชการ
- 2) จัดหาสถานที่ปลอดภัยสำหรับการอพยพประชาชน
- 3) จัดเตรียมเส้นทางอพยพหลักและเส้นทางสำรองสำหรับแต่ละประเภทย่อย
- 4) จัดทำป้ายแสดงสัญญาณเตือนภัยบอกเส้นทางอพยพไปสู่สถานที่ปลอดภัย
- 5) จัดเตรียมสรรพกำลังหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉิน หรือหน่วยอพยพ
- 6) จัดเตรียมยานพาหนะ เครื่องมือ อุปกรณ์ เช่น รถยนต์ขับเคลื่อน 4 ล้อ ไฟฉาย พลุส่องสว่าง นกหวีด เสื้อชูชีพ ฯลฯ
- 7) จัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้ในการช่วยเหลือตัวเองเมื่ออยู่ในภาวะฉุกเฉิน
- 8) จัดให้มีการฝึกซ้อมแผนอพยพจากสาธารณภัย
- 9) จัดทำคู่มือการอพยพจากสาธารณภัย ให้ประชาชนศึกษา

ทั้งนี้ ในการจัดทำแผนอพยพ การอพยพส่วนราชการ ให้กำหนดรายละเอียดโดยสำรวจและจัดทำบัญชีจำนวนผู้อพยพไว้ล่วงหน้า โดยแยกประเภทตามลำดับความเร่งด่วน การกำหนดเขตพื้นที่

รวมพลและพื้นที่รองรับการอพยพ การกำหนดเจ้าหน้าที่ดำเนินการอพยพไว้ล่วงหน้า โดยระบุหน้าที่ ความรับผิดชอบไว้ให้ชัดเจน การสำรวจยานพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิงตลอดจนระบบการสื่อสารสำหรับการ อพยพ การกำหนดเส้นทางอพยพหลัก และเส้นทางรองที่ชัดเจน การกำหนดสถานที่ปลอดภัยเป็นพื้นที่รองรับ การอพยพ การกำหนดระเบียบปฏิบัติในการรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยในการอพยพการอยู่ อาศัยในพื้นที่รองรับการอพยพตลอดจนการอพยพกลับ การให้ความช่วยเหลือ และบริการในการดำรงชีพและ ระบบสุขลักษณะตามสมควรจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมตลอดจนร่างระเบียบ ในการควบคุมการใช้สิ่งเหล่านี้

นอกจากนี้ กำหนดให้แบ่งการปกครองในพื้นที่อพยพออกเป็นกลุ่ม และจัดทำทะเบียน และจัดระเบียบการปกครอง โดยการจัดแบ่งประเภทของบุคคลตามลำดับเร่งด่วน เช่น ผู้ป่วยทุพพลภาพ คนพิการ คนชรา เด็ก และสตรีตามลำดับ และจัดเตรียมพื้นที่รองรับการอพยพไว้ล่วงหน้าให้เป็นตามลักษณะ ความจำเป็น เช่น ต้องห่างจากพื้นที่อันตราย ไม่กีดขวางหรือเหนี่ยวรั้งการปฏิบัติการ เป็นพื้นที่ที่สามารถ จัดการด้านสุขลักษณะได้ มีความสะดวกในเส้นทางคมนาคม และมีสิ่งอำนวยความสะดวกและระบบ สาธารณูปโภคตามสมควร

(4.3) การเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว

ศูนย์พักพิงชั่วคราวเป็นการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยชั่วคราวในสถานการณ์ที่เกิดสาธารณภัยขึ้น ซึ่งรัฐต้องมีการเตรียมแผนรับมือต่อการอพยพในภาวะฉุกเฉิน โดยกำหนดอาคารที่จะใช้เป็น ศูนย์พักพิง ชั่วคราวไว้และการบริหารจัดการในศูนย์พักพิงชั่วคราว เพราะจะมีผลโดยตรงต่อการดำรงชีวิตและศักดิ์ศรี กับผู้ประสบภัยที่เข้าพักพิง ทั้งนี้ การเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ควรประกอบด้วยอย่างน้อย ดังนี้

(4.3.1) จัดหาสถานที่ตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยกองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอดำเนินการคัดเลือกสถานที่ตั้งจากการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ไม่เสี่ยงต่อการเกิดซ้ำ มีการคมนาคมที่สะดวก มีความพร้อมของสาธารณูปโภค เช่น ประปา ไฟฟ้า รวมทั้งต้องกำหนดนโยบายในการเปิดและปิดศูนย์พักพิงชั่วคราวให้ชัดเจน

(4.3.2) กำหนดปัจจัยความจำเป็นขั้นต่ำของศูนย์พักพิงชั่วคราวที่เหมาะสมตาม มาตรฐานสเฟียร์

(4.3.3) การจัดการภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว ให้กำหนดผู้รับผิดชอบภายในศูนย์พักพิง ชั่วคราว ตามโครงสร้างแผนการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว เช่น ผู้จัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว ซึ่งอาจ เป็นได้ทั้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน หรือผู้ดำเนินการโรงเรียน (กรณีโรงเรียน เป็นศูนย์ฯ) ทั้งนี้ ศูนย์พักพิงชั่วคราวอาจมีโครงสร้างภายในแบ่งเป็นฝ่ายปฏิบัติการและฝ่ายอำนาจการ ตามความเหมาะสม

(4.3.4) ให้มีการบริหารจัดการข้อมูลผู้อพยพ โดยมีการเก็บบันทึกข้อมูลที่จำเป็น ประกอบด้วย ข้อมูลประชากร ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลด้านธุรการ โดยให้สำนักงานส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นอำเภอ เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

(4.4) แผนบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP) เป็นแผนรองรับ การดำเนินการกิจการในการบริหารราชการและให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่องเมื่ออยู่ในสภาวะวิกฤต โดยแนวคิดการบริหารความต่อเนื่องของหน่วยงานภาครัฐเน้นการควบคุม ดูแล และป้องกันทรัพยากรที่สำคัญ ต่อการดำเนินงานหรือให้บริการเพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดสำหรับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยหากการควบคุมภายในที่มีอยู่ไม่สามารถควบคุมดูแลและป้องกันได้ทั้งหมดเมื่อเกิดสภาวะวิกฤตจะทำให้ การดำเนินงานหรือการให้บริการของหน่วยงานลดลงและไม่ต่อเนื่อง ดังนั้น บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน ภาครัฐ คือ ต้องเร่งดำเนินการให้การดำเนินงานหรือการให้บริการกลับมาให้เหมือนภาวะปกติแม้ในสถานการณ์ สาธารณภัยตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2555 และวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2563 ทั้งนี้ ส่งเสริม ให้ภาคเอกชนมีการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP)

(4.5) การแจ้งเตือนภัย (Warning) เป็นการดำเนินการแจ้งเตือนภัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อม การป้องกัน และการลดผลกระทบ โดยการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสาธารณภัยและการแจ้งเตือนภัยที่รวดเร็วไปยังพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้หน่วยงานและประชาชนเตรียมความพร้อมรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที ทั้งนี้ การแจ้งเตือนภัยจะหมายรวมถึงการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) ตั้งแต่การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และทันเหตุการณ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ ไปยังหน่วยงาน/องค์กร และประชาชน เพื่อให้หน่วยงานและ/หรือบุคคลที่กำลังเผชิญความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัยสามารถระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง (ติดตาม วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์) โดยระบบเตือนภัยแบบครบวงจร (End-to-End Warning System) จะมุ่งเน้นกระบวนการดำเนินการตั้งแต่ต้นทางในการวิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยง เพื่อแจ้งเตือนไปยังหน่วยงานและประชาชนให้มีความพร้อมในการรับมือกับสาธารณภัยและสามารถอพยพไปยังพื้นที่ปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ ที่ได้จัดเตรียมไว้

(4.5.1) การแจ้งเตือนภัย เนื่องจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะภัยธรรมชาติ มีระยะเวลาในการเกิดที่แตกต่างกัน ดังนั้น ในการแจ้งเตือนภัยให้พิจารณาระยะเวลาของการแจ้งเตือนภัยตามแต่ละประเภทของสาธารณภัย กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอมีกระบวนการแจ้งเตือนภัย ดังนี้

(1) เผื่อระวัง ติดตาม วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ โดยติดตามข้อมูลความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ และปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่อาจส่งผลให้เกิดสาธารณภัย รวมทั้งเผื่อระวังให้ข้อมูลและข่าวสารแก่ประชาชน โดยจัดเจ้าหน้าที่เผื่อระวังและติดตามสถานการณ์ปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมง

(2) การแจ้งเตือนภัย

(2.1) การแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า เป็นการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่บ่งชี้ว่ามีแนวโน้มที่จะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยไปยังส่วนราชการ หน่วยงาน กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่และประชาชน เพื่อให้ติดตามข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ มีการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าก่อนเกิดสาธารณภัย โดยระยะเวลาในการแจ้งเตือนล่วงหน้าขึ้นอยู่กับสถานการณ์และประเภทของสาธารณภัย เช่น ดินโคลนถล่ม/น้ำป่าไหลหลากอาจมีระยะเวลาการแจ้งเตือน 1-2 วัน ในขณะที่ธรณีพิบัติภัยสึนามิจะมีระยะเวลา 1-2 ชั่วโมงในการแจ้งให้อพยพ เป็นต้น

(2.2) การแจ้งเตือนภัย

(2.2.1) เมื่อมีการยืนยันข้อมูลว่ามีโอกาสเกิดสาธารณภัยขึ้น และประชาชนในพื้นที่อาจได้รับผลกระทบให้มีการแจ้งเตือนภัยทันทีกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อปท.และประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย ในการเตรียมความพร้อมรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น โดยมีข้อมูลการแจ้งเตือนภัย ดังนี้

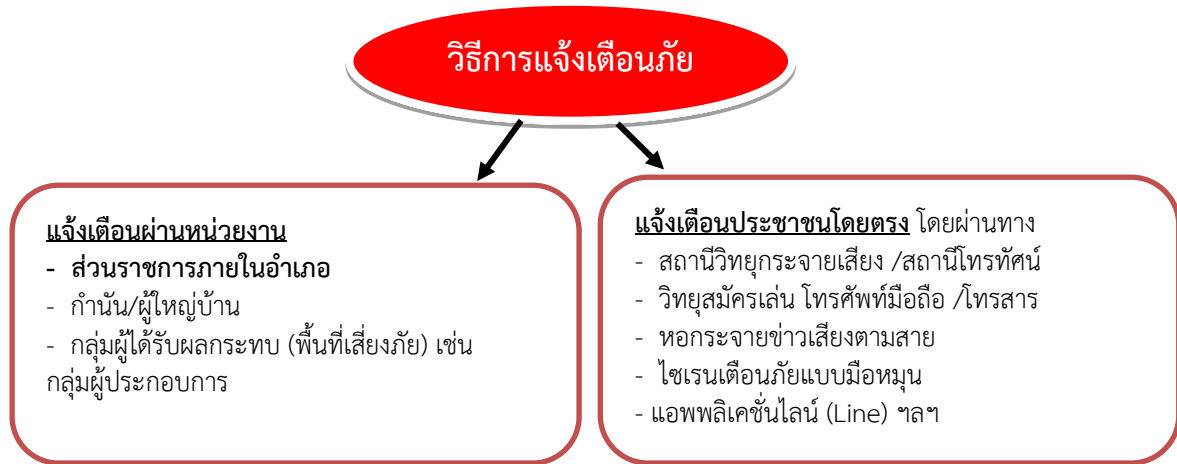
- (1) คาดการณ์ระยะเวลา และบริเวณพื้นที่ที่จะเกิดสาธารณภัย
- (2) ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นและระยะเวลาหรือความยาวนานของภัย
- (3) แนวทางการปฏิบัติตนของส่วนราชการ หน่วยงาน และประชาชน

ในการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ให้นำแนวทาง มาตรการ และขั้นตอนการปฏิบัติจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไปมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติด้วย

(2.2.2) วิธีการแจ้งเตือนภัย

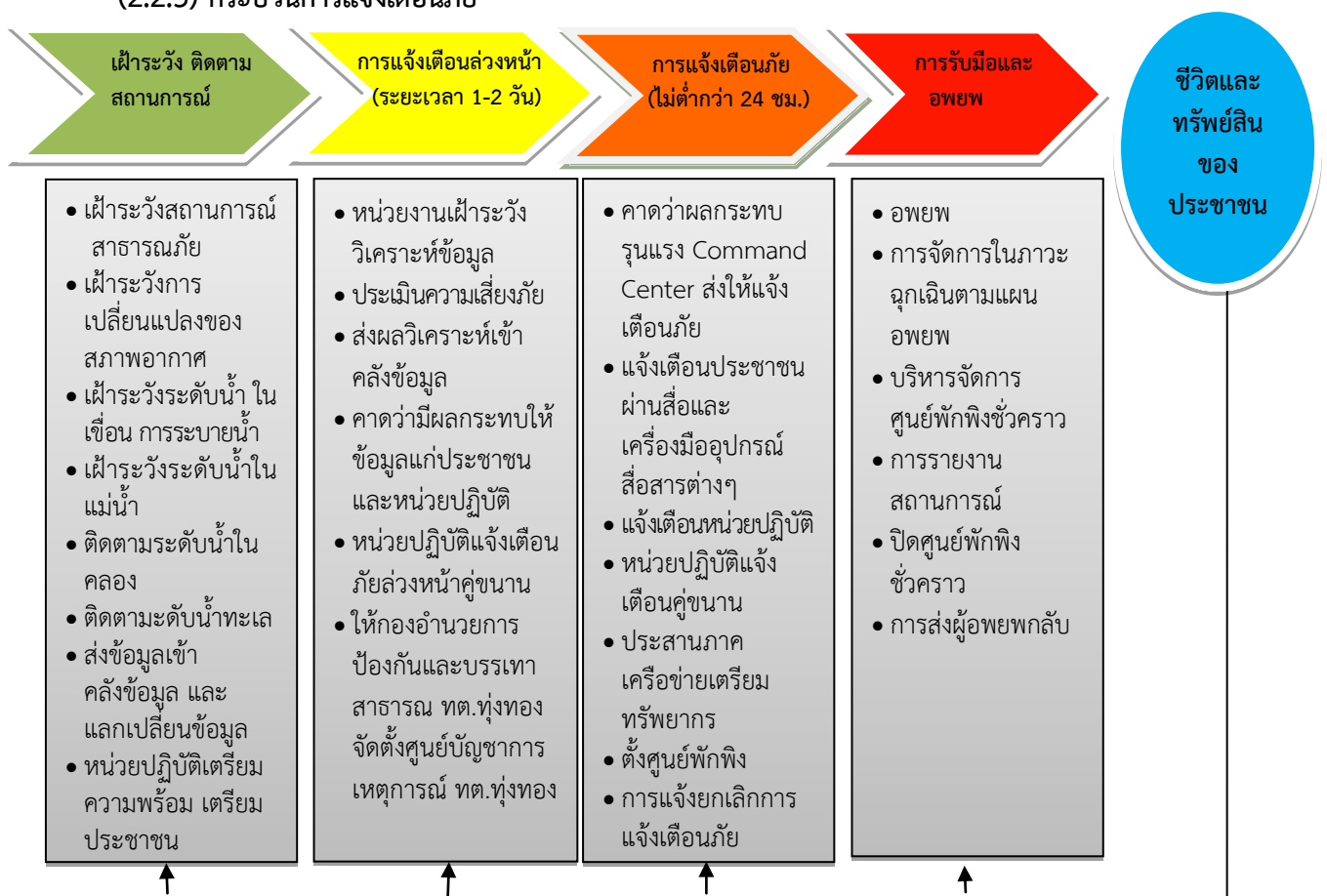
(1) แจ้งเตือนผ่านหน่วยงาน โดยใช้กลไกระบบการบริหารราชการ แจ้งเตือนผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึง การปกครองท้องถิ่น ได้แก่ กำนันและผู้ใหญ่บ้าน หน่วยช่วยเหลือบรรเทาสาธารณภัยผ่านหน่วยงานระดับต่างๆ ไปสู่ระดับพื้นที่ให้กับกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ และประชาชนทั่วไป

(2) แจ้งเตือนประชาชนโดยตรง โดยผ่านทางสถานีโทรทัศน์ วิทยุชุมชน วิทยุสมัครเล่น โทรสาร โทรศัพท์มือถือ หอกระจายข่าว หอเตือนภัย เสียงตามสาย ไซเรนเตือนภัยแบบ มือหมุน โทรโข่ง นกหวีด หรือสัญญาณเสียงที่กำหนดใช้เป็นสัญญาณเตือนภัยประจำหมู่บ้านหรือตำบล หรือแอปพลิเคชันไลน์ (Line)

หมายเหตุ : การกำหนดระดับ/สัญลักษณ์/สีการแจ้งเตือนภัยให้เป็นไปตามบริบท และภารกิจของแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยอ้างอิงจากระดับสถานการณ์/ความรุนแรงของสาธารณภัย ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

(2.2.3) กระบวนการแจ้งเตือนภัย

แผนภาพที่ 4-4 : กระบวนการแจ้งเตือนภัย

(3) การรับมือและการอพยพ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง กำหนดแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำหนดไว้แล้ว พร้อมทั้งให้รายงานกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทราบทันที และให้ประสานส่วนราชการ หน่วยงาน และองค์กรเอกชนในการรับมือกับสาธารณภัยที่เกิดขึ้น รวมถึงการวางแผนเตรียมการอพยพในกรณีจำเป็น โดยจะประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และกองกำลังทหารในพื้นที่เป็นหน่วยงานสนับสนุนทรัพยากรยานพาหนะ เครื่องมือพิเศษ ทั้งนี้ หากเกินศักยภาพที่จะรับมือกับสถานการณ์ได้ให้ขอรับการสนับสนุนจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดหรือศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด (กรณี กอปภ.จ.จัดตั้งศูนย์บัญชาการจังหวัดแล้ว)

(4.5.2) แนวทางปฏิบัติพัฒนาและเชื่อมโยงระบบการแจ้งเตือนของคนและชุมชนในพื้นที่เสี่ยงภัย เพื่อให้การเตือนภัยมีความแม่นยำ น่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีแนวทาง ดังนี้

- (1) นำเทคโนโลยี นวัตกรรม มาใช้ในการพยากรณ์ คาดการณ์ ติดตามสถานการณ์การเกิดสาธารณภัย
- (2) จัดทำระเบียบปฏิบัติประจำ (Standard Operating Procedure : SOP) และเสริมสร้างขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
- (3) จัดวางระบบสื่อสารหลัก อย่างน้อย 2 ระบบ และระบบสื่อสารสำรอง
- (4) เตรียมความพร้อมและสร้างความตระหนัก รวมถึง ให้ประชาชนมีการรับรู้ และเข้าใจความเสี่ยงจากข้อมูลที่ได้รับ โดยจัดให้มีการฝึกอบรม เช่น อาสาสมัครแจ้งเตือนภัยในชุมชนเมือง ตำบลและหมู่บ้าน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเตือนภัยที่มีความแตกต่างกันของภัยแต่ละประเภท เป็นต้น
- (5) จัดให้มีการฝึกกระบวนการระบบเตือนภัยเพื่อเป็นการทดสอบแผนปฏิบัติการ แผนเผชิญเหตุ ขั้นตอน เครื่องมือ อุปกรณ์ และความพร้อมของประชาชนทั้งในระดับอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(4.5.3) แนวทางปฏิบัติเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ให้นำเทคโนโลยีมาสนับสนุนในรูปแบบต่างๆ เช่น แผนที่เสี่ยงภัย แอปพลิเคชัน จัดทำ Web Service ในการนำเสนอข้อมูลและ Mobile Application เพื่อเป็นช่องทางในการให้บริการข้อมูล และแจ้งเตือนภัยให้แก่ประชาชน และกลุ่มเปราะบางผ่านสมาร์ทโฟน (Smart Phone) หรือแท็บเล็ต (Tablet) หรือระบบอื่นที่สามารถเข้าถึงได้โดยง่าย

(4.6) เตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรสาธารณสุข

(4.6.1) จัดให้มีสิ่งของสำรองจ่ายเพื่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ได้แก่ อาหาร เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เต็นท์ ที่พักชั่วคราว ยารักษาโรค อุปกรณ์เครื่องใช้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต วัสดุสิ้นเปลือง รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

(4.6.2) จัดให้มีการระดมทรัพยากรอื่น ๆ เช่น คน งบประมาณ ระบบเทคโนโลยี ข้อมูลสาธารณสุข รวมถึงผู้เชี่ยวชาญพิเศษ การเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรเพื่อเป็นการสร้างความเป็นหุ้นส่วนร่วมกันของทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน องค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร และมูลนิธิต่าง ๆ

(4.6.3) บูรณาการระดมทรัพยากรจากหลายหน่วยงานให้มีความพร้อมรับมือกับสาธารณภัย ได้แก่ การประเมินความต้องการในการใช้ทรัพยากรในแต่ละประเภทภัย การประมาณทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ การตรวจสอบสถานะความพร้อมใช้ของทรัพยากร การบำรุงรักษา การฝึกทักษะความชำนาญในการใช้งานอุปกรณ์และระบบต่าง ๆ การจัดทำฐานข้อมูลบัญชีทรัพยากร การวางระบบการจัดสรรทรัพยากร รวมทั้งระบบการระดมสรรพกำลัง การวางแผนระบบโลจิสติกส์ และการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและทุกระดับสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เทศบาลตำบลทุ่งทอง ได้กำหนดนโยบายการสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยเป็นนโยบายสำคัญของอำเภอ โดยขับเคลื่อนการบูรณาการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งให้ความสำคัญในการวางแผน และจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ดังนี้

(1) การกำหนดนโยบายสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของเทศบาลตำบลทุ่งทอง

(1.1) ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในฐานะหุ้นส่วนในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ได้แก่ การร่วมจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนเผชิญเหตุ และระบุมูลค่าความเสี่ยงจากสาธารณภัยไว้ในแผนพัฒนาอำเภอ สนับสนุนความเป็นหุ้นส่วนรัฐร่วมกับเอกชน กระบวนการวางแผนและขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณ

(1.2) จัดของงบประมาณสำหรับการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย การเผชิญเหตุ และการฟื้นฟู ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ เป็นต้น

(1.3) ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการความร่วมมือภาครัฐและเอกชนโดยการให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการจัดสร้าง ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารจัดการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการขั้นพื้นฐานรวมถึงการให้บริการที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ให้แก่ประชาชนภายใต้กรอบความเสี่ยงและระยะเวลาที่กำหนด

(1.4) จัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างภาคประชาสังคม/ภาคเอกชน กับภาครัฐในการนำนโยบายการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยไปสู่การปฏิบัติ

(1.5) พัฒนาและส่งเสริมการสร้างความรู้ความตระหนักให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งภาคประชาสังคม ภาคเอกชน ตลอดจนชุมชนในสังคม ให้เป็นผู้รู้เท่าทันภัยโดยสามารถตัดสินใจและมีบทบาทในการบริหารจัดการในฐานะหุ้นส่วนผู้ดำเนินการกิจการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (To Empower)

(1.6) พัฒนาและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนตั้งแต่ระดับอำเภอถึงชุมชนดำเนินแผนงาน โครงการ/กิจกรรม/เวทีสาธารณะ ที่เกี่ยวกับการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เช่น การประเมินความเสี่ยงการจัดลำดับความเสี่ยงที่ต้องมีมาตรการเสริมสร้างความร่วมมือ/การมีส่วนร่วม แผนสนับสนุนงบประมาณ เป็นต้น

(1.7) ส่งเสริมการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤตและการจัดทำแผนรองรับการบริหารความต่อเนื่องให้แก่ทุกภาคส่วนโดยให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP) ของหน่วยงาน

(1.8) สนับสนุนให้ประชาชนเข้าถึงบริการหากมีการจัดตั้งกองทุนการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยและกองทุนพิเศษ เพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(1.9) ส่งเสริมสถาบันประกันภัย สถาบันการเงิน เพื่อให้ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เข้าถึงระบบประกันความเสี่ยง การทำประกันภัย การให้สินเชื่อฉุกเฉิน หรือการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ชุมชน/ครอบครัว เพื่อการถ่ายโอนความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(2) การร่วมเป็นหุ้นส่วนการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(2.1) ภาคประชาสังคม

เสริมสร้างให้ภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมด้านการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย การเผชิญเหตุ และการฟื้นฟู เช่น การให้ความรู้ คำแนะนำในทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนงานที่เกี่ยวกับการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยสร้างความตระหนักให้กับประชาชน ชุมชนมีความพร้อมรับมือ และการฟื้นฟูกลับเร็ว รวมทั้งให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

(2.2) ภาคเอกชน เช่น องค์กรธุรกิจ สถาบันการเงิน

มุ่งเน้นและส่งเสริมให้ดำเนินงานทางธุรกิจที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยอย่างเป็นรูปธรรมและครบวงจร (Corporate Social Responsibility : CSR) รวมถึงส่งเสริมให้นำแนวทางการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมาผนวกเข้ากับรูปแบบและวิธีดำเนินธุรกิจ ด้วยการใช้ข้อมูล ความรู้ ประกอบการลงทุนสร้างความตระหนักรู้ให้กับพนักงาน ลูกค้า ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดงานวิจัย นวัตกรรม และเทคโนโลยีสำหรับการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยแบ่งปันและเผยแพร่ข้อมูล ความรู้ และแนวทางปฏิบัติที่เปิดเผยได้ รวมทั้งสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์เพื่อการจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(2.3) สื่อ

ส่งเสริมบทบาทและสนับสนุนการมีส่วนร่วมกันกับภาครัฐในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และรู้เท่าทันภัยให้แก่ประชาชน โดย สื่อสารข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญในการใช้ เผยแพร่ข่าวสาร (Key Message) การสื่อสารความเสี่ยงสาธารณภัย (Risk Communication) สื่อสาธารณะ และเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ มีความหลากหลาย เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม โดยปฏิบัติตามนโยบาย การสื่อสารความเสี่ยงจากสาธารณภัย สนับสนุนระบบเตือนภัยล่วงหน้า กระตุ้นและสร้างวัฒนธรรม ความปลอดภัย (Safety Culture) และการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างจริงจังในการณรงค์เผยแพร่ความรู้ให้แก่ ประชาชนทุกกลุ่มและนำเสนอในช่วงเวลาที่เหมาะสมตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดร่วมกัน

บทที่ 5

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ

การจัดการในภาวะฉุกเฉิน เป็นการปฏิบัติการเผชิญเหตุเพื่อบรรเทาความรุนแรงของสาธารณภัย รวมทั้งการรักษาขวัญ สร้างความมั่นใจ และปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นระเบียบของเจ้าหน้าที่ และประชาชน โดยให้ยึดถือว่าการรักษาชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนเป็นเรื่องเร่งด่วนลำดับแรก ที่จะต้องเร่งเข้าระงับเหตุ และให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้ การจัดการในภาวะฉุกเฉินต้องให้ความสำคัญ กับมาตรฐาน เอกภาพ ด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า โดยการจัดโครงสร้างองค์กรปฏิบัติ ระบบการจัดการทรัพยากร และแบ่งมอบภารกิจความรับผิดชอบตามความเหมาะสม ทรัพยากร ทรัพยากร สภาพแวดล้อม และสังคมให้มีผลกระทบน้อยที่สุด ดังนั้น ในภาวะปกติจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมไว้เพื่อให้สามารถเผชิญกับเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้นได้

5.1 แนวคิดการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

5.1.1 มาตรฐานการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

ให้มีการจัดการในภาวะฉุกเฉินภายใต้รูปแบบ ระบบ และความเข้าใจที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้การจัดการสาธารณภัยสามารถเชื่อมต่อพื้นที่และภารกิจของหน่วยงานต่างๆ ได้ทันที โดยการนำระบบ การบัญชาการเหตุการณ์มาบังคับใช้กับหน่วยงานที่มีหน้าที่เข้าปฏิบัติการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

5.1.2 เอกภาพการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

ให้มีการกำหนดลำดับการบังคับบัญชาที่ชัดเจน ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะรับหน้าที่และภารกิจจากผู้ใด หน่วยงานใดเป็นหน่วยงานหลักในการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้น หน่วยงานใดทำหน้าที่สนับสนุน รวมทั้งมีการแบ่งความรับผิดชอบต่อสถานการณ์ด้วยการกำหนดแนวทางปฏิบัติ (วัตถุประสงค์) กลยุทธ์/ยุทธวิธีที่ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าร่วมในการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้นสามารถปฏิบัติงานได้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างรวดเร็ว ราบรื่น และมีประสิทธิภาพ

5.1.3 ความยืดหยุ่นของโครงสร้างองค์กรการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

ในระบบการจัดการในภาวะฉุกเฉิน จำเป็นต้องมีโครงสร้างองค์กรปฏิบัติที่มีความยืดหยุ่น เพื่อให้สามารถตอบโต้กับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกประเภทและทุกขนาด เนื่องจากต้องอาศัยการประสาน การดำเนินงานระหว่างหน่วยงาน ขอบเขตอำนาจหน้าที่ พื้นที่รับผิดชอบ รวมถึงสาขาวิชาชีพที่หลากหลาย ดังนั้น โครงสร้างขององค์กรปฏิบัติจึงต้องมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับแต่ละสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยอาจปรับเปลี่ยนทั้งจำนวนบุคลากร บทบาทหน้าที่ และกิจกรรม

5.2 เป้าประสงค์

- 5.2.1 เพื่อยกระดับมาตรฐานระบบการจัดการในภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่าง มีมาตรฐาน ยืดหยุ่น และเป็นเอกภาพ โดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 5.2.2 เพื่อให้ผู้ประสบภัยได้รับความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์อย่างรวดเร็ว ท่วงถึง และทันต่อเหตุการณ์
- 5.2.3 เพื่อลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยให้น้อยที่สุด

5.3 กลยุทธ์การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างมาตรฐานการจัดการในภาวะฉุกเฉินอย่างมีเอกภาพ

การวางแผนการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดโครงสร้างองค์กร การจัดการในภาวะฉุกเฉิน ระบบข้อมูลการสนับสนุนการตัดสินใจ การควบคุม การสั่งการ และการใช้แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมเป็นมาตรฐานเพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(1) แนวทางปฏิบัติในการแจ้งเตือนภัยของหน่วยงานภาครัฐในการจัดการสาธารณภัย

เทศบาลตำบลทุ่งทอง ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการแจ้งเตือนภัยของหน่วยงานภาครัฐในการจัดการสาธารณภัย โดยใช้แนวทางตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ซึ่งกำหนดระดับของสถานการณ์สาธารณภัย สำหรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการแจ้งเตือนภัย และเพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปรับใช้ตามภารกิจ/หน้าที่ของหน่วยงานในการจัดการสาธารณภัย โดยกำหนดความหมายของสีตามสถานการณ์ของสาธารณภัยไว้ 5 ระดับ ดังนี้

- สีแดง** หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะอันตรายสูงสุด ให้อาศัยอยู่แต่ในสถานที่ปลอดภัย หรือต้องอพยพไปยังสถานที่ปลอดภัย และปฏิบัติตามข้อสั่งการ
- สีส้ม** หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตรายสูง เจ้าหน้าที่กำลังควบคุมสถานการณ์ ให้อพยพไปยังสถานที่ปลอดภัย และปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด
- สีเหลือง** หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตราย มีแนวโน้มที่สถานการณ์จะรุนแรงมากขึ้น ให้จัดเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ และปฏิบัติตามคำแนะนำ
- สีน้ำเงิน** หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเฝ้าระวัง ให้ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างใกล้ชิด
- สีเขียว** หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะปกติ ให้ติดตามข้อมูลข่าวสารเป็นประจำ

(2) แนวทางปฏิบัติในการจัดการเมื่อเกิดสาธารณภัยตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ในเขตอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการดังนี้

(2.1) เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใดให้เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นเข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และให้แจ้งผู้อำนวยการอำเภอที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่และผู้อำนวยการจังหวัดทราบทันที

(2.2) กรณีพื้นที่ที่เกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยอยู่ในความรับผิดชอบของผู้อำนวยการท้องถิ่นหลายคน ผู้อำนวยการท้องถิ่นคนหนึ่งคนใดจะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนก็ได้ แล้วให้แจ้งผู้อำนวยการท้องถิ่นอื่นทราบโดยเร็ว

(2.3) กรณีผู้อำนวยการท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตนให้แจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอ หรือผู้อำนวยการจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อสั่งการโดยเร็วต่อไป

(2.4) ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ที่ติดต่อหรือใกล้เคียงมีหน้าที่สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่ผู้อำนวยการซึ่งรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียงนั้น

(2.5) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น เจ้าพนักงานที่ประสบเหตุมีหน้าที่ต้องเข้าดำเนินการเบื้องต้นเพื่อระงับภัยนั้น แล้วรีบรายงานให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นเพื่อสั่งการต่อไป และในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจดำเนินการใดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองชีวิตหรือป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคลได้

(2.6) กรณีเจ้าพนักงานจำเป็นต้องเข้าไปในอาคาร หรือสถานที่ที่อยู่ใกล้เคียงกับบริเวณที่เกิดสาธารณภัยเพื่อทำการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่แล้ว เว้นแต่ไม่มีเจ้าของหรือผู้ครอบครองอยู่ในเวลานั้น หรือเมื่อมีผู้อำนวยการอยู่ด้วย และหากทรัพย์สินนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดสาธารณภัยได้ง่าย ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองขนย้ายทรัพย์สินออกจากอาคารหรือสถานที่ดังกล่าวได้ หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติ

ตามคำสั่ง ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจขนย้ายทรัพย์สินนั้นได้ตามความจำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเจ้าพนักงานไม่ต้องรับผิดชอบบรรดาความเสียหายอันเกิดจากการกระทำดังกล่าว

(2.7) ให้ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบสำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้นและทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(2.8) ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมตลอดทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน โดยมีอำนาจเช่นเดียวกับผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และผู้อำนวยการแต่ละระดับ

(3) แนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งองค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

(3.1) องค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

ทำหน้าที่เป็นกลไกที่เป็นศูนย์กลางการปฏิบัติในการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Operation Centre : EOC) เพื่อให้การวิเคราะห์ ประเมิน ประสานงาน และปฏิบัติการกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเหตุการณ์ต่างๆ ในภาวะฉุกเฉินมีความเป็นเอกภาพ โดยมีองค์ประกอบและโครงสร้างภายในองค์กรที่จำเป็น เหมาะสม และสอดคล้องกับภารกิจระดับการจัดการสาธารณภัยของประเทศในแต่ละระดับ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว มีความยืดหยุ่น และมีประสิทธิภาพ

แผนภาพที่ 5-1 การจัดตั้งองค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (EOC)

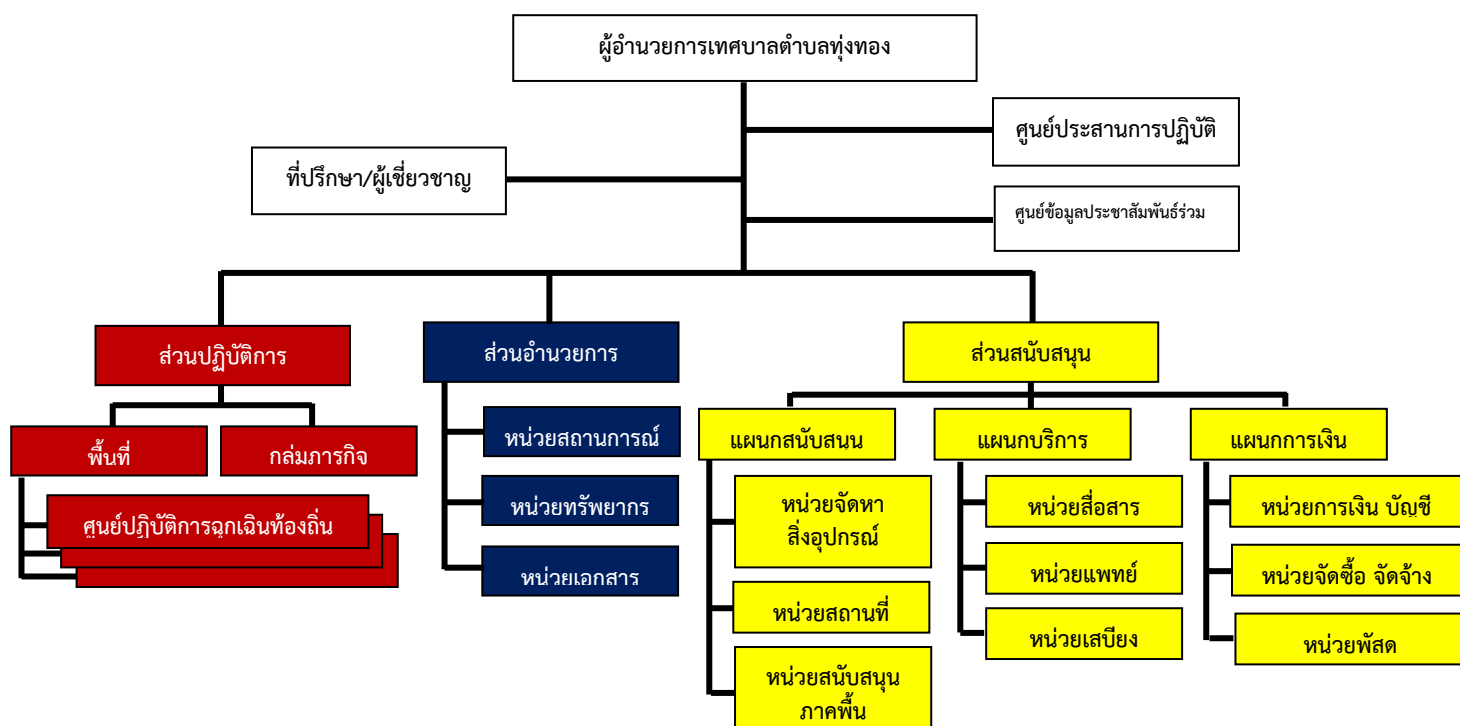
(3.1.1) ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น (ศปท.อปท.)

ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งพื้นที่ (องค์การบริหารส่วนตำบล/ เทศบาล/เมืองพัทยา) จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ โดยมีผู้อำนวยการท้องถิ่นเป็นผู้ควบคุมและสั่งการเพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัย ทุกขั้นตอน หากในกรณีไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยตามขีดความสามารถโดยลำพัง ให้ขอรับการสนับสนุนจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ติดต่อ หรือใกล้เคียง และหรือกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ

(3.1.2) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เทศบาลตำบลทุ่งทอง

ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย **จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์** เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นโดยมีนายกเทศมนตรีเป็นผู้ควบคุมและสั่งการ เพื่อทำหน้าที่ในการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่สถานการณ์ปกติ พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น รวมทั้งอำนาจการและประสานการปฏิบัติ ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การสาธารณกุศลในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และทั่วถึง หากในกรณีไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยตามขีดความสามารถโดยลำพัง ให้ขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เทศบาลตำบลทุ่งทอง

หมายเหตุ : โครงสร้างดังกล่าวสามารถปรับได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์โดยยึดหลักมาตรฐานเอกภาพในการจัดการ และความยืดหยุ่นของโครงสร้างองค์การการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

แผนภาพที่ 5-2 โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เทศบาลตำบลทุ่งทอง

(3.1.3) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด (ศบก.จ.)

ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด **จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด** เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้ควบคุม สั่งการและบัญชาการ เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดจนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการจัดการสาธารณภัยจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้แก่กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในระดับพื้นที่ รวมทั้งอำนาจการและประสานการเผชิญเหตุระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การสาธารณกุศลในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ ในกรณีเมื่อมีการยกระดับเป็นการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3) หรือการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด **แปรสภาพ** เป็นศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้าจังหวัด (ศบก.จ. (ส่วนหน้า)) ของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ให้มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามการบัญชาการจากกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

หรือกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) โดยรับผิดชอบอำนาจการ ควบคุม ปฏิบัติงาน และประสานการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่จังหวัด พร้อมทั้ง เป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อการจัดการสาธารณภัยและประสานการปฏิบัติ ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ภายในจังหวัด ทั้งฝ่ายพลเรือน และฝ่ายทหาร ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การสาธารณกุศลในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

(3.1.4) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)

ในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดเล็ก (ระดับ 1) และการจัดการสาธารณภัย ขนาดกลาง (ระดับ 2) ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางรับผิดชอบอำนาจการ ประสาน การปฏิบัติ ประเมินสถานการณ์ และสนับสนุนการสั่งการจากกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ รวมทั้งติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์ วิเคราะห์สถานการณ์ รายงาน และเสนอความคิดเห็นต่อผู้บัญชาการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรี เพื่อตัดสินใจยกระดับเป็นการจัดการสาธารณภัย ขนาดใหญ่ (ระดับ 3) หรือการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4)

(3.1.5) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

ให้รับผิดชอบบังคับบัญชา อำนาจการ วินิจฉัยสั่งการ ควบคุม และประสาน ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัยในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3) หรือ การจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4)

(3.1.6) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) บกปภ.ช. (ส่วนหน้า)

ในกรณีเมื่อมีการยกระดับเป็นการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3) หรือการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) ซึ่งสถานการณ์มีความรุนแรงมากครอบคลุมในพื้นที่ กว้างขวางหลายอำเภอหรือหลายจังหวัด และอาจใช้เวลาในการเผชิญเหตุที่ยาวนานกว่าปกติให้กองบัญชาการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พิจารณาจัดตั้งกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) และแต่งตั้งผู้กำกับควบคุมพื้นที่ (Area Commander) เพื่อช่วยเหลือผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติในการบังคับบัญชาและสั่งการ ในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งควบคุม และกำกับการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

โดยศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้าจังหวัด (ศบก.จ. (ส่วนหน้า))

มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามการบัญชาการจากกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือกองบัญชาการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า)

ทั้งนี้ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขนาดเล็ก (ความรุนแรงภัย ระดับ ๑) ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เทศบาลตำบลทุ่งทอง ขึ้น พร้อมทั้งให้จัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์บัญชาเหตุการณ์เทศบาลตำบลทุ่งทอง และดำเนินการตาม แนวทางการปฏิบัติของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เทศบาลตำบลทุ่งทอง โดยมีนายกเทศมนตรี เป็นผู้ควบคุม และ สั่งการ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลัง และทรัพยากร เพื่อจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น และเป็นศูนย์ บัญชาการ สั่งการ อำนาจการประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การสาธารณกุศล ในการควบคุมสถานการณ์ในพื้นที่เกิดเหตุได้อย่างรวดเร็ว มี มาตรฐานในการจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีเอกภาพในการบังคับบัญชาที่ชัดเจน มีลักษณะความยืดหยุ่นภายใน ระบบการจัดการเหตุฉุกเฉินอย่างมีประสิทธิภาพ

(3.2) บทบาทหน้าที่โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เทศบาลตำบลทุ่งทอง

(3.2.1) ผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident Commander) มีหน้าที่ อำนาจการ สั่งการ กำกับควบคุม เหตุการณ์ตามระเบียบกฎหมาย โดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบัญชาการ เหตุการณ์ การติดตามสถานการณ์ของเหตุการณ์เพื่อจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมหรือมาตรการตามแผน เผชิญเหตุ (Incident Action Plan, IAP) โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงการติดตาม

ประเมิน แก้ไขปัญหาการดำเนินงานในส่วนต่างๆ เช่น บริหารจัดการทรัพยากร ประสานงานระดับนโยบายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตัดสินใจยก-ลดระดับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ รวมทั้งเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน

(3.2.2) ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ (Technical Specialist) มีหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ข้อมูลทางวิชาการ การสังเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ และเทคนิคการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น โดยให้คำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ผู้บัญชาการเทศบาลตำบลทุ่งทองเห็นสมควร ทั้งนี้ จำนวนและคุณลักษณะของคณะที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญให้เป็นไปตามที่เห็นสมควรสอดคล้องกับเหตุการณ์

(3.2.3) ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม (Join Information Center : JIC) มีหน้าที่ประสานข้อมูลเหตุการณ์กับส่วนต่างๆ ภายใต้โครงสร้างองค์กรปฏิบัติ เพื่อเป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูล และสื่อสาร ตลอดจนประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์สู่ประชาชน และสื่อมวลชน รวมทั้งปฏิบัติการด้านข่าวสาร (Information Operation) ที่ครอบคลุมการจัดการข่าวปลอม ข่าวลือ และการปฏิบัติการจิตวิทยามวลชนในอันที่จะสร้างความเข้าใจ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง รวดเร็ว ทันเหตุการณ์

โดยให้เทศบาลตำบลทุ่งทอง เป็นหน่วยงานหลัก รับผิดชอบการจัดทำขอบเขต แผนงาน ภารกิจ และโครงสร้างภายในศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม และมีหน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ สถานีวิทยุกระจายเสียง

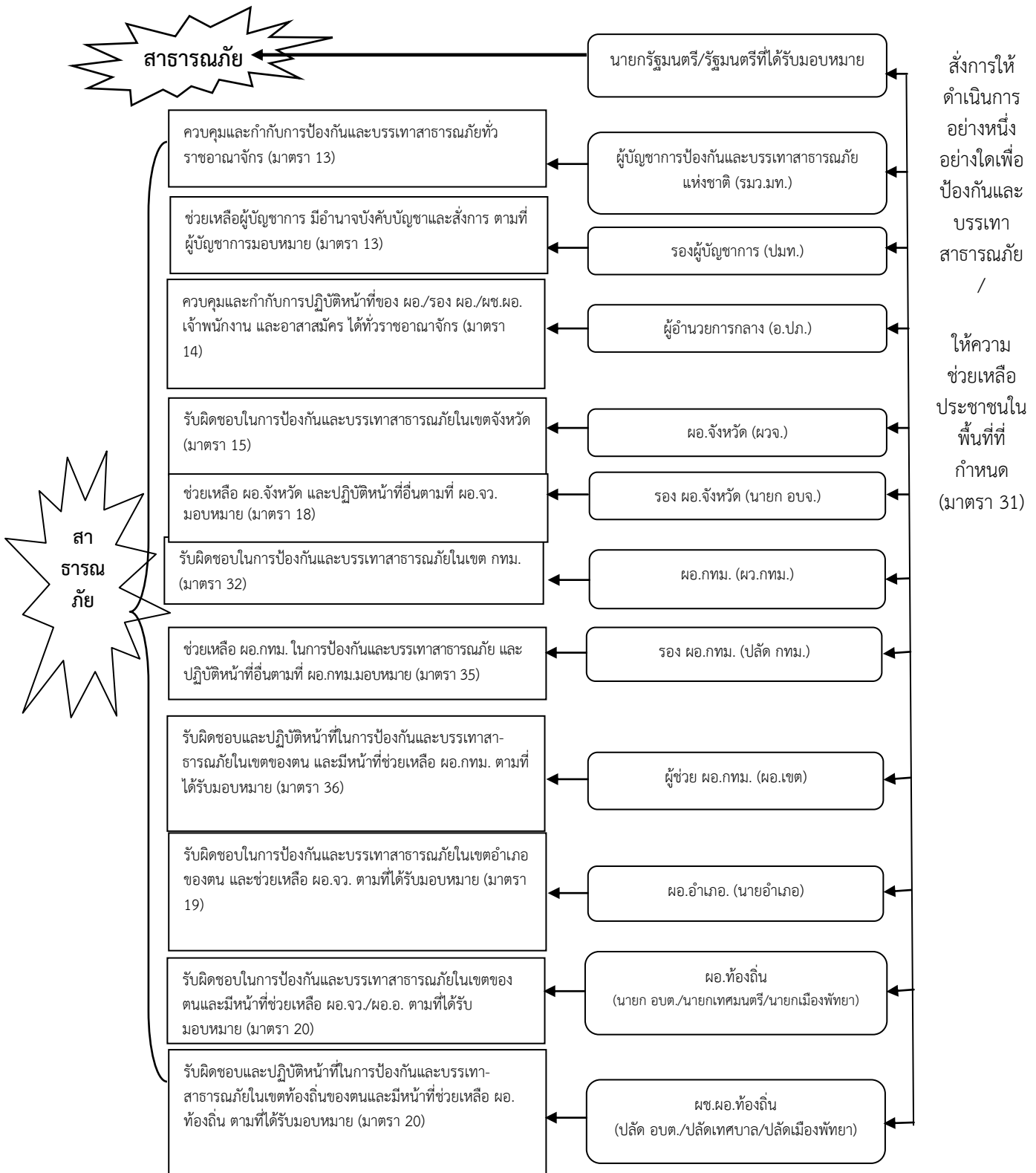
(3.2.4) ศูนย์ประสานการปฏิบัติ (Liaison Officer) มีหน้าที่ประสานงานและประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม โดยให้จัดทำแนวทางการประสานงาน และการปฏิบัติงานสนับสนุนศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ โดยให้เทศบาลตำบลทุ่งทอง ร่วมกันจัดทำ ขอบเขต แผนงาน ภารกิจ และโครงสร้างภายในของศูนย์ประสานการปฏิบัติ

(3.2.5) ส่วนปฏิบัติการ (Operation Section) มีหน้าที่ปฏิบัติการเพื่อลดและบรรเทา ภัยอันตรายที่เกิดขึ้น ด้วยการเข้าควบคุมสถานการณ์เพื่อรักษาชีวิตและปกป้องทรัพย์สิน ให้กลับสู่ภาวะปกติ โดยเร็ว เช่น การปฏิบัติการดับเพลิง ค้นหาและกู้ภัย ตอบโต้สารเคมีและวัตถุอันตราย ให้บริการการแพทย์ และสาธารณสุข อำนาจความสะดวกด้านคมนาคม รักษาความสงบเรียบร้อย รวมถึงประสานการปฏิบัติ ร่วมกับฝ่ายทหาร โดยให้เทศบาลตำบลทุ่งทอง ร่วมกันจัดทำ ขอบเขต แผนงาน ภารกิจ และโครงสร้างภายในของส่วนปฏิบัติการ

(3.2.6) ส่วนอำนวยการ (Planning Section) มีหน้าที่ติดตาม วิเคราะห์แนวโน้ม สถานการณ์ แจ้งเตือนภัย ประสาน รวบรวมข้อมูลสถานะทรัพยากร เพื่อใช้ในการประเมินความต้องการ และความจำเป็นในการสนับสนุนทรัพยากรในภาวะฉุกเฉิน โดยจัดให้มีการประชุมเพื่อร่วมจัดทำแผนเผชิญเหตุ โดยใช้ข้อมูลที่ได้รับจากส่วนปฏิบัติการและส่วนสนับสนุนเป็นฐานดำเนินการ โดยให้เทศบาลตำบลทุ่งทอง ร่วมกันจัดทำ ขอบเขต แผนงาน ภารกิจ และโครงสร้างภายในของส่วนแผนงาน พร้อมทั้งให้การสนับสนุน สถานที่ปฏิบัติงานแก่ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์

(3.2.7) ส่วนสนับสนุน (Logistics and Administration Section) มีหน้าที่สนับสนุน การส่งกำลังบำรุงที่จำเป็น และตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในด้านงบประมาณ การเงิน การคลัง และการรับบริจาค เพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยให้เทศบาล ตำบลทุ่งทองร่วมกันจัดทำ ขอบเขต แผนงาน ภารกิจ และโครงสร้างภายในของส่วนสนับสนุน

(3.3) ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นเอกภาพ และชัดเจนแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับประเทศ ระดับจังหวัด อำเภอ และระดับท้องถิ่น (ตามแผนภาพที่ 5-3)

แผนภาพที่ 5-3 การกำหนดบุคคลผู้มีอำนาจในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

(4) แนวทางปฏิบัติในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย/ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

(4.1) การประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย

กรณีเกิดสาธารณภัยตามนิยามของมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ซึ่งปรากฏชัดเป็นที่ทราบโดยทั่วไปในเขตพื้นที่นั้น ให้มีการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยทันที หรือในกรณีเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการสาธารณภัยในเขตพื้นที่ดังกล่าวตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ และใช้เป็นหลักฐานยืนยันถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาธารณภัยที่เกิดขึ้น เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน สามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องก็สามารถออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยได้

ระดับ	การจัดการ	ผู้ออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย
1	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้ว่าราชการจังหวัด / ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
2	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้ว่าราชการจังหวัด / ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
3	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
4	สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

เมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยในพื้นที่เทศบาลตำบลทุ่งทอง ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและหรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานสถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอทราบ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจประกาศเขตพื้นที่ประสบภัย เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน สามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องระบุรายละเอียดในรายงานสถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น ดังนี้

- (1) ระบุประเภทสาธารณภัย
- (2) สาเหตุการเกิดสาธารณภัย
- (3) ช่วงเวลา ที่เกิดสาธารณภัย
- (4) พื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย
- (5) ผลกระทบต่อสาธารณชนและก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน

เพื่อประโยชน์ในการจัดการสาธารณภัยในเขตพื้นที่ กำหนดให้มีการออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยได้ตามดุลยพินิจ เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน สามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ระดับ	การจัดการ	ผู้ออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย
1	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้ว่าราชการจังหวัด / ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
2	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้ว่าราชการจังหวัด / ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
3	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
4	สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ทั้งนี้ ผู้ประสบภัยอาจขอให้มีหนังสือรับรองพื้นที่ประสบภัย ทั้งที่เป็นบุคคล และนิติบุคคลได้ โดยให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กำหนดรูปแบบ แนวทางปฏิบัติในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย และหนังสือรับรองผู้ประสบภัยประเภทบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

(4.2) การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินตรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ส่วนราชการนำเงินตรองราชการมาใช้จ่ายในการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติเป็นกรณีเร่งด่วนตามความจำเป็นและเหมาะสม เมื่อเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในท้องที่หนึ่งท้องที่ใด โดยมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติ แต่ไม่ได้มุ่งหมายที่จะชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้ใด ซึ่งการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติให้ถือปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

เมื่อภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้นในท้องที่ใด ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการประกาศให้ท้องที่นั้นเป็นเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ดังนี้

พื้นที่	ผู้มีอำนาจ
กรุงเทพมหานคร	อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
จังหวัด	ผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) หากไม่สามารถประชุม ก.ช.ภ.จ. ได้ทันทั่วทั้ง และผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าความเสียหายดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ก็ให้มีอำนาจพิจารณาประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไปก่อนได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจาก ก.ช.ภ.จ.

การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินต้องกำหนดพื้นที่และระยะเวลาของการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติขึ้นด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ดังนั้น เมื่อมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เทศบาลตำบลทุ่งทอง กำหนดให้ดำเนินการ ดังนี้

- (1) สำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในอำเภอ แล้วแต่กรณี และความต้องการรับความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ของผู้ประสบภัยพิบัติ โดยจัดทำบัญชีเป็นประเภทไว้
- (2) ตรวจสอบและกลั่นกรองการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในด้านต่าง ๆ ตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้สำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนด
- (3) พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด
- (4) ประสานงานและร่วมดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกับ ก.ช.ภ.อ. อื่น ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในหลายอำเภอ
- (5) รายงานผลการสำรวจตาม (1) และการแก้ไขความเดือดร้อนเฉพาะหน้าที่ได้ดำเนินการไปแล้วให้ ก.ช.ภ.จ. ทราบหรือเพื่อพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติต่อไป
- (6) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามที่ ก.ช.ภ.อ. มอบหมาย แล้วแต่กรณี

(5) แนวทางปฏิบัติในการตัดสินใจระดับการจัดการสาธารณสุข

ให้ผู้บัญชาการหรือผู้อำนวยการใช้เกณฑ์หรือเงื่อนไขดังต่อไปนี้ ประกอบการพิจารณา
ระดับการจัดการสาธารณสุข ดังนี้

เกณฑ์/เงื่อนไข	ข้อมูลที่ใช้ระบุเงื่อนไข
(1) พื้นที่	พื้นที่ใช้สอยในลักษณะต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบ และความเสียหาย (1.1) พื้นที่ทางการเกษตรและปศุสัตว์ (1.2) พื้นที่ธุรกิจ อุตสาหกรรม และการประกอบการ (1.3) พื้นที่อยู่อาศัย (จำนวนหลังคาเรือน) (1.4) พื้นที่ทางธรรมชาติ
(2) ประชากร	จำนวนและลักษณะของประชากรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ (2.1) จำนวนผู้ได้รับผลกระทบ (2.2) จำนวนผู้ป่วย (2.3) จำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต
(3) ความซับซ้อน	ความยากง่าย สถานการณ์แทรกซ้อน และเงื่อนไขทางเทคนิคของสถานการณ์ (3.1) ความรุนแรงของภัย ความเฉพาะเจาะจงทางเทคนิคของภัย การเกิดภัยต่อเนื่อง (3.2) ความเสียหายที่เกิดขึ้นหรือส่งผลกระทบต่อสาธารณูปโภคพื้นฐาน สถานที่ สำคัญ และเส้นทางทำให้ ความช่วยเหลือ (3.3) การคาดการณ์การขยายตัวของภัย พื้นที่ที่จะเสียหายต่อไป ระยะเวลาที่การดำเนินกิจกรรมปกติที่ต้องหยุดชะงัก ระยะเวลาที่ต้อง ใช้ในการตอบสนองต่อสถานการณ์ และระยะเวลาที่ต้องช่วยฟื้นฟู เบื้องต้น
(4) ศักยภาพด้านทรัพยากร	ความสามารถในการปฏิบัติงานจากทรัพยากร (4.1) กำลังคน ทั้งของหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน พร้อมทั้ง อาสาสมัครหน่วยต่าง ๆ (4.2) เครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะ และอุปกรณ์พิเศษต่าง ๆ ที่ต้องใช้ ตามแต่ลักษณะทางเทคนิคของภัย (4.3) ปัจจัยยังชีพสำหรับแจกจ่ายแก่ผู้ได้รับผลกระทบของหน่วยงานหลัก และจากการสนับสนุนจากภาคีหลัก (4.4) แหล่งที่มาและจำนวนเงินงบประมาณจากหน่วยงานในพื้นที่
(5) การพิจารณาตัดสินใจ ของผู้บัญชาการ/ ผู้อำนวยการ	ดุลยพินิจจากการประเมินสถานการณ์จากเงื่อนไขต่าง ๆ (5.1) ขอบเขตการปกครอง (5.2) การประเมินศักยภาพในการจัดการสาธารณสุข

ทั้งนี้ ให้ใช้เกณฑ์เงื่อนไขทางด้านพื้นที่/ประชากร/ความซับซ้อน/ศักยภาพด้านทรัพยากร
และวิจรณ์ญาณหรือดุลยพินิจของผู้ผู้อำนวยการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างประกอบกันเป็นเกณฑ์ใน
การนำเสนอผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรีพิจารณาตัดสินใจใน
การประกาศยกระดับเป็นการจัดการสาธารณสุขขนาดใหญ่ (ระดับ 3) และการจัดการสาธารณสุขร้ายแรง
อย่างยิ่ง (ระดับ 4)

(6) แนวทางปฏิบัติในการอพยพ

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใด และการอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่นั้นจะเป็น
อันตราย ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550
มีอำนาจสั่งอพยพผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่นั้น ออกไปจากพื้นที่อย่างเป็นระเบียบ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการอพยพก่อนเกิด

สาธารณสุข และจัดให้มีกำลังเจ้าหน้าที่เข้ารักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อป้องกันทรัพย์สินของประชาชน โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

(6.1) การอพยพเคลื่อนย้าย

(1) จัดลำดับความสำคัญของผู้อพยพ โดยแบ่งกลุ่มผู้อพยพที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ (กลุ่มเปราะบาง) เช่น กลุ่มผู้ป่วยทุพพลภาพ คนพิการ คนชรา เด็ก สตรี ควรได้รับการพิจารณา ให้อพยพไปก่อน เป็นต้น กรณีเด็ก บิดาและมารดาควรอพยพไปด้วยกันทั้งครอบครัว และควรอพยพเป็นกลุ่ม โดยให้ทำการปกครองอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

(2) จัดให้มีสถานที่ปลอดภัยและที่พักพิงชั่วคราวแก่ผู้อพยพและเจ้าหน้าที่ โดยจัดระเบียบพื้นที่ที่พักพิงให้เหมาะสมเป็นสัดส่วนและมีระบบสุขาภิบาล โดยให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

(3) การบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว และสนับสนุนกิจกรรมด้านสังคมสงเคราะห์ เพื่อการฟื้นฟูด้านสังคมและจิตใจให้แก่ผู้ประสบภัย และผู้ประสบปัญหาทางสังคม โดยให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

(4) จัดระเบียบการจราจรชั่วคราวในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ใกล้เคียง รวมทั้งจัดระเบียบการจราจรในพื้นที่พักพิงชั่วคราวเพื่อรองรับการอพยพ เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและส่วนราชการ และสามารถดำเนินการอพยพเคลื่อนย้าย เป็นไปอย่างมีระบบ สามารถระงับการแตกตื่นเสียขวัญของประชาชนไปสู่สถานที่ปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้สถานีตำรวจภูธรในพื้นที่ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และทำการปกครองอำเภอ เป็นหน่วยสนับสนุน

(5) ให้ความช่วยเหลือผู้อพยพในการขนย้ายทรัพย์สินของใช้ในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ใกล้เคียงตามที่ได้รับการร้องขอ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ดำเนินการ หากไม่เพียงพอประสานหน่วยงานทหารในพื้นที่

(6) ให้มีการจัดทำทะเบียนเพื่อตรวจสอบจำนวนผู้อพยพและผู้ที่ยังติดค้างในพื้นที่ โดยให้ทำการปกครองอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ ร่วมกันดำเนินการ

(7) จัดให้มีการบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขในพื้นที่อพยพ โดยให้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอและโรงพยาบาลในเขตพื้นที่ร่วมกันดำเนินการ

(8) จัดให้มีระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยของพื้นที่รองรับการอพยพ โดยจัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจและอาสาสมัครตามความเหมาะสม

(9) จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่เพื่อจัดกำลังดูแลบ้านเรือนและทรัพย์สินของผู้อพยพเป็นระยะๆ หากกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เพียงพอ ให้ประสานขอกำลังสนับสนุนจากศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) หรือจัดหาอาสาสมัครจากประชาชน แต่หากสถานการณ์ล่อแหลมเสี่ยงต่อการสูญเสียชีวิตห้ามเจ้าหน้าที่/อาสาสมัครออกปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่เสี่ยงโดยเด็ดขาดจนกว่าสถานการณ์จะบรรเทาความรุนแรงลง และสามารถเข้าไปตรวจในพื้นที่ได้ โดยไม่มีความเสี่ยง พร้อมทั้งให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้อพยพทราบสถานการณ์อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

(10) จัดหาพื้นที่รองรับสำหรับการอพยพสัตว์เลี้ยง โดยให้สำนักงานปศุสัตว์อำเภอร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ดำเนินการสำรวจ จัดทำบัญชี ประชาชนผู้เลี้ยงสัตว์และผู้ประกอบการ รวมทั้ง จัดเตรียมยานพาหนะ เครื่องจักรกล สำหรับใช้ในการอพยพ หากไม่เพียงพอให้ประสานงานหน่วยงานที่มีเครื่องจักรกล ยานพาหนะ

(6.2) การยกเลิกสถานการณ์

ให้มีการติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องโดยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงสถานการณ์เป็นระยะๆ เพื่อป้องกันความสับสน พร้อมทั้ง ให้มีการยืนยันความชัดเจนถึงการยกเลิกสถานการณ์ และแจ้งให้ผู้อพยพเตรียมพร้อมในการอพยพกลับสู่พื้นที่อยู่อาศัยต่อไป

(6.3) การอพยพกลับ

(1) เมื่อได้รับข่าวสารการแจ้งว่าสถานการณ์ภัยได้สิ้นสุดลงแล้วให้แจ้งให้ประชาชนเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการอพยพกลับและรอรับแจ้งจุดอพยพกลับ

(2) ผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้าน ต้องจัดระเบียบและจัดลำดับก่อนหลังของการอพยพอย่างเป็นระบบไปสู่ที่ตั้งเดิม และประสานงานการอพยพกับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการควบคุมดูแลการอพยพ

(3) หน่วยอพยพ เมื่อได้รับการแจ้งข่าวว่าสถานการณ์ภัยได้สิ้นสุดลงแล้วหน่วยอพยพผู้ประสบภัยต้องทราบเส้นทางกลับสู่พื้นที่เป้าหมาย (ทั้งชุมชนหรือหมู่บ้าน) และต้องตรวจสอบสภาพยานพาหนะสำหรับการอพยพให้พร้อมก่อนออกปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้านทุกระยะให้เตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการอพยพกลับและรอรับแจ้งจุดอพยพกลับที่ตั้งเดิมอย่างปลอดภัย

(6.4) การอพยพส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป็นการเคลื่อนย้ายหน่วยราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาอยู่ในพื้นที่ปลอดภัยเพื่อให้สามารถให้บริการประชาชนได้ตามปกติ โดยแบ่งประเภทส่วนราชการที่จะอพยพตามลำดับและความจำเป็นเร่งด่วน พร้อมทั้งกำหนดพื้นที่รองรับการอพยพส่วนราชการ และครอบครัวส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ล่วงหน้า และจัดทำแผนอพยพส่วนราชการ โดยกำหนดรายละเอียด ดังนี้

(1) สำรวจและจัดทำบัญชีส่วนราชการไว้ล่วงหน้า และแยกประเภทความเร่งด่วนในการอพยพ โดยเน้นความจำเป็นของประชาชนเป็นลำดับแรก

(2) กำหนดเขตพื้นที่รองรับการอพยพ ตลอดจนพื้นที่ของแต่ละส่วนราชการให้อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม

(3) กำหนดเจ้าหน้าที่ดำเนินการอพยพไว้ล่วงหน้าโดยระบุหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ให้ชัดเจน

(4) กำหนดรายการและจำนวนสิ่งของพัสดุ เอกสารราชการที่จำเป็นต้องขนย้าย

(5) สำรวจยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดจนระบบการสื่อสารสำหรับการอพยพ

(6) กำหนดเส้นทางอพยพหลักและเส้นทางอพยพรอง ที่ไม่ขัดขวางต่อการปฏิบัติงานของทหาร

(7) วางระเบียบปฏิบัติในการรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยในการอพยพการเข้าไปอยู่ในพื้นที่อพยพ ตลอดจนการอพยพกลับ

(8) ระหว่างการอพยพให้พิจารณาจัดส่วนราชการ ณ ที่ตั้งเดิมไว้ตามความจำเป็น และที่อพยพเฉพาะส่วนเพื่อให้บริการประชาชนได้

(9) การอพยพส่วนราชการให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ หรือผู้ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ ได้กำหนดหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุนในการดำเนินการอพยพ ดังนี้

• หน่วยงานหลัก

(1) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ

ทำหน้าที่ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอพยพประชาชนและส่วนราชการ จัดหากำลังเจ้าหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานดำเนินการอพยพประชาชนในระดับอำเภอ

(2) ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น

ทำหน้าที่อพยพประชาชนและส่วนราชการในเขตความรับผิดชอบของตน และปฏิบัติตามการสั่งการของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ขึ้นเหนือขึ้นไป

• หน่วยงานสนับสนุน ได้แก่

(1) หน่วยงานทหารในพื้นที่ ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงาน ดังนี้

(1.1) ให้การสนับสนุนและร่วมมือในด้านยานพาหนะ พนักงานประจำยานพาหนะ ตลอดจนน้ำมันเชื้อเพลิงและล้อเส้น เพื่อใช้ในการขนย้ายและบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัย

(1.2) ให้การสนับสนุนเครื่องมือสื่อสาร เครื่องมือเครื่องใช้อุปกรณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการอพยพประชาชนและส่วนราชการ

(1.3) ให้การสนับสนุนด้านแรงงานเพื่อใช้ในการอพยพประชาชนและส่วนราชการ

(1.4) ให้การสนับสนุนในการดำเนินการรักษาความปลอดภัย

(2) ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ในเขตท้องที่มีหน้าที่ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมในส่วนที่เกี่ยวข้อง และให้การสนับสนุนตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน

(3) องค์กรเอกชน มูลนิธิ มีหน้าที่ให้การสนับสนุนในการปฏิบัติงานตามแผนรวมทั้งให้การสนับสนุนการปฏิบัติเมื่อได้รับการร้องขอ ตามที่ผู้บัญชาการเหตุการณ์จะสั่งการในกรณีที่เกิดสาธารณภัย

(4) ประชาชนในเขตท้องที่มีหน้าที่ให้การสนับสนุนในการปฏิบัติงานตามแผนรวมทั้งให้การสนับสนุนการปฏิบัติเมื่อได้รับการร้องขอ ตามที่ผู้บัญชาการเหตุการณ์จะสั่งการในกรณีที่เกิดสาธารณภัย

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบและเครื่องมือสนับสนุนการเผชิญเหตุ

(1) แนวทางปฏิบัติในการสื่อสารและโทรคมนาคม

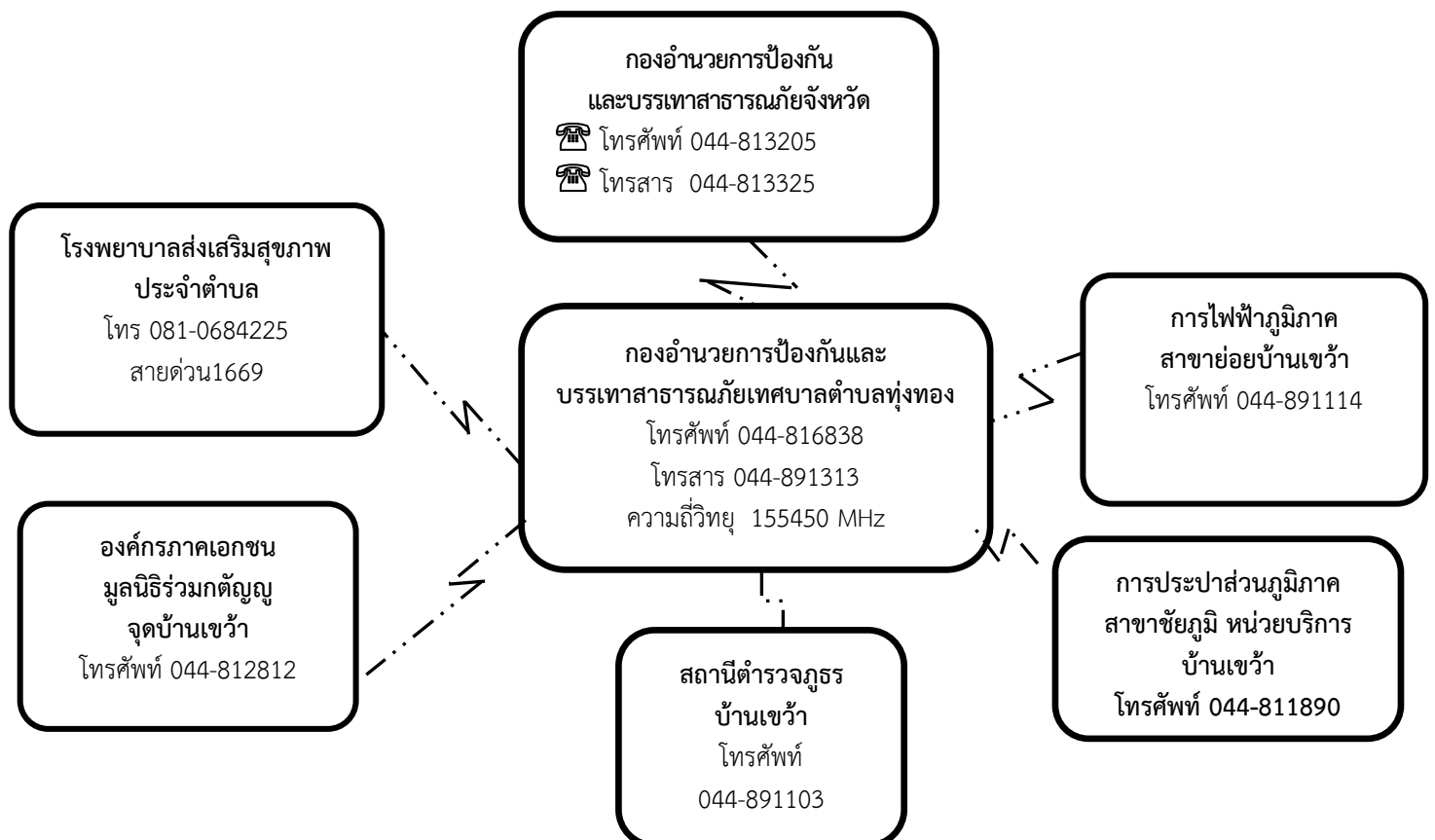
การเตรียมความพร้อมด้านระบบและเครื่องมือสื่อสาร เทศบาลตำบลทุ่งทอง มอบหมายให้ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นผู้กำกับดูแลและใช้งานความถี่วิทยุ เพื่อใช้เป็นความถี่วิทยุกลาง สำหรับติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน สำหรับการประสานงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดจนกิจการอื่นๆ ในภาวะปกติ และในภาวะไม่ปกติ โดยกำหนดให้ เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นผู้ควบคุมกำกับดูแลการใช้งานภายในเทศบาล

การปฏิบัติงานด้านการสื่อสารกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

(1) จัดตั้งศูนย์สื่อสารและจัดให้มีระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารอื่นๆ ที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด 24 ชั่วโมง ให้สามารถเชื่อมโยงระบบสื่อสารดังกล่าวกับหน่วยงานอื่นได้ปกติ โดยเร็วทั่วถึงทุกพื้นที่

(2) ใช้โครงข่ายสื่อสารทางโทรศัพท์ โทรสาร และวิทยุสื่อสารเป็นหน่วยงานหลัก

ดังแผนภาพที่ 5.4

แผนภาพที่ 5-4 : ผังสื่อสารในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง

(2) แนวทางปฏิบัติในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉิน

(2.1) เผยแพร่ข่าวสารที่คาดว่าจะเกิดหรือเกิดสาธารณภัยให้ส่วนราชการและประชาชนได้รับรู้และเข้าใจสถานการณ์ (Situation Awareness) ในทุกระยะการจัดการภัย โดยผ่านช่องทางการสื่อสารที่กำหนดไว้ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ หอกระจายข่าว สื่อสังคมออนไลน์ ฯลฯ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้องรวดเร็ว เป็นปัจจุบันและทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่น และลดความตื่นตระหนกที่เกิดจากการรับรู้และความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง

(2.2) จัดให้มีศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม (Joint Information Center : JIC) ในภาวะฉุกเฉิน เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสาร (Point of Contact) ที่เป็นทางการให้แก่ประชาชน สื่อมวลชน หน่วยงานต่างๆ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ติดตามข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ในทุกๆ ด้านซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเตรียมความพร้อมของประชาชนข้อมูลในการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ

โดยให้ทำการปกครองอำเภอ กำหนดแนวทางปฏิบัติหรือจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการให้ข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ในภาวะฉุกเฉินเพื่อเป็นกรอบการปฏิบัติที่มีมาตรฐาน

(3) แนวทางปฏิบัติในการบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command)

การบัญชาการเหตุการณ์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสั่งการ ควบคุม และประสาน ความร่วมมือของแต่ละหน่วยงานในการจัดการในภาวะฉุกเฉิน และเป็นระบบปฏิบัติการในการระดมทรัพยากรไปยังที่เกิดเหตุเพื่อให้สามารถปกป้องชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ โดยให้ทุกส่วนราชการ หน่วยงาน และภาคเอกชนใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์เป็นระบบมาตรฐานของประเทศในการจัดการในภาวะฉุกเฉิน เทศบาลตำบลทุ่งทองได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการบัญชาการเหตุการณ์ไว้ ดังนี้

(3.1) วัตถุประสงค์การบัญชาการเหตุการณ์

- (1) ความปลอดภัยทั้งผู้ประสบภัยและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
- (2) ใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ
- (3) การจัดการสาธารณภัยมีประสิทธิภาพ

(3.2) โครงสร้างการบัญชาการเหตุการณ์

เทศบาลตำบลทุ่งทอง กำหนดโครงสร้างองค์กรปฏิบัติรับผิดชอบในการจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินในรูปแบบโครงสร้างของ “ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เทศบาลตำบลทุ่งทอง” (การจัดการสาธารณภัยระดับ 1) (ตามแผนภาพที่ 5-2 โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์) โดยมีผู้อำนวยการเทศบาลเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์มีอำนาจในการควบคุม สั่งการ และบัญชาการ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่

(3.3) การปฏิบัติเมื่อเกิดสาธารณภัย

(3.3.1) หลักการปฏิบัติ

(1) การรายงานตัวและทรัพยากรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้เจ้าหน้าที่เจ้าพนักงาน และอาสาสมัครต่างๆ ที่มาร่วมปฏิบัติงานเข้ารายงานตัวที่ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ในพื้นที่ที่เกิดภัย ก่อนรับมอบภารกิจและพื้นที่รับผิดชอบ ไปปฏิบัติ

(2) การเข้าควบคุมสถานการณ์ คำนึงถึงหลักการ ดังนี้

(2.1) การปฏิบัติการระยะ 24 ชั่วโมงแรก เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต การรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ น้ำดื่ม อาหารปรุงสำเร็จ เสื้อผ้า ฯลฯ

(2.2) การปฏิบัติการระยะ 24-48 ชั่วโมง (1-2 วัน) เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต และทรัพย์สิน สืบหาญาติ จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การรักษาพยาบาล การจัดการศพ อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เครื่องครัว

(2.3) การปฏิบัติการระยะ 48-72 ชั่วโมง (2-3 วัน) เน้นการค้นหาผู้รอดชีวิต การสืบหาญาติ การรักษาพยาบาล การจัดการศพ การสงเคราะห์เบื้องต้น เงินชดเชย การค้นหาทรัพย์สิน และข้อมูลการให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ

(2.4) การปฏิบัติการค้นหาหลังระยะ 72 ชั่วโมงขึ้นไป (หลัง 3 วัน ขึ้นไป) ให้พิจารณาสนับสนุนการปฏิบัติการค้นหาในระยะ 1-3 วันแรก โดยเน้นการช่วยเหลือชีวิตคนก่อน ตามด้วยทรัพย์สิน พร้อมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติงานให้ครอบคลุมและทั่วถึง ตลอดจนการสืบเปลี่ยนกำลังพลเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง ฯลฯ

(3.3.2) กรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 แห่ง

ลำดับที่	การปฏิบัติ	หน่วยรับผิดชอบหลัก
1	จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ	
2	รับแจ้งเหตุสถานการณ์และรายงานผู้บัญชาการเหตุการณ์/ผู้อำนวยการอำเภอทราบ	
3	ประสานแนวทางการปฏิบัติร่วมกับศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นในพื้นที่ที่เกิดภัย	
4	จัดชุดเคลื่อนที่เร็วเข้าสำรวจพื้นที่และประเมินสถานการณ์ เพื่อวางแผนรับมือกับสถานการณ์ภัย	
5	บริหารจัดการข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉินอย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นระบบ	
6	แจ้งเตือนประชาชนและนักท่องเที่ยวให้ทราบถึงสถานการณ์ภัย เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนและความตื่นตระหนกของประชาชน	
7	อพยพผู้ประสบภัย กรณีเมื่อเกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ และมีผู้อยู่อาศัยในพื้นที่นั้นจะเกิดอันตราย โดยอพยพเฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พร้อมทั้งรายงานผู้บัญชาการเหตุการณ์/ผู้อำนวยการจังหวัดทราบ ตามลำดับ	
8	สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยและจัดส่งปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำดื่ม และเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น ไปยังพื้นที่ประสบภัย	
9	- จัดตั้งและบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว (กรณีที่มีการอพยพ) - สนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นในการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว	
10	ติดตามและประเมินสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง พร้อมสรุปสถานการณ์และรายงานให้ผู้บัญชาการเหตุการณ์/ผู้อำนวยการจังหวัดทราบเป็นระยะๆ	
11	กำหนดพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area) ซึ่งเป็นพื้นที่เตรียมปฏิบัติการจัดตั้งขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานที่จัดเก็บและพักรอชั่วคราวของทรัพยากร (วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ) ที่ได้มา และพร้อมใช้ เพื่อรอการสั่งใช้ทรัพยากร	
12	ระดมทรัพยากรเข้าพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area) พร้อมทั้งจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ ให้พร้อมใช้ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อรอการสั่งใช้เข้าสนับสนุนการปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย	
13	กำหนดและแบ่งโซนพื้นที่ในการสนับสนุนการเผชิญเหตุ ออกเป็น....4....โซน ประกอบด้วย โซนที่ 1 ได้แก่ ตำบลบ้านเขว้า	

ลำดับที่	การปฏิบัติ	หน่วยรับผิดชอบหลัก
	โซนที่ 2 ได้แก่ ตำบลลุ่มลำชี โซนที่ 3 ได้แก่ ตำบลตลาดแล้ง โซนที่ 4 ได้แก่ ตำบลโนนแดง หมายเหตุ : สามารถปรับโซนพื้นที่ได้ตามสถานการณ์และขนาดของพื้นที่	
14	ประสานการปฏิบัติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่เกิดภัย เพื่อประสาน ติดตาม และสนับสนุนการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่	
15	- ปกป้องสถานที่สำคัญ เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน วัด เขตพระราชฐาน แหล่งโบราณสถาน (ถ้ามี) เป็นต้น - ปกป้องระบบสาธารณูปโภค เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบประปา เป็นต้น	
16	ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ เพื่อรับทราบข้อมูลความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น และวางแผนสนับสนุนการเผชิญเหตุ ตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอรับการสนับสนุน ทั้งด้านกำลังพล น้ำ อาหารปัจจัยที่จำเป็น การรักษาพยาบาล และเตรียมสถานพยาบาลสำรองให้เพียงพอ โดยการสนธิกำลังทั้งฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือนเข้าสนับสนุนปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเร็ว	
17	ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ตรวจสอบเส้นทางคมนาคมที่ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย พร้อมทั้งติดป้ายเตือน หรือวางแผงปิดกั้นช่องทางจราจรให้ประชาชนผู้ใช้เส้นทางได้ทราบ และให้จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจหรืออาสาสมัคร อำนาจความสะดวกป้องกันการเกิดอุบัติเหตุซ้ำซ้อน	
18	การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือในช่วงขณะเกิดภัย โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่สำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยในเบื้องต้น เพื่อกำหนดมาตรการและแนวทางในการช่วยเหลือ เช่น ความช่วยเหลือ ด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัย และการกำจัดสิ่งปฏิกูล เป็นต้น	
19	จัดตั้งศูนย์ประสานข้อมูลร่วม (Joint Information Center : JIC) ณ พื้นที่ที่เกิดเหตุ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ของศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม เพื่อทำหน้าที่ประสานข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมการจัดการเหตุฉุกเฉิน และเป็นศูนย์ที่อยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ สามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา จึงเป็นศูนย์กลางของการติดต่อสำหรับสื่อข่าวสารทุกประเภทที่ได้รับการกลั่นกรอง และรับรองข้อมูล เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสารให้เกิดความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบัน และต่อเนื่อง โดยให้เจ้าหน้าที่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะเข้ามาอยู่รวมกันในศูนย์ประสานข้อมูลร่วม	
20	- กรณีมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก จัดให้มีการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่การปฏิบัติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหรือตามบันทึกข้อตกลงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - กำหนดให้มีสถานที่รองรับศพ เก็บรักษาศพ (วัดและตู้แช่ศพ) และการเคลื่อนย้ายศพ หรือนำศพไปตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ	
21	เมื่อสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ยุติแล้ว ให้ผู้บัญชาการเหตุการณ์/	

ลำดับที่	การปฏิบัติ	หน่วยรับผิดชอบหลัก
	ผู้อำนวยการท้องถิ่น รายงานสถานการณ์สาธารณภัยให้ผู้บัญชาการเหตุการณ์/ผู้อำนวยการอำเภอทราบ และเมื่อมีการประกาศหรือยืนยันสถานการณ์สาธารณภัยในพื้นที่ยุติลงแล้ว ให้ดำเนินการอพยพประชาชนกลับที่ตั้งอย่างปลอดภัย	

(3.3.3) กรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า 1 แห่ง
(สาธารณภัยมีความรุนแรงและขยายเป็นวงกว้าง)

ลำดับที่	การปฏิบัติ	หน่วยงานรับผิดชอบ
1	ประเมินสถานการณ์สาธารณภัยอย่างต่อเนื่อง หากภัยนั้น ๆ มีโอกาสขยายเป็นวงกว้าง และหรือเกิดภัยซ้ำซ้อนให้ผู้บัญชาการเหตุการณ์/ผู้อำนวยการอำเภอ สั่งการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ข้างเคียงเข้าสนับสนุนการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่เกิดภัย	
2	ประเมินภัย และประเมินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ทั้งด้านความพร้อมของกำลังพล ทรัพยากร (วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ) ในการรับมือกับสถานการณ์ภัย หากเกิดขีดความสามารถที่จะรับมือกับสถานการณ์ภัยให้ยุติโดยเร็ว ให้ขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด หรือ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด (กรณีที่เกิดจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดในช่วงขณะเกิดภัยแล้ว) เพื่อเข้าระงับเหตุสาธารณภัย	
3	เกินขีดความสามารถและศักยภาพทรัพยากรในระดับอำเภอจะรับมือกับสถานการณ์ภัยให้ยุติได้โดยเร็วให้ขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดให้เข้าสนับสนุนการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่โดยเร็ว	

กลยุทธ์ที่ 3 เสริมสร้างระบบและแนวปฏิบัติในการบรรเทาทุกข์

(1) แนวทางปฏิบัติในการขอใช้เงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

แนวทางการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2562

(1.1) วงเงินอุดหนุนราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน สามารถใช้จ่ายได้เมื่อเป็นที่ยกเว้นตามคำหมายว่าจะเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในระยะเวลาอันใกล้และจำเป็นต้องรีบดำเนินการโดยฉับพลัน โดยไม่ต้องประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน สำหรับการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

โดยเมื่อคำหมายว่าจะเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในเวลาอันใกล้ และจำเป็นต้องรีบดำเนินการโดยฉับพลัน ให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินนั้นได้ โดยไม่ต้องประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินภายในวงเงินไม่เกิน 10,000,000 บาท

(1.2) วงเงินทรงรอราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ สามารถใช้จ่ายได้เมื่อภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้นในท้องที่ โดยต้องประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน สำหรับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

เมื่อภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้นในท้องที่จังหวัด.... (ชื่อจังหวัด) ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) ดำเนินการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทรงรอราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน และหลักเกณฑ์วิธีการที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการช่วยเหลือโดยเร่งด่วนตามจำเป็นและเหมาะสมเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในท้องที่ โดยมีมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติ แต่ไม่ได้มุ่งหมายที่จะชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้ใด เมื่อประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินและต้องช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินและดำเนินการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติให้ใช้วงเงินทรงรอราชการ ตามระเบียบที่กำหนดให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด แห่งละ 20,000,000 บาท

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง การกำหนดวงเงินทรงรอราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสำหรับให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยไว้ตามระเบียบนี้ ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ดำเนินการขอใช้วงเงินทรงรอราชการให้ถูกต้องตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าว

(2) แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ (Damage and Need Assessment : DANA)

กำหนดให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง ประเมินสถานการณ์ความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือภายในพื้นที่ประสบภัยตามหลักการด้านมนุษยธรรมในเบื้องต้น (Early Recovery) เป็นการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยในช่วงของการจัดการในภาวะฉุกเฉิน ขณะที่สถานการณ์สาธารณภัยกำลังดำเนินอยู่ โดยมีการประเมินความเสียหายทางกายภาพและการประเมินความต้องการรับความช่วยเหลือของผู้ที่ได้รับผลกระทบ (Damage and Need Assessment) หรือ DANA เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือได้อย่างครอบคลุมรวดเร็ว และตรงกับความต้องการของผู้รับความช่วยเหลือในระยะเวลายาวนาน ๆ เพื่อให้ผู้ประสบภัยสามารถดำรงชีวิตในสถานการณ์สาธารณภัยดังกล่าวได้อย่างปลอดภัย และวิเคราะห์ความสามารถของผู้ประสบภัยในการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินด้วยตนเอง รวมทั้งความต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก เช่น ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล ความช่วยเหลือด้านสุขภาวะ ที่พักพิง อุปกรณ์ยังชีพ เป็นต้น การประเมินนี้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรมและการช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้อยู่รอดปลอดภัย โดยมีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

(2.1) การประเมินเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบเบื้องต้น (initial assessment) ให้ดำเนินการภายใน 3 ชั่วโมงแรก โดยรวบรวมข้อมูลมาประเมินและวิเคราะห์ผลกระทบเบื้องต้น (ข้อมูลก่อนเกิดภัย ข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ รายงานจากสื่อต่าง ๆ เอกสารสรุปข้อมูลสำคัญ) เช่น ข้อมูลประชากร ข้อมูลทรัพยากร ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ที่ประสบภัย ข้อมูลด้านการเกษตร เป็นต้น

(2.2) การประเมินแบบรวดเร็ว (rapid assessment) ให้ดำเนินการทันทีภายหลังจากเกิดสาธารณภัยต่อเนื่องไป 72 ชั่วโมง โดยเป็นการประเมินเพื่อรวบรวมข้อมูลความต้องการทรัพยากรที่จำเป็นทุก ๆ ด้าน ทั้งผู้ประสบภัย โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม และสิ่งที่ควรปฏิบัติหลังจากเกิดภัย ลำดับความสำคัญก่อนและหลังในการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น เพื่อให้การดำเนินความช่วยเหลือมีประสิทธิภาพและทันต่อความต้องการในภาวะฉุกเฉิน โดยให้ความสำคัญกับการช่วยชีวิตเป็นความเร่งด่วนในลำดับแรก

(2.3) การประเมินแบบละเอียด (detailed assessment) ให้ดำเนินการเมื่อภาวะฉุกเฉินสิ้นสุดลงหรืออย่างน้อยภายใน 2 สัปดาห์ ขึ้นอยู่กับการเข้าถึงพื้นที่ประสบภัย ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อใช้ในการฟื้นฟูระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวได้อีกด้วย โดยต้องประเมินมูลค่าความเสียหายในมิติต่าง ๆ ทางกายภาพ โครงสร้างทางสังคม ประมาณการด้านการเงิน และเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ในการให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องตามความจำเป็น ทั้งนี้ จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาดำเนินการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือในแต่ละด้าน

การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ จะต้องมีความเชื่อมโยงกับการตอบสนองความต้องการของผู้ที่ได้รับผลกระทบตามหลักมาตรฐาน โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ศาสนา กลุ่มเปราะบาง

(3) แนวทางปฏิบัติในการรับบริจาค

หากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ พิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นต้องจัดให้มีการรับบริจาคเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยให้ดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

- (1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- (2) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2544
- (3) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ พ.ศ. 2526
- (4) ระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่าด้วยการรับบริจาคสิ่งของเหลือใช้ของศูนย์รับบริจาคเพื่อการสงเคราะห์ผู้ด้อยด้อย พ.ศ. 2547

กรณีที่บุคคล หน่วยงานหรือองค์กรใด จัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย โดยที่บุคคล หน่วยงานหรือองค์กรนั้น ไม่ได้รับมอบภารกิจใดๆ จากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และท้องถิ่น ให้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการขนย้ายและส่งมอบสิ่งของบริจาคเอง

(4) แนวทางปฏิบัติในการรายงานข้อมูล

เป็นการรายงานข้อมูลข่าวสารกรณีเกิดสาธารณภัย ให้มีการจัดทำรายงาน พร้อมทั้งรายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นทั้งด้านสถานการณ์สาธารณภัย ด้านการปฏิบัติการระงับบรรเทาสาธารณภัย ด้านการให้ความช่วยเหลือและด้านอื่นๆ ที่จำเป็น โดยให้คำนึงถึงความถูกต้อง ความชัดเจน และรวดเร็ว ตามแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

- (1) ให้ผู้นำชุมชนสำรวจความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น แล้วรายงานให้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น และศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอทราบและรวบรวมความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น
- (2) ให้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น รายงานสถานการณ์สาธารณภัยต่อกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และรายงานต่อกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดตามลำดับชั้นต่อไป
- (3) ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่นในเขตพื้นที่ที่เกิดภัย รายงานสถานการณ์สาธารณภัย ต่อกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัดตามลำดับชั้น

(5) แนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว

ศูนย์พักพิงชั่วคราวเป็นสถานที่ซึ่งได้จัดเตรียมไว้สำหรับผู้ประสบภัยที่จำเป็นต้องย้ายออกจากที่อยู่อาศัยเดิมเนื่องจากได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยจนไม่สามารถอาศัยอยู่ได้ ผู้บัญชาการเหตุการณ์จะสั่งการให้ดำเนินการเปิดศูนย์พักพิงขึ้น โดยผู้ประสบภัยจะอาศัยอยู่ชั่วคราวจนกว่าสถานการณ์ภัยจะยุติหรือที่อยู่อาศัยเดิมจะได้รับการฟื้นฟู/มีการซ่อมสร้างให้สามารถอพยพกลับไปอาศัยได้

ทั้งนี้ การบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราวให้เป็นไปตามมาตรฐานของแผนการบริหารจัดการศูนย์พักพิง โดยจะต้องสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานให้แก่ผู้ประสบภัยได้อย่างพอเพียง ทั้งการบริการด้านโภชนาการอาหาร และน้ำดื่ม ความปลอดภัย คุณภาพชีวิต สาธารณูปโภค รวมถึงสุขาภิบาล และสุขอนามัย โดยจะต้องดำเนินการ ดังนี้

5.1 การเปิดศูนย์พักพิงชั่วคราว

(1) จัดให้มีการทำทะเบียนผู้อพยพอย่างละเอียดโดยคำนึงถึงกลุ่มเปราะบางทางสังคม เพื่อให้ทราบความต้องการพื้นฐาน และความต้องการพิเศษของผู้อพยพ ทั้งข้อมูลประชากร ข้อมูลส่วนบุคคล และรายงานให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ทราบ

(2) จัดให้มีอาหาร น้ำดื่ม และความต้องการพิเศษอย่างพอเพียง เช่น นมเด็กทารก

(3) จัดให้มีการกำหนดพื้นที่อาศัยภายในศูนย์พักพิงชั่วคราวโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้อพยพ ซึ่งหมายความรวมถึงข้อจำกัดทางการแพทย์ ประเด็นทางเพศสภาพ และมิติหญิงชายด้วย

(4) ให้ศูนย์พักพิงชั่วคราวจัดให้มีระบบสาธารณูปโภค เช่น ประปา ไฟฟ้า เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อพยพ ให้เพียงพอ และทั่วถึง

(5) จัดให้มีระบบการแพทย์และสาธารณสุขสนับสนุนภายในศูนย์พักพิงเพื่อดูแลทั้งสุขภาพกาย และสุขภาพจิตของผู้อพยพ

5.2 การบริหารศูนย์พักพิงชั่วคราว

(1) คัดเลือกสถานที่ตั้งศูนย์พักพิง โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ไม่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วมซ้ำอีก ต้องมีการคมนาคมสะดวก มีความพร้อมของสาธารณูปโภค เช่น ประปา ไฟฟ้า เป็นต้น เป็นพื้นที่ที่อยู่เหนือระดับน้ำท่วม และต้องมีพื้นที่เป็นคลังสินค้าของบริจาค พื้นที่สำหรับคลินิก และสำนักงาน

(2) การบริหารจัดการข้อมูลในศูนย์พักพิงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่สุดของการบริหารจัดการศูนย์พักพิง โดยข้อมูลที่จำเป็นต้องเก็บบันทึก ประกอบด้วย ข้อมูลประชากรผู้อพยพ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อพยพ ข้อมูลด้านธุรการ

(3) การจัดระเบียบศูนย์พักพิงชั่วคราวและการอำนวยความสะดวก

(3.1) ประสานงานล่วงหน้ากับหน่วยงานที่เป็นเจ้าของสถานที่ปลอดภัยสำหรับการอพยพ ในการจัดพื้นที่ให้เหมาะสมกับจำนวนประชาชนที่จะอพยพเข้ามา หากเนื้อที่ไม่เพียงพอจะต้องจัดหาสถานที่ปลอดภัยแห่งอื่นไว้รองรับ โดยศึกษาจากฐานข้อมูลประชากรในชุมชนหรือหมู่บ้านเป้าหมาย

(3.2) จัดเตรียมสถานที่ให้มีระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานให้แก่ ผู้อพยพตามมาตรฐานขั้นต่ำ

(3.3) จัดแบ่งพื้นที่ให้เป็นสัดส่วนของแต่ละครอบครัวหรือของแต่ละชุมชนให้เป็นระเบียบ เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่การสื่อสาร การสงเคราะห์ และการเก็บข้อมูล

(3.4) จัดระเบียบเวรยามโดยอาจประสานงานขอกำลังจากเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่หรือใช้กำลังจากหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือจัดหาอาสาสมัครจากประชาชนผู้อพยพ เพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่ผู้อพยพ

(4) การดูแลความปลอดภัยบ้านเรือนของผู้อพยพ

ศูนย์พักพิงชั่วคราวควรประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่เพื่อจัดกำลังสายตรวจไปดูแลบ้านเรือนของผู้อพยพเป็นระยะๆ หากกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เพียงพอศูนย์พักพิงชั่วคราวอาจขอรับกำลังสนับสนุนจากหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือจัดหาอาสาสมัครจากประชาชนผู้อพยพ แต่สิ่งสำคัญที่สุดคือข้อมูลสถานการณ์ภัยพิบัติที่เป็นปัจจุบัน ภายหลังจากเสร็จภารกิจควรนำข้อมูลกลับมารายงานหัวหน้าศูนย์พักพิงชั่วคราว เพื่อแจ้งข้อมูล/ข่าวสารแก่ผู้อพยพโดยเร็ว จะทำให้ผู้อพยพหมดความกังวลในความปลอดภัยในทรัพย์สินของตน

(5) การอำนวยความสะดวกแก่ผู้อพยพ

ดูแลด้านความสะดวกให้ถูกสุขลักษณะ จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น น้ำบริโภค น้ำอุปโภค กระแสไฟฟ้า ให้เพียงพอกับความต้องการ จัดสัดส่วนพื้นที่รักษาพยาบาล พื้นที่ซักล้าง พื้นที่ตากผ้า พื้นที่ออกกำลังกาย พื้นที่สันทนาการ พื้นที่ประกอบศาสนกิจให้สอดคล้องกับจำนวนผู้อพยพ และการจัดระบบรับของบริจาค โดยจัดให้มีสถานีรับบริจาค สำรวจความต้องการรับของบริจาค ตามลำดับความสำคัญสำหรับ

แต่ละครอบครัว หรือแต่ละกลุ่ม เมื่อมีของบริจาคมาถึงให้พยายามกระจายแก่ผู้อพยพตามความต้องการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(6) การแจ้งความเคลื่อนไหวของสถานการณ์

ศูนย์พักพิงชั่วคราวควรติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องจากทางสื่อทุกทางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมาแจ้งแก่ผู้อพยพทุกระยะ เพื่อให้ผู้อพยพผ่อนคลายความวิตกกังวล และเมื่อมีข่าวสารยืนยันอย่างชัดเจนจากผู้บังคับบัญชาถึงการยกเลิกสถานการณ์ให้รับแจ้งผู้อพยพเตรียมพร้อมในการอพยพกลับสู่ที่ตั้งต่อไป

5.3 การปิดศูนย์พักพิงชั่วคราว

เมื่อสถานการณ์ภัยยุติ และผู้อพยพสามารถอพยพกลับไปยังที่อยู่อาศัยเดิมหรือที่อยู่อาศัยใหม่ให้ดำเนินการ

(1) จัดให้มีการแจ้งการปิดศูนย์พักพิงชั่วคราวให้ผู้อพยพทราบล่วงหน้า พร้อมจัดทำทะเบียนผู้อพยพกลับอย่างเป็นระบบ

(2) ประสานการเตรียมความพร้อมอพยพกลับตามแผนการส่งกลับ

(3) ให้มีแจ้งประกาศปิดศูนย์พักพิงชั่วคราวอย่างเป็นทางการ พร้อมทั้งรายงานให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ที่รับผิดชอบทราบ

ทั้งนี้ ในทุกระยะการดำเนินการให้รายงานข้อมูลให้ผู้บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดทราบเป็นระยะ เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการเหตุการณ์ จนกว่าเหตุการณ์จะยุติ

ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิเป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการกำหนดมาตรฐานและจัดทำคู่มือการบริหารศูนย์พักพิงชั่วคราว

บทที่ 6

ยุทธศาสตร์ที่ 3: การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

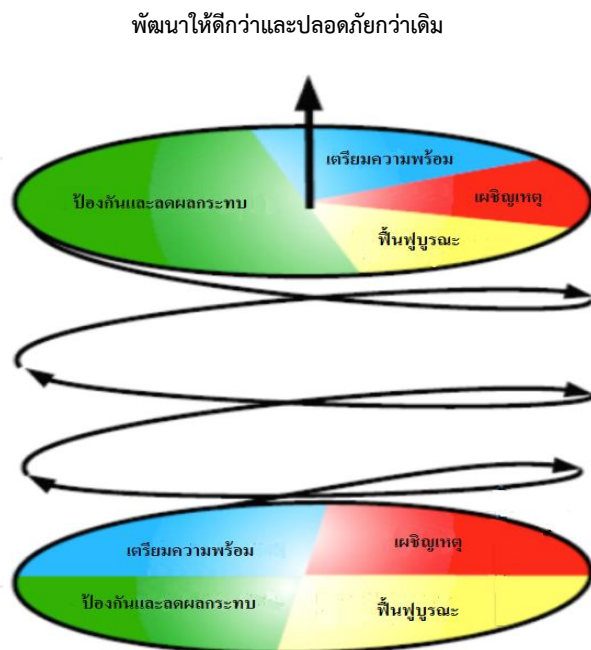
หลังจากภาวะฉุกเฉินจากสาธารณภัยได้บรรเทาลงหรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว จะเข้าสู่การจัดการสาธารณภัยในระยะฟื้นฟู โดยใช้กระบวนการฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) และซ่อมสร้าง (Reconstruction) ซึ่งเป็นการดำเนินการเพื่อปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และสภาวะวิถีความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัย ให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมตามความเหมาะสม โดยแบ่งระยะเวลาในการดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ 1) **ระยะสั้น** เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการค้นหาและการบรรเทาหรือการช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉินได้ผ่านพ้นไปแล้ว เป็นการให้ความช่วยเหลือเพื่อยกระดับวิถีชีวิต และเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงการจัดมาตรการรักษาความปลอดภัยไม่ให้เกิดอันตรายหรือสาธารณภัยซ้ำขึ้นอีก การประเมินความเสียหายขั้นพื้นฐาน การจัดที่พักอาศัยชั่วคราว และการให้บริการสาธารณะ 2) **ระยะกลาง** เป็นการดำเนินการประสานและสนับสนุนชุมชนที่ประสบภัยให้อยู่ในพื้นที่ปลอดภัย ฟื้นฟูหรือสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตขึ้นใหม่ การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสภาพจิตใจ ร่างกาย และสังคมของผู้ประสบภัย และ 3) **ระยะยาว** เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากระยะกลาง เช่น การซ่อมสร้างโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งอาจจะใช้ระยะเวลาในการดำเนินการยาวนาน นับจากเกิดสาธารณภัยไปจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่สภาวะปกติ และดีกว่าหรือปลอดภัยกว่าเดิม

6.1 แนวคิดในการฟื้นฟู

6.1.1 แนวคิดการพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer)

การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เป็นมาตรฐานได้นำแนวคิด “การพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer)” มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการต่าง ๆ มุ่งให้ความสำคัญกับการลดความเสี่ยงเดิมที่มีอยู่และป้องกันความเสี่ยงใหม่ไม่ให้เกิดขึ้น เพื่อบูรณาการเป็นชุมชนหรือสังคมที่มีความพร้อมรับและฟื้นกลับเร็วต่อสาธารณภัยอย่างยั่งยืน (Resilience) ประกอบด้วย แนวทางมาตรการต่าง ๆ ทางด้านการฟื้นฟู ได้แก่ 1) การช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เพื่อให้การดำรงชีวิตกลับเข้าสู่ภาวะปกติ โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพิงความช่วยเหลือจากภายนอกแต่เพียงอย่างเดียว 2) ผู้ประสบภัยมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ เพื่อให้เกิดการยอมรับและมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ที่จะดำเนินการ 3) การพิจารณาประเด็นความเสี่ยงจากสาธารณภัยในการดำเนินการฟื้นคืนสภาพ และการสร้างใหม่เสมอ โดยมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงเดิมที่มีอยู่และป้องกันความเสี่ยงใหม่ไม่ให้เกิดขึ้น 4) การดำเนินการซ่อมสร้างให้เร็วขึ้นเท่าที่สามารถทำได้เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดตามมา โดยเฉพาะทางด้านการดำรงชีวิต (Building Back Faster) 5) การสร้างใหม่ให้มีความมั่นคงแข็งแรงกว่าเดิม (Building Back Stronger) เพื่อให้สามารถทนต่อสาธารณภัยในอนาคตได้ยาวนานขึ้น 6) การให้ความสำคัญกับการซ่อมสร้างแก่กลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยมากที่สุด (Building Back Inclusively) และ 7) การปรับวิถีชีวิตที่ไม่คุ้นเคยให้เป็นสิ่งปกติใหม่ (New Normal) ในการรับมือสาธารณภัยรูปแบบใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ หากรัฐสามารถดำเนินการฟื้นฟูได้ตามแนวทางดังกล่าวแล้ว จะส่งผลต่อการใช้งบประมาณในการลงทุนด้านการฟื้นฟูที่มีประสิทธิภาพและคุ้มค่าอย่างแท้จริง

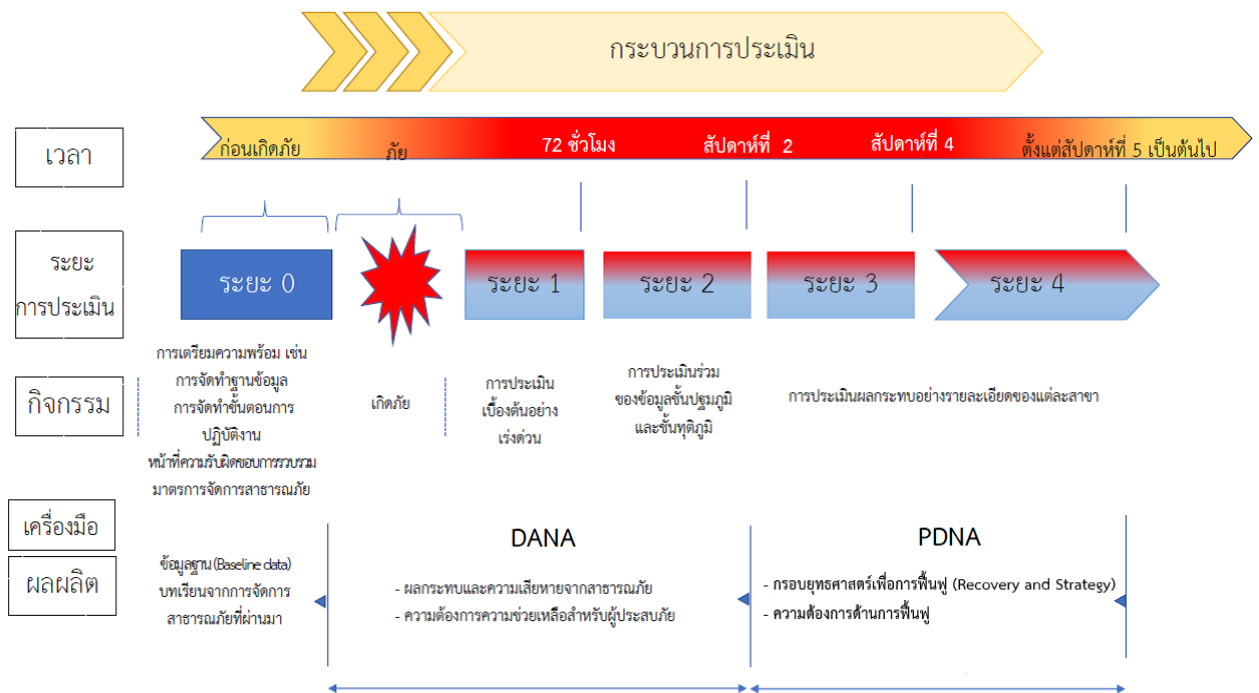
อย่างไรก็ตาม การฟื้นฟูที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม โดยเฉพาะในกระบวนการฟื้นฟูสภาพ และการซ่อมสร้างเป็นการดำเนินการที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการยาวนาน และมักจะถูกกำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งในแผนพัฒนาประเทศ ซึ่งถือเป็นมาตรการทางด้านการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่รัฐจะต้องให้ความสำคัญในการดำเนินการเป็นลำดับต้น ๆ เพื่อสร้างความพร้อมรับและฟื้นกลับเร็วให้แก่ประเทศ ดังแผนภาพที่ 6-1

แผนภาพที่ 6-1 วงจรการจัดการสาธารณภัยสู่การพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

6.1.2 เครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

การประเมินเป็นกิจกรรมสำคัญที่กำหนดไว้ในการทำงานด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการความช่วยเหลือของผู้ประสบภัยที่สามารถนำมาวิเคราะห์ประมวลผลและนำไปประกอบในการดำเนินมาตรการความช่วยเหลือต่าง ๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยกระบวนการประเมินตามหลักสากล แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ **1) ก่อนเกิดภัย** หรือระยะ 0 ในช่วงนี้จะเป็นการเตรียมพร้อมการประเมินและการวางแผนในการรวบรวมข้อมูลก่อนเกิดภัย **2) หลังเกิดภัย** ประกอบด้วยระยะที่ 1 - ระยะที่ 4 โดยในระยะที่ 1 เป็นการประเมินเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบเบื้องต้น (Initial Assessment) ภายใน 3 วันแรก โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิเป็นส่วนใหญ่ ระยะที่ 2 เป็นการประเมินอย่างรวดเร็ว (Rapid Assessment) ต่อจากระยะที่ 1 เรื่อยไปประมาณ 2 สัปดาห์ เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบและดำเนินการให้ความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์อย่างเร่งด่วน ซึ่งในระยะที่ 1 - ระยะที่ 2 นี้ จะใช้แนวทางการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ (Damage and Need Assessment : DANA) เป็นเครื่องมือในการประเมิน ทั้งนี้ จะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิเพิ่มเติมโดยการสำรวจภาคสนาม หลังจากนั้น ในระยะที่ 3 - ระยะที่ 4 เป็นการประเมินแบบเชิงลึก (In-depth Assessment) ต่อเนื่องมาจากระยะที่ 2 ในรายละเอียดของแต่ละสาขาหรือภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบ เพื่อนำข้อมูลการประเมินที่ได้ไปสู่กระบวนการวางแผนฟื้นฟูต่อไป โดยจะใช้แนวทางการประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย (Post-Disaster Need Assessment : PDNA) เป็นเครื่องมือในการประเมินดังแสดงในแผนภาพที่ 6-2

ดัดแปลงจาก : UNDAC Field Handbook. (2013). 6th Edition.

แผนภาพที่ 6-2 กระบวนการประเมินเพื่อปฏิบัติงานด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม

6.2 เป้าประสงค์

6.2.1 เพื่อฟื้นฟูให้ผู้ประสบภัยได้รับการสงเคราะห์ช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว ทัวถึง ต่อเนื่อง เป็นธรรม สอดรับกับความจำเป็นในการให้ความช่วยเหลือ และสามารถกลับไปดำรงชีวิตได้ตามปกติ

6.2.2 เพื่อให้พื้นที่ประสบภัยได้รับการฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาวะปกติหรือให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

6.3 กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบการประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย (Post - Disaster Needs Assessment : PDNA)

การประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย (Post-Disaster Needs Assessment : PDNA) เป็นเครื่องมือที่เก็บรวบรวมข้อมูลในรายละเอียดของแต่ละภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปวิเคราะห์ ประมวลผล และวางแผนในการดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อฟื้นฟูอย่างยั่งยืนตามความจำเป็น โดยใช้ข้อมูลความเสียหาย ความสูญเสีย ผลกระทบ และความต้องการในการฟื้นฟู

(1) การจัดทำมาตรฐานแบบประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย (PDNA) เพื่อใช้เป็นกรอบการประเมินความต้องการของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1.1) จัดทำข้อมูลฐาน (Baseline Data & Information) เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการประมาณการมูลค่าความเสียหาย ความสูญเสีย และผลกระทบอื่น ๆ เช่น ข้อมูลสถานการณ์โดยทั่วไปของพื้นที่ประสบสาธารณภัย เป็นต้น

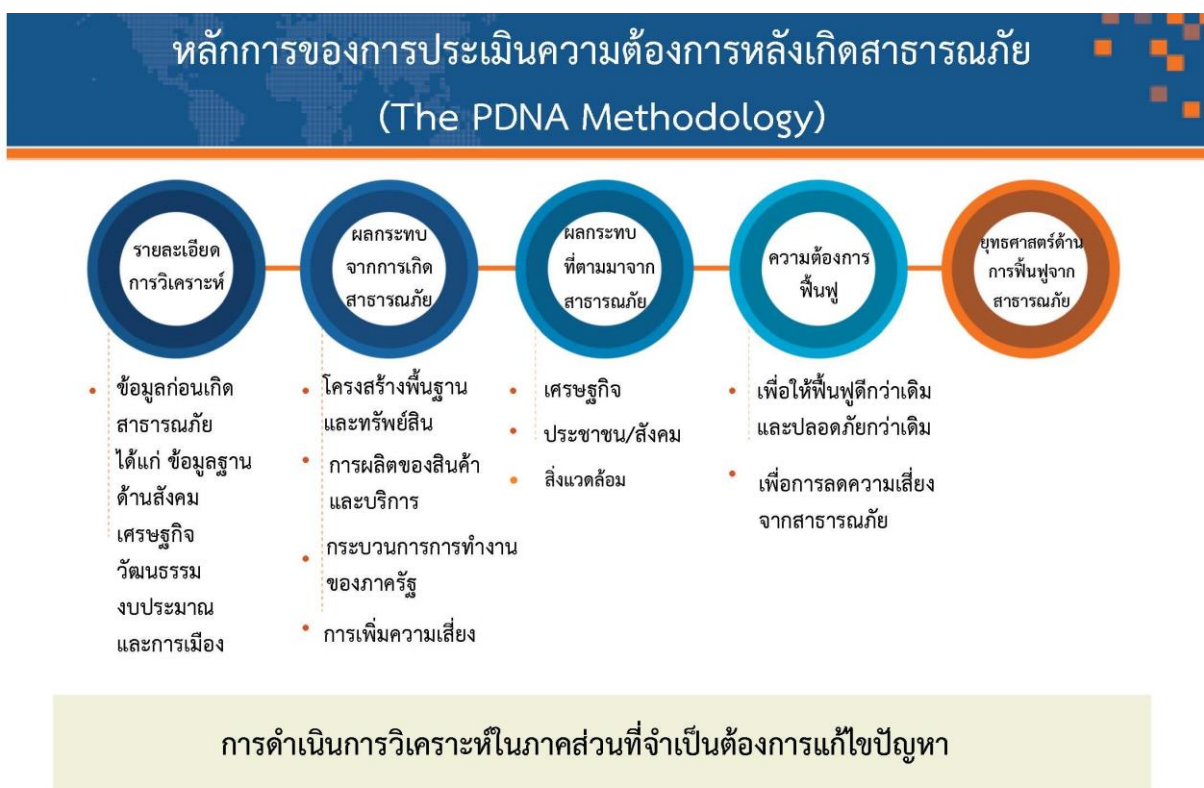
(1.2) ประเมินความเสียหายและความสูญเสีย (Damage and Loss Assessment : DALA) เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบจากสาธารณภัยในทันที (Disaster Effects) ประกอบด้วย ความเสียหาย (Damage) ของสาธารณูปโภคและทรัพย์สินต่าง ๆ โดยจะประมาณการเป็นมูลค่าของการซ่อมแซมบางส่วนและทั้งหมด และความสูญเสีย (Loss) เป็นความเสียหายเชิงมูลค่าทางเศรษฐกิจโดยประมาณการเป็นมูลค่าจากการสูญเสียรายได้ ต้นทุนการผลิต และค่าใช้จ่ายที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิด

(1.3) ประเมินผลกระทบที่ตามมา (Impacts) ทางด้านเศรษฐกิจมหภาค สังคม มิติชายหญิง การกำกับดูแลของภาครัฐ สิ่งแวดล้อม และการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เช่น ความสูญเสียต่อการประกอบอาชีพทำให้เกิดภาวะความยากจนและทำให้เกิดการอพยพย้ายถิ่น เป็นต้น

(1.4) ประเมินความต้องการในการฟื้นฟู (Needs Assessment) เพื่อใช้สำหรับพิจารณาความต้องการด้านการฟื้นฟูของแต่ละภาคส่วน (Recovery Needs) ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงความต้องการของประชาชนและชุมชน โดยลำดับความสำคัญของโครงการต่าง ๆ และกำหนดงบประมาณที่จะดำเนินการฟื้นฟู เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าต่อการลงทุนในการฟื้นฟูแต่ละภาคส่วนอย่างแท้จริง

(1.5) จัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการฟื้นฟู โดยนำผลการประเมินความต้องการในการฟื้นฟู มากำหนดยุทธศาสตร์ และจัดสรรงบประมาณสนับสนุน ของแต่ละภาคส่วนได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพตามแนวทางการพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม เพื่อมุ่งสู่การพร้อมรับและฟื้นกลับเร็วของประเทศ โดยให้มีหน่วยงานในภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการประเมินความต้องการ หลังเกิดสาธารณภัย ตามที่องค์การสหประชาชาติกำหนด โดยร่วมกันจัดทำมาตรฐานแบบประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย

แผนภาพที่ 6-3 หลักการของการประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย

เทศบาลตำบลทุ่งทองมีแนวทางในการประเมินความเสียหายและความสูญเสีย ดังนี้

1. ร่วมกับท้องถิ่นในการสำรวจความเสียหายระบบสาธารณูปโภคและสิ่งสาธารณประโยชน์ต่างๆ จนถึงระดับครัวเรือน รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลการสำรวจความเสียหาย เพื่อเป็นข้อมูลในการฟื้นฟู และกำหนดกรอบแนวทางในการสร้างคืนใหม่ได้อย่างเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับ

2. ร่วมกับท้องถิ่นในการสำรวจประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูหลังการเกิดสาธารณภัย ดังนี้

(1) ข้อมูลพื้นฐานด้านชุมชน เช่น ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

(2) ข้อมูลด้านความเสียหายจากสาธารณภัย การจัดการในภาวะฉุกเฉิน การช่วยเหลือจากภายนอก

(3) ข้อมูลการวิเคราะห์ความสามารถในการเผชิญเหตุของชุมชน ความอ่อนแอ หรือความล่อแหลมต่อสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

3. สำรวจและประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูภายหลังเหตุการณ์สาธารณภัย ดังนี้

(1) **ข้อมูลการฟื้นฟูผู้ประสบภัย** โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้าน เช่น ด้านอาหาร การเงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ที่พักพิง สุขภาพ สุขภาพจิต และสิ่งแวดล้อมการประกอบอาชีพ และองค์ความรู้ (การช่วยเหลือยามฉุกเฉิน สุขภาพ ฯลฯ) โดยคำนึงถึงการฟื้นฟูกลุ่มเปราะบาง (กลุ่มเด็ก สตรีมีครรภ์ คนชรา ผู้ป่วย และผู้พิการ) ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยเป็นพิเศษ

(2) **ข้อมูลการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย** โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้าน เช่น ที่อยู่อาศัย การศึกษา การดูแลสุขภาพ สิ่งก่อสร้างต่างๆ เกษตรกรรม การชลประทาน การขนส่ง การสื่อสาร อุตสาหกรรม ระบบ สุขภาพ เป็นต้น

4. ประสานกับท้องถิ่นตรวจสอบรายละเอียดความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือและความต้องการ เบื้องต้นของผู้ประสบภัยโดยเร็ว

5. ประสานการปฏิบัติกับคณะกรรมการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) ให้เร่งสำรวจ ความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินโดยเร็ว เพื่อพิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กระทรวงการคลังกำหนด และรายงานผลการสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ต่อคณะกรรมการ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) เพื่อพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

6. รายงานสรุปการประเมินความเสียหายและความจำเป็นในเบื้องต้น ให้ผู้อำนวยการเทศบาลตำบล ท้องทอง ผู้อำนวยการอำเภอ และผู้อำนวยการจังหวัดทราบ ตามลำดับ

(2) **การจัดตั้งระบบและกลไกในการประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย (PDNA)** ให้ กอปภ.อ. จัดให้มีทีมประเมิน PDNA ในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตามข้อ (1.5) โดยมีขั้นตอนการ ปฏิบัติ (SOP) และคู่มือเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติการประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย แบบบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาแนวทางการบริหารจัดการด้านการฟื้นฟู

การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการด้านการฟื้นฟู โดยนำผลการประเมินมาใช้เพื่อให้ผู้ประสบภัย ในพื้นที่สามารถดำรงชีวิตใหม่ เกิดการฟื้นฟูเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เทศบาลตำบลท้องทอง กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ ดังนี้

- การฟื้นฟูในเขตพื้นที่ท้องถิ่น เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของกองอำนาจการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่

โดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งกำลังคน ทรัพย์สิน เครื่องมือของเอกชนเข้าร่วมในการฟื้นฟู เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการจัดการในภาวะฉุกเฉินได้ยุติลง เพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นของ ผู้ประสบภัย ธุรกิจ และชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยในระยะเร่งด่วนหรือระยะสั้น รวมถึงการจัดมาตรการ รักษา ความปลอดภัยไม่ให้เกิดอันตรายหรือสาธารณภัยซ้ำขึ้นอีก การประเมินความเสียหายของโครงสร้าง พื้นฐาน การจัดเตรียมที่พักอาศัยชั่วคราวและการให้บริการสาธารณะ โดยมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

(1) **การฟื้นฟูสุขภาพของผู้ประสบภัย** ได้แก่ ด้านสมรรถภาพทางกายของผู้ประสบภัย (การ ตรวจรักษา ป้องกัน ควบคุมโรค และการฟื้นฟูความแข็งแรงทางร่างกาย) รวมถึงการฟื้นฟู ด้านสภาพจิตใจและ จิตสังคมของผู้ได้รับผลกระทบตลอดจนการกระตุ้นและช่วยเหลือให้เกิดการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ตามความจำเป็น โดยโรงพยาบาลในเขตพื้นที่ประสบภัย เป็นหน่วยงานหลัก ในการจัดทำแผนปฏิบัติการและ กำหนด แนวทางการปฏิบัติ ร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงาน และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยมีแนวทางในการ ปฏิบัติ ดังนี้

(1.1) การช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

- ร่วมกับท้องถิ่น สำรวจ ตรวจสอบข้อมูลผู้ประสบภัยและความเสียหาย เพื่อให้ความ ช่วยเหลือต่างๆ ตรงกับข้อเท็จจริง ตลอดจนส่งผู้ประสบภัยกลับภูมิลำเนา

- ประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ และองค์กรภาคเอกชนในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้เป็นไปอย่างมีระบบ รวดเร็ว ทัวถึง และหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

- ร่วมกับท้องถิ่น จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐานเพื่อการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

- จัดให้มีการรักษาพยาบาลแก่ผู้ประสบภัยอย่างต่อเนื่องจนกว่า จะหายกลับมาดำรงชีวิตได้ตามปกติ รวมทั้งการจัดที่พักอาศัยชั่วคราว และระบบสุขภาพแก่ผู้ประสบภัยในกรณีที่ต้องอพยพจากพื้นที่อันตราย

- ให้การสงเคราะห์แก่ครอบครัวของผู้ที่ประสบภัยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวประสบภัยจนเสียชีวิตหรือไม่สามารถประกอบอาชีพต่อไปได้ เช่น การจัดหาทุนการศึกษาให้แก่บุตรของผู้ประสบภัยจนจบการศึกษาภาคบังคับและโดยการจัดหาอาชีพให้แก่บุคคลในครอบครัว

- จัดหาสถานที่เพื่อดูแลผู้ประสบภัยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในระยะแรก เช่น ดูแลเด็กกำพร้า นักเรียน นักศึกษา คนพิการ และผู้สูงอายุที่ประสบภัย

(1.2) การป้องกัน ฝ่าระวัง และควบคุมโรคระบาดทั้งคนและสัตว์

(1.3) ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของประชาชนให้กลับคืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว

(1.4) รายงานข่าวและประชาสัมพันธ์ให้ข่าวสารต่อสาธารณชนได้รับทราบสถานการณ์เป็นระยะๆ

(2) การฟื้นฟูสถานภาพสังคม ได้แก่ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และคำปรึกษาต่างๆ การรับแจ้งเหตุ และประสานการช่วยเหลือ การฟื้นฟูอาชีพ การช่วยเหลือด้านการเสริมศักยภาพประชาชน/ชุมชน การโยกย้ายและการตั้งถิ่นฐานของผู้ประสบภัย การทำให้ประชาชนหรือผู้ประสบภัยสามารถกลับมาประกอบอาชีพ และดำเนินชีวิตได้อย่างปกติ โดยให้ที่ทำการสำนักงานเทศบาลตำบลทุ่งทองเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนปฏิบัติการ และกำหนด แนวทางการปฏิบัติ ร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

(3) การฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย เป็นการบูรณะที่อยู่อาศัย โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์สาธารณภัยให้กลับสู่สภาพที่สามารถใช้งานได้ตามเดิม ทั้งนี้ควรให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตามความเหมาะสมกับสถานการณ์และการใช้งาน หากการบูรณะโครงสร้างและสิ่งก่อสร้าง หรือการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ต้องฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิมอาจต้องใช้เวลาและงบประมาณในการฟื้นฟู ควรกำหนดแผนงานไว้ในกรอบของการฟื้นฟูระยะยาวต่อไป และการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยในระยะเริ่มต้น โดยให้อำเภอ ท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน และชุมชน ร่วมกันในการปฏิบัติ ดังนี้

(3.1) ทำความสะอาดบ้านเรือน ชุมชน และสิ่งสาธารณประโยชน์ ในพื้นที่ประสบภัยและขนย้ายขยะมูลฝอย

(3.2) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดเหตุ ดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย ปรับสภาพภูมิทัศน์ และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลภาวะเป็นพิษ

(3.3) กรณีที่เกินกว่าความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ขอรับการสนับสนุนการช่วยเหลือจากหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงสร้างพื้นฐานนั้นๆ ในระดับจังหวัด ดำเนินการฟื้นฟู ซ่อมแซมและบูรณะโครงการที่ได้รับความเสียหาย เช่น

- ทางหลวงแผ่นดินและเส้นทางคมนาคม ดำเนินการโดยแขวงทางหลวงจังหวัดชัยภูมิ และแขวงทางหลวงชนบท

- ระบบไฟฟ้า ดำเนินการโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดชัยภูมิ

- ระบบประปา ดำเนินการโดยการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดชัยภูมิ
- ระบบโทรคมนาคมและการติดต่อสื่อสาร ดำเนินการโดยบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ

จำกัด (มหาชน)

(3.4) ให้รื้อถอนซากปรักหักพัง และซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐาน และอาคาร บ้านเรือนของผู้ประสบภัย เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพต่อไป

(3.5) ซ่อมแซมสถานที่ราชการ โรงเรียน สถานศึกษา วัด โบราณสถาน สถานที่ราชการ และสถานที่ท่องเที่ยวและสาธารณูปโภคต่างๆ ให้ใช้งานได้ดังเดิม

(3.6) พื้นที่ประสบภัย เช่น การเก็บซากปรักหักพัง การตรวจสอบความแข็งแรงของอาคาร การออกแบบวางผังเมือง การจัดหาแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค การจัดทำภูมิทัศน์

(3.7) การจัดการขยะมูลฝอยและซากปรักหักพัง

- ขยะมูลฝอยมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทำให้เกิดการปนเปื้อนของพื้นดิน แหล่งน้ำ และอากาศ ทำให้บ้านเมืองไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนโดยทั่วไปการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย จึงควรปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขผลเสียที่จะเกิดขึ้น ดังนี้

- การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย โดยการเก็บขยะมูลฝอยมาเก็บใส่รวบรวมไว้ในจุดรองรับขยะก่อนที่จะส่งไปยังสถานที่กำจัดขยะ การรวบรวมขยะจากภายในบ้านเรือนจะต้องมีฝาปิดมิดชิด น้ำไม่สามารถจะซึมได้

- กำจัดขยะมูลฝอย โดยการนำไปหมักทำปุ๋ย เผากลางแจ้ง เผาในเตาเผาขยะ และฝังกลบอย่างถูกหลักวิชาการ

(4) การฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือทางการเงินที่จำเป็น การกำหนดแนวทางปฏิบัติด้านการเงินการคลังที่เหมาะสมเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ประสบภัยสามารถกลับมามีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เช่น เงินให้เปล่า เงินอุดหนุน เงินสมทบ เงินชดเชย การผ่อนผันด้านการเงินการพักชำระหนี้ การช่วยเหลือด้านการกู้ยืม หรือการลดหย่อนภาษี/ดอกเบี้ย การจัดตั้งกองทุนพิเศษเพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย รวมถึงเงินทุนในด้านต่างๆ เช่น การฟื้นฟูอาชีพแก่ผู้ประสบภัย การฟื้นฟูภาคการเกษตร กองทุนเงินกู้ยืม เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อส่งเสริม การลงทุนประกอบอาชีพ เงินแก้ไขปัญหา ด้านสาธารณภัยฉุกเฉินในระยะสั้น เป็นต้น โดยให้คลังจังหวัดชัยภูมิ เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำ แผนปฏิบัติการและกำหนดแนวทางปฏิบัติด้านเศรษฐกิจ การเงินการคลัง ร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงาน และภาคประชาสังคม

(5) การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม ได้แก่ การกำหนดแนวทางการฟื้นฟู สภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติ รวมทั้งพื้นที่ชุมชนที่ได้รับผลกระทบ จากสาธารณภัย โดยให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชัยภูมิ เป็นหน่วยงานหลัก ในการจัดทำแผนปฏิบัติการและกำหนดแนวทางการปฏิบัติ ร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ที่ 3 เสริมสร้างแนวทางการฟื้นฟูที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer)

การฟื้นฟูให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) เป็นการนำมาตรการด้านการ ฟื้นฟู พื้นสภาพ และซ่อมสร้าง มาใช้เพื่อวางแผนในการลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมและป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงใหม่ เกิดขึ้น และการปรับวิถีชีวิตที่ไม่คุ้นเคยให้เป็นสิ่งปกติใหม่ (New Normal) รวมถึงการนำผลการศึกษา วิจัย นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนในการฟื้นฟูอย่างยั่งยืนโดยมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

(1) การวางแผน สนับสนุนการฟื้นฟู และการพัฒนาศักยภาพชุมชน

ให้วางแผนและดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อให้ มีความพร้อมรับมือและฟื้นกลับอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นการดำเนินงานฟื้นฟูที่ต่อเนื่องจากการบรรเทาภัยที่เกิดขึ้น

โดยให้จัดเวทีประชุมหารือเพื่อบูรณาการกระบวนการวางแผนการฟื้นฟูให้มีสาระสำคัญ เช่น ขอบเขต ลักษณะสำคัญของผลกระทบจากภัย การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในการวางแผนการฟื้นฟู การระบุ และติดตามการแก้ไขความขัดแย้ง และการลดความแตกต่าง รวมถึงการประยุกต์ใช้หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการวางแผน และการกำหนดการประสานความต้องการที่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ

โดยให้ เทศบาลตำบลทุ่งทอง เป็นหน่วยงานหลัก ในการจัดทำแนวทางการปฏิบัติ ร่วมกับ ส่วนราชการ หน่วยงาน และภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้อง

(2) การวางแผนและสนับสนุนการฟื้นฟูบริการด้านสุขภาพและการบริการสังคม

ให้เสริมสร้างความพร้อมที่จะรับมือในการฟื้นฟูกลับสู่สภาวะปกติได้อย่างรวดเร็วในการบริการ ด้านสุขภาพ ด้านสังคม และชุมชนที่ประสบภัย ครอบคลุมถึงการสาธารณสุข สุขภาพจิต และการบริการ ทางแพทย์ โดยพิจารณาความล่อแหลม ความเปราะบางด้านสังคม เช่น ผู้พิการ สตรี เด็ก คนชรา ผู้ป่วย เป็นต้น เพื่อให้มีโอกาสเข้าถึงการบริการด้านสุขภาพและการบริการ

โดยให้ เทศบาลตำบลทุ่งทอง เป็นหน่วยงานหลัก ในการจัดทำแผนปฏิบัติการและกำหนด แนวทางการปฏิบัติ ร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงาน และภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้อง

(3) การวางแผนและสนับสนุนการฟื้นฟูที่อยู่อาศัย

ให้มีการบูรณะ ซ่อมสร้าง และพัฒนาที่อยู่อาศัยถาวร ให้มีความต้านทานต่อสาธารณภัยเพื่อเป็น การแก้ไขปัญหาที่ตรงกับความต้องการและจำเป็นของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการ วางแผนและสนับสนุนการฟื้นฟูที่อยู่อาศัย เพื่อลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมและป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงใหม่เกิดขึ้น

โดยให้ เทศบาลตำบลทุ่งทอง เป็นหน่วยงานหลัก ในการดำเนินการ กำหนดแนวทางการ ปฏิบัติ ร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

(4) การวางแผนและสนับสนุนการฟื้นฟูระบบโครงสร้างพื้นฐาน

เพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานฟื้นฟูระบบโครงสร้างพื้นฐานให้ลุล่วงเร็วขึ้น โดยพิจารณาหลักการ ลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านวิศวกรรมบริการ และประชาชนที่อยู่ในภาคส่วนโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ การสื่อสาร ระบบการขนส่ง สาธารณูปโภค การสุขาภิบาล และระบบอื่น ๆ ที่สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงอาคาร สถานที่สำคัญ โดยให้ พิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการฟื้นฟูซ่อมสร้างอย่างน้อยได้แก่ การวางผังเมือง การวางแผนใช้ประโยชน์ที่ดิน และ การเลือกใช้สิ่งก่อสร้างตามมาตรฐานที่กำหนด

โดยให้ เทศบาลตำบลทุ่งทอง เป็นหน่วยงานหลัก ในการดำเนินการ กำหนดแนวทางการ ปฏิบัติ ร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

(5) การวางแผนและสนับสนุนการฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

ให้มีแนวทางในการปกป้องและฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม อย่างเหมาะสมและจำเป็น เพื่อสงวน อนุรักษ์ บูรณะ และปฏิสังขรณ์ให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิมตามที่พื้นที่ ประสบภัยร้องขอการสนับสนุน โดยให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในทุกระดับ รวมถึงหน่วยงานเครือข่าย ทั้งภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุนตามแผนงานและภารกิจที่กำหนดวิธีการที่จะใช้ทรัพยากรและสมรรถนะ เพื่อตอบสนองได้ตรงตามความต้องการของพื้นที่

โดยให้ เทศบาลตำบลทุ่งทอง เป็นหน่วยงานหลัก ในการดำเนินการ กำหนดแนวทางการ ปฏิบัติ ร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

(6) การวางแผนและสนับสนุนการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจ

ส่งเสริมและสนับสนุนฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจ (รวมถึงด้านเกษตรกรรม) คืนสู่สภาวะ ที่มั่นคง และพัฒนาโอกาสทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งยั่งยืน และสามารถอยู่รอดในเชิง เศรษฐกิจ เช่น การฟื้นฟูชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเอง และมีความสามารถในการอยู่รอดขึ้นอยู่กับการปรับตัวอย่าง รวดเร็วให้เข้ากับสภาวะตลาดที่เปลี่ยนไป การเปิดดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง และ/หรือการสร้างธุรกิจใหม่ การดำเนิน

ธุรกิจทำให้มีการจ้างคนงาน การจัดหาบริการให้ตอบสนองความต้องการของชุมชน รวมถึงการสร้างรายได้อีกครั้ง ซึ่งเป็นการช่วยเหลือชุมชน รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินในการฟื้นฟูด้านอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ การส่งเสริมการลงทุนจากภายนอก และบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนสำหรับการฟื้นฟูเศรษฐกิจของชุมชน

โดยให้ เทศบาลตำบลทุ่งทอง เป็นหน่วยงานหลัก ในการดำเนินการ กำหนดแนวทางการปฏิบัติ ร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ เทศบาลตำบลทุ่งทอง ได้กำหนดว่าหากมีสาธารณภัยเกิดขึ้น ให้มีการจัดตั้งทีมประเมิน PDNA ตรวจสอบความเสียหาย หลังเกิดสาธารณภัยเพื่อนำผลที่ได้มาจัดทำกิจกรรม แผนงานโครงการในการฟื้นฟู โดยคำนึงถึงการฟื้นฟูที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ได้รับผลกระทบ และมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านต่างๆ ร่วมเป็นคณะกรรมการ

บทที่ 7

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศ ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

จากสถิติสาธารณภัยของโลกแสดงให้เห็นแนวโน้มการเกิดสาธารณภัยที่มีความรุนแรงและความถี่มากขึ้น ทั้งการเกิดสาธารณภัยรูปแบบเดิม และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้การพัฒนาต่าง ๆ หยุดชะงัก ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว ประชาคมโลกจึงตระหนักถึงความสำคัญในการยกระดับความร่วมมือในเชิงหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ (Strategic Partnership) เพื่อดำเนินการไปสู่เป้าหมายร่วมกัน (Common Goals) ในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ในขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องสร้างความเป็นหุ้นส่วนการจัดการสาธารณภัยและประสานความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมในทุก ๆ ระดับร่วมกับประเทศต่าง ๆ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายในระดับสากล โดยการนำแนวคิดกรอบการพัฒนาในระดับโลกที่เกี่ยวข้อง เช่น การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นต้น มาเชื่อมโยง (Coherence) และปรับใช้กับแผนพัฒนาทุกภาคส่วนเพื่อการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามบริบทของประเทศสู่การปฏิบัติตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับชุมชน (Localization) รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้เกิดความยั่งยืนและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ ยังต้องส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพในการจัดการสาธารณภัยทั้งระบบของประเทศผ่านการเรียนรู้ร่วมกัน สร้างระบบการบูรณาการทรัพยากรที่เหมาะสม สนับสนุนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อสร้างความร่วมมือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยง และนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยง (Risk-Informed) ให้เกิดความตระหนักในการลงทุนที่คำนึงถึงความเสี่ยงและประโยชน์ที่ได้รับอย่างรอบด้าน และสมดุล อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

7.1 แนวคิดการส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือแบบเป็นหุ้นส่วน (Partnership) จากทุกภาคส่วนในทุกระดับอย่างครอบคลุม (Inclusive approach) โดยแต่ละประเทศต้องเห็นพ้องร่วมกันในการวางแผนและดำเนินกิจกรรมที่คำนึงถึงความเสี่ยงจากสาธารณภัย รวมถึงการประชุมหารือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลผลิตอย่างเป็นรูปธรรม และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยการส่งเสริมบทบาทของประเทศไทย ให้มีความมั่นคง (Security) มีความยั่งยืน (Sustainability) มีสถานะและเกียรติภูมิ (Status) มีมาตรฐานสากล (Standard) และมีเอกภาพ มีพลัง (Synergy)

7.2 เป้าประสงค์

- 7.2.1 เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนัก และเข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยอย่างยั่งยืน
- 7.2.2 เพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยในระดับชุมชน ระดับชาติ และนานาชาติ
- 7.2.3 เพื่อยกระดับการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

7.3 กลยุทธ์การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เพื่อเป็นการส่งเสริมศักยภาพ และพัฒนาความร่วมมือของหน่วยงานภาคีเครือข่ายตามแนวทางของกรอบการพัฒนาในระดับโลก เทศบาลตำบลทุ่งทอง จึงได้นำแนวคิดตามกรอบของประเทศซึ่งมุ่งเน้นการส่งเสริมและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ที่สอดคล้องกับกรอบนโยบายต่างประเทศ ซึ่งต้องพิจารณาจากความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่จะได้รับประโยชน์

ร่วมกัน โดยเฉพาะความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ระดับภูมิภาค และระดับโลก มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติในการส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข

ทั้งนี้ เทศบาลตำบลทุ่งทอง มีแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขทั้งแบบทวิภาคี และพหุภาคี โดยการสนับสนุนการดำเนินงานตามแนวทางที่จังหวัดกำหนด เช่น

(1) สนับสนุนการดำเนินงานตามบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding : MOU) ความร่วมมือทางวิชาการด้านการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกัน

(2) สนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข โดยริเริ่มในภาคส่วนต่าง ๆ อาทิ ภาคเกษตร ภาคคมนาคม ภาคการศึกษา ภาคสาธารณสุข ภาคการท่องเที่ยว เป็นต้น

(3) สนับสนุนการดำเนินงานในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการป้องกันและลดผลกระทบ เช่น การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัย การพัฒนาระบบแจ้งเตือนภัย การจัดทำรอบและแผนการฟื้นฟูหลังการเกิดสาธารณสุข การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข เป็นต้น

(4) เข้าร่วมประชุมสัมมนาเวทีแลกเปลี่ยน (Platform) องค์ความรู้ทางวิชาการ และการฝึกซ้อมด้านการจัดการสาธารณสุข การฝึกการรับและให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมจากต่างประเทศ เป็นต้น

บทที่ 8

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านสาธารณสุข

ระบบบริหารจัดการ (Management System) และนวัตกรรม (Innovation) เป็นเครื่องมือที่ใช้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้เกิดความรวดเร็ว ความประหยัด เพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน โดยการพัฒนาคน องค์กร หน่วยงาน รวมไปถึงการปรับปรุงในกระบวนการทำงานที่มีอยู่เดิมให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อให้การจัดการสาธารณสุขของประเทศเกิดประสิทธิภาพสูงสุดจึงใช้ระบบบริหารจัดการ และนวัตกรรม ภายใต้กรอบแนวคิดการพัฒนานวัตกรรมอย่างยั่งยืน โดยใช้ฐานข้อมูล องค์กรความรู้ เทคโนโลยี การลงทุน บุคลากร องค์กรที่เกี่ยวข้อง การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมด้านสาธารณสุข การทบทวนและบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนการเสริมสร้างความเข้าใจความตระหนักและเพิ่มศักยภาพของชุมชนในการป้องกันและจัดการสาธารณสุข เป็นเครื่องมือในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขให้ดียิ่งขึ้น

8.1 แนวคิดการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและสร้างนวัตกรรมด้านสาธารณสุข

สาธารณสุขที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มทวีความรุนแรง มีความถี่ในการเกิดขึ้น มีลักษณะการเกิดที่ไม่แน่นอน ผันผวนตลอดเวลา มีความซับซ้อน ทำให้การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขรูปแบบเดิมไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนการจัดการสาธารณสุขและการสร้าง การจัดการสาธารณสุขรูปแบบใหม่ เพื่อตอบสนองต่อการจัดการสาธารณสุขที่มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น โดยใช้ กรอบแนวคิดการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการที่มุ่งเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมการสร้างภูมิคุ้มกัน จากสาธารณสุขในทุกภาคส่วน โดยมีชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management : CBDRM) เป็นแนวทางและวางรากฐานให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐอย่างเข้มแข็ง การพัฒนาศักยภาพให้ ชุมชนหรือเมืองมีความสามารถรับมือและปรับตัวกับสาธารณสุขที่เปลี่ยนแปลงไป (Smart Community/City) รวมถึงการสร้างนวัตกรรมด้านสาธารณสุข โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาหรือ ประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ เช่น การบริการ ผลิตภัณฑ์ หรือกระบวนการใหม่ๆ (Service, Product, Process) ที่มี คุณค่า (Value Creation) สามารถพัฒนาต่อยอดเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการจัดการความเสี่ยงจาก สาธารณภัยที่ดีขึ้นเป็นมาตรฐานสากลและมีความยั่งยืน

8.2 เป้าประสงค์

8.2.1 เพื่อเสริมสร้างระบบบริหารจัดการ การวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยี และภูมิปัญญาสู่ระบบอัจฉริยะ เพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขอย่างมีประสิทธิภาพ

8.2.2 เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้วยการรู้เท่าทันภัยให้กับประชาชนทุกช่วงวัยอย่างเสมอภาค และการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วน (Stakeholder)

8.3 กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและสร้างนวัตกรรมด้านสาธารณสุข

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบสารสนเทศด้านสาธารณสุข

สารสนเทศด้านสาธารณสุขสามารถนำมาใช้ในการสนับสนุนการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข ตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การจัดการในภาวะฉุกเฉิน และการฟื้นฟูให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถเข้าถึงและเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ไว้เป็นระบบเดียวกันและนำมา วิเคราะห์ประเมินผลเพื่อใช้ในการตัดสินใจ การปฏิบัติงาน รวมทั้งการเผยแพร่สู่สาธารณะ

เทศบาลตำบลทุ่งทอง มีแนวทางปฏิบัติพัฒนาระบบสารสนเทศด้านสาธารณสุข ดังนี้

(1) จัดทำข้อมูลสารสนเทศสาธารณสุขเทศบาลตำบลทุ่งทอง ภายใต้แพลตฟอร์มที่กองอำนาจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางกำหนด เพื่อให้พัฒนาระบบสารสนเทศระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(2) การจัดทำมาตรฐานชุดข้อมูลสาธารณสุขของเทศบาลตำบลทุ่งทอง โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำ พัฒนา ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลของแต่ละหน่วยงานให้มีรูปแบบเป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น ข้อมูลทางสังคม ข้อมูลทางสาธารณสุข โรค ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน ข้อมูลทางเศรษฐกิจ เป็นต้น เพื่อกำหนดมาตรฐานของข้อมูลการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขของเทศบาลตำบลทุ่งทอง

(3) การพัฒนาระบบวิเคราะห์และประมวลผล สนับสนุนระบบการตัดสินใจ (Decision Support System : DSS) ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขด้านการป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การจัดการในภาวะฉุกเฉิน การฟื้นฟู ที่มีความถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็วบนพื้นฐานหลักวิชาการทั้งมิติด้านเศรษฐกิจและสังคม และนำไปใช้ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขของเทศบาลตำบลทุ่งทอง ภายใต้แพลตฟอร์ม (Platform) สารสนเทศ ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข ภายใต้ระบบที่กองอำนาจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางกำหนด

(4) การจัดทำระบบนำเสนอข้อมูลและการเข้าถึงข้อมูล สนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในอำเภอใช้ประโยชน์ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข เช่น ระบบสืบค้น การคัดกรอง วิเคราะห์ การแสดงผลด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข ภายใต้แพลตฟอร์ม (Platform) สารสนเทศที่กองอำนาจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางกำหนด

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนานองค์ความรู้ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข

การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานตามหลักสากล จำเป็นต้องใช้องค์ความรู้จากการศึกษา วิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้จำเป็นต้องมีกระบวนการเผยแพร่ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข โดยเพิ่มขีดความสามารถให้บุคลากรด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขมีทักษะในการปฏิบัติงาน รวมถึงประชาชน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำไปสู่การเตรียมความพร้อมรับมือจากสาธารณสุขที่อาจเกิดขึ้น

เทศบาลตำบลทุ่งทอง มีแนวทางปฏิบัติในการพัฒนานองค์ความรู้ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข ดังนี้

(1) การส่งเสริมให้มีการวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี

กำหนดให้มีการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีทั้งในภาครัฐ เอกชน ในพื้นที่ เพื่อประยุกต์ใช้ในงานด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข เพื่อให้เกิดการสร้างและการใช้นวัตกรรม ตลอดจนผสมผสานต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการวางแผนป้องกันและลดผลกระทบได้อย่างเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ภัยในอนาคต

(2) การส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนานองค์ความรู้ในด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข

กำหนดให้มีการสนับสนุนให้บุคลากรจากทุกภาคส่วนทั้งในระดับอำเภอ และท้องถิ่นเข้าใจในบทบาทหน้าที่ โดยการส่งเสริมให้มีการฝึกอบรม พัฒนา องค์ความรู้ในด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข รวมทั้งการแลกเปลี่ยนบุคลากรในการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงาน

(3) การส่งเสริมกระบวนการจัดการความรู้ด้านสาธารณสุข

กำหนดให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สาธารณะด้วยวิธีการต่างๆ อาทิ การจัดเวทีเสวนา สัมมนา อบรม สื่อออนไลน์ ตลอดจนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สังเคราะห์บทเรียน แนวปฏิบัติที่ดี

(best practice) การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัย ทั้งในระดับอำเภอและท้องถิ่น เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านสาธารณภัยแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐทุกระดับ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และอาสาสมัคร

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาการสื่อสารความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่มีประสิทธิภาพ

การสื่อสารเป็นกลไกสำคัญที่สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว ทัวถึง คุ่มค่า โดยเฉพาะสื่อสารให้เกิดการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย รวมถึงเป็นเครื่องมือในการแจ้งข่าวสารและเผยแพร่ข้อมูลสาธารณภัยแก่ประชาชนให้รับทราบอย่างทั่วถึงสามารถลดความสูญเสียด้านชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งนี้ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบสื่อสารจะเพิ่มประสิทธิภาพ การติดต่อสื่อสาร การกระจายข้อมูลข่าวสารนำไปสู่การสร้างมาตรฐานการสื่อสารการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เทศบาลตำบลทุ่งทอง มีแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการสื่อสารความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

(1) การพัฒนาและสร้างรูปแบบการสื่อสารความเสี่ยงจากสาธารณภัยสู่สาธารณะ

กำหนดให้มีการพัฒนารูปแบบ สื่อประชาสัมพันธ์ ที่มีความรวดเร็ว ครอบคลุม ทันต่อสถานการณ์ เช่น การสร้างสื่อออนไลน์เพื่อให้ข้อมูลความเสี่ยงจากสาธารณภัย เกมส์ แอปพลิเคชันบน Smart Phone เว็บไซต์รวมถึงเป็นช่องทางในการโต้ตอบ รับและส่งข้อมูลความเสี่ยง โดยความร่วมมือภาครัฐ และภาคเอกชนไปยังประชาชนทุกกลุ่ม รวมทั้งกลุ่มเปราะบาง และนักท่องเที่ยว ที่เข้าใจได้ง่ายและสามารถ นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการวางแผนเตรียมความพร้อมรับมือจากสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น และในระหว่างเกิดสาธารณภัย

(2) การพัฒนาการแจ้งเตือนภัยแบบครบวงจร (End-to-End Early Warning System) ที่สามารถแจ้งเตือนภัยที่หลากหลายประเภทภัย (Multi-Hazard)

กำหนดให้มีการแจ้งเตือนสถานการณ์สาธารณภัย ข่าวสารข้อมูล แนวทางการปฏิบัติตนเมื่อเกิดสาธารณภัยให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบ โดยต้องมีความแม่นยำ รวดเร็ว ครอบคลุม ทัวถึง ทุกพื้นที่ และเหมาะสมกับประเภทสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการลงทุนด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบมีส่วนร่วมจากภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การลงทุนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยเป็นสิ่งสนับสนุนให้การสร้างรากฐานให้มีความมั่นคงและยั่งยืน โดยสามารถดำเนินการได้ทั้งมาตรการด้านโครงสร้างและด้านไม่ใช่โครงสร้าง เช่น ระบบโครงสร้างพื้นฐาน มาตรการทางการเงิน ฯลฯ และใช้กระบวนการสร้างความเป็นหุ้นส่วนเข้ามาเป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการลงทุนเพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้บรรลุเป้าหมาย โดยเทศบาลตำบลทุ่งทอง มีแนวทางปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการลงทุนด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

(1) การส่งเสริมให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีการลงทุน

กำหนดให้มีการส่งเสริมให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีการลงทุนด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบมีส่วนร่วมด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยการนำผลงานวิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมาเป็นข้อมูลพิจารณาประกอบการลงทุน ดังนี้

(1.1) ภาครัฐ ส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับอำเภอ และท้องถิ่น จัดสรรงบประมาณในการป้องกันและลดความเสี่ยงด้วยการลงทุนในการบำรุงบูรณะโครงสร้างพื้นฐานเดิม

และก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานใหม่ด้วยนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เช่น การก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วม ระบบชลประทานสำหรับภัยแล้ง

(1.2) ภาคเอกชน ส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนในพื้นที่ลงทุนด้านโครงสร้างเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงของตนเอง เช่น สร้างคันป้องกันน้ำรอบนิคม การลงทุนในระบบด้านการป้องกันอัคคีภัยด้านพลังงาน

(1.3) ภาคประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนสร้างพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกินของตนเองให้มีความปลอดภัย

(2) การเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน

กำหนดให้มีการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยทั้งในระดับอำเภอและท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเป็นเจ้าของร่วมกันในการดำเนินการ ผลประโยชน์ และความรับผิดชอบ เช่น การส่งเสริมให้ภาคเอกชนและชุมชนร่วมดำเนินกิจกรรม วิสาหกิจชุมชนโดยคำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดสาธารณภัย โครงการก่อสร้างระบบป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัย โดยบูรณาการการใช้ทรัพยากร/ เครื่องมือ/ เครื่องจักร/ งบประมาณ ร่วมกัน เป็นต้น

(3) การกำหนดกลไก/มาตรการทางการเงินและการคลัง เพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

กำหนดให้มีการกำหนดกลไก/มาตรการทางการเงินและการคลัง เพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เช่น การจัดตั้งกองทุนการจัดการสาธารณภัยในระดับชุมชน มาตรการให้ อบรม ยกเว้นหรือลดภาษีสำหรับผู้ประกอบการและประชาชน เพื่อจูงใจให้ตระหนักถึงสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น การสร้างสิ่งปลูกสร้างเพื่อรองรับสาธารณภัย การดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการที่คำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

(4) การส่งเสริมธุรกิจประกันภัยเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย และขยายขอบเขตให้ครอบคลุมธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) ให้ทั่วถึงและเป็นธรรม

ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ และประชาชนทำประกันภัยเพื่อกระจายความเสี่ยงและลดภาระที่เกิดจากผลกระทบจากสาธารณภัย

กลยุทธ์ที่ 5 เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม โดยสร้างขีดความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงการสร้างชุมชนที่มีภูมิคุ้มกันจากสาธารณภัยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาไปสู่สังคมที่มีความปลอดภัย

เทศบาลตำบลทุ่งทอง มีแนวทางปฏิบัติเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ดังนี้

(1) การพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่าย ภาคประชาชน อาสาสมัคร และอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่รัฐ โดยส่งเสริมการร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วมวางแผนในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ดังนี้

(1.1) สร้างจิตสำนึกการทำงานร่วมกันและการแสวงหาผู้ร่วมดำเนินการ โดยการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการสาธารณภัย โดยการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการจัดการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แก่ผู้นำชุมชนรวมถึงคนในชุมชน เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนตระหนักถึงสภาพความเสี่ยงในพื้นที่และเข้ามามีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนทุกขั้นตอนของการจัดการสาธารณภัย

(1.2) สร้างข้อตกลงและร่วมกันวางแผน (Partnership Agreement & Action Planning) โดยสร้างแนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัยระดับชุมชน โดยมุ่งเน้นการวางกลไกขับเคลื่อนกิจกรรมการลด

ความเสี่ยงจากสาธารณภัยในรูปแบบคณะกรรมการ โดยมีชุมชนเป็นศูนย์กลางในการวางแผนเตรียมพร้อมรับมือป้องกันจัดการบรรเทาและฟื้นฟูความเสียหายจากสาธารณภัย

(1.3) กำกับ ติดตาม และประเมินผล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือทบทวนผลการดำเนินงานการดำเนินการร่วมกัน ว่ามีความก้าวหน้าหรือประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ และนำผลจากการติดตามและประเมินผลมา ใช้พัฒนาแนวทางการพัฒนาความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพต่อไป

(1.4) สร้างความเข้มแข็งและความต่อเนื่องของเครือข่ายอย่างยั่งยืน เช่น การทำกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และการแสวงหาแกนนำเครือข่าย การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง การสร้างระบบแจ้งการจัดการทรัพยากรสนับสนุนอย่างพอเพียงในการให้ความช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหา

(2) การพัฒนาศักยภาพชุมชนหรือเมืองให้มีขีดความสามารถในการรับมือสาธารณภัย

(2.1) การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management : CBDRM) เน้นการอาศัยชุมชนเป็นศูนย์กลางในการป้องกัน แก้ไข บรรเทา และฟื้นฟูความเสียหายจากสาธารณภัย โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ กำหนดแนวทางแก้ปัญหาในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อลดความเสี่ยงภัยของชุมชนและ เพิ่มขีดความสามารถให้คนในชุมชนมีศักยภาพในการระงับบรรเทาภัยได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่งก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือจึงเป็นเครื่องมือในการเตรียมประชาชน/ชุมชน ให้มีความพร้อมที่จะเผชิญสาธารณภัยและได้รับผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินให้น้อยที่สุดรวมทั้งเป็นการสร้างภาคีเครือข่ายภาคประชาชนในรูปแบบอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ในขั้นตอนการเตรียมความพร้อม เช่น การศึกษา ข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลภัย การแจ้งเตือนภัย การจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของชุมชน/หมู่บ้าน การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการประเมินผล

เทศบาลตำบลทุ่งทอง ได้ดำเนินการร่วมกับอำเภอฝกอบรมประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย ให้มีความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นได้ด้วยชุมชนเองก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้ามาให้ความช่วยเหลือตามหลักการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management: CBDRM) เป็นประจำทุกปี

(2.2) การพัฒนาศักยภาพชุมชนหรือเมืองให้มีขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวกับสถานการณ์สาธารณภัยที่เปลี่ยนแปลงไป (Smart Community/City) โดยเสริมสร้างศักยภาพการจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัยของชุมชนและเมือง (Community Base Disaster risk Management) ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ บนกรอบแนวคิด “ความพร้อม รับมือและฟื้นกลับเร็ว (Resilience)” โดยมีแนวทางในการปฏิบัติ เช่น

(2.2.1) จัดตั้งองค์กรเพื่อสร้างการรับรู้ ความตระหนัก และเตรียมความพร้อมด้านการลด ความเสี่ยงจากสาธารณภัยในระดับพื้นที่อย่างมีส่วนร่วมกับภาคส่วนต่างๆ

(2.2.2) ปรับปรุงข้อมูลภัยและข้อมูลความเปราะบางให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้งมีการประเมิน ความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(2.2.3) อนุรักษ์ระบบนิเวศวิทยา และจัดให้มีแนวป้องกันลดผลกระทบจากภัยพิบัติ โดยใช้ โครงสร้างทางธรรมชาติ

(2.2.4) พัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าและเสริมสร้างศักยภาพเรื่องการจัดการในภาวะ ฉุกเฉิน รวมทั้งการฝึกซ้อมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(2.2.5) ประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัยเพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการฟื้นฟูสภาพ และซ่อมสร้างที่อยู่อาศัย และสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ได้รับผลกระทบ รวมทั้งเป็นข้อมูลในการกำหนด แนวทางมาตรการที่สามารถสนับสนุนการจัดการในภาวะฉุกเฉินในอนาคต

บทที่ 9

การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

การขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง พ.ศ.2564-2570 ไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ 2) การติดตามและประเมินผล 3) การวิจัยและพัฒนา และ 4) การทบทวนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง

9.1 การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง พ.ศ.2564-2570 ได้นำกรอบแนวคิดการจัดทำแผนเชิงยุทธศาสตร์ แนวคิดการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ การมองอนาคต การทบทวนสถานการณ์ต่าง ๆ นโยบาย กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ทิศทาง การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับสากลและประเทศไทย ตลอดจนแนวโน้มสถานการณ์ทางสังคม รวมทั้งการประเมินผลแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดที่ผ่านมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ พ.ศ.2564-2570 โดยใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วมของภาคีทุกภาคส่วน โดยการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

9.1.1 กลไกการขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง

กลไกหลักในการขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ไปสู่การปฏิบัติ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 ประกอบด้วย

(1) ระดับอำเภอ คือ นายอำเภอเป็นผู้อำนวยการอำเภอ รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตอำเภอของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าการจังหวัดตามที่ได้รับมอบหมายตามมาตรา 19

(2) ระดับท้องถิ่น คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น ตามมาตรา 20

9.1.2 แนวทางการขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง

แนวทางการขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด พ.ศ.2564-2570 มีกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง เป็นกลไกสำคัญในการกำกับดูแลยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีแนวทางการขับเคลื่อน ดังนี้

(1) การเสริมสร้างและพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ การสื่อสารและถ่ายทอดแผน โดยการจัดประชุมสร้างความเข้าใจ การอบรม และซักซ้อมการปฏิบัติจากการจำลองฉากทัศน์ เป็นต้น และการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกระดับ โดยสร้างความเป็นเจ้าของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง (Sense of Belonging) เช่น การจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับ เพื่อผลักดันแผนงาน โครงการ และกิจกรรม บรรลุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น

(2) การผลักดันแนวทางปฏิบัติของยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอสู่การปฏิบัติผ่านแผนงาน โครงการ และกิจกรรมภายใต้แผนปฏิบัติการระดับหน่วยงานสู่ระดับพื้นที่ โดยการผสมผสาน (Mainstreaming) ภารกิจหลักของหน่วยงานที่มีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(3) การผลักดันให้มีงบประมาณเชิงบูรณาการด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของทุกหน่วยงาน โดยการจัดประชุมหารือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางวิธีการจัดสรร

งบประมาณให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง รวมทั้งงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน และการจัดสรรงบประมาณให้แก่ระดับพื้นที่

(4) กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แผนปฏิบัติการ และแผนเผชิญเหตุให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องหมาย สัญญาณหรือสิ่งอื่นใดในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย สำหรับใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและบรรจุไว้ในแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่

(5) การกำหนดบทบาทหน่วยงานและภาคีเครือข่ายทุกระดับในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 รวมทั้งนโยบายและกฎหมายต่าง ๆ โดยมีแนวทางดำเนินการของแต่ละภาคส่วน ดังนี้

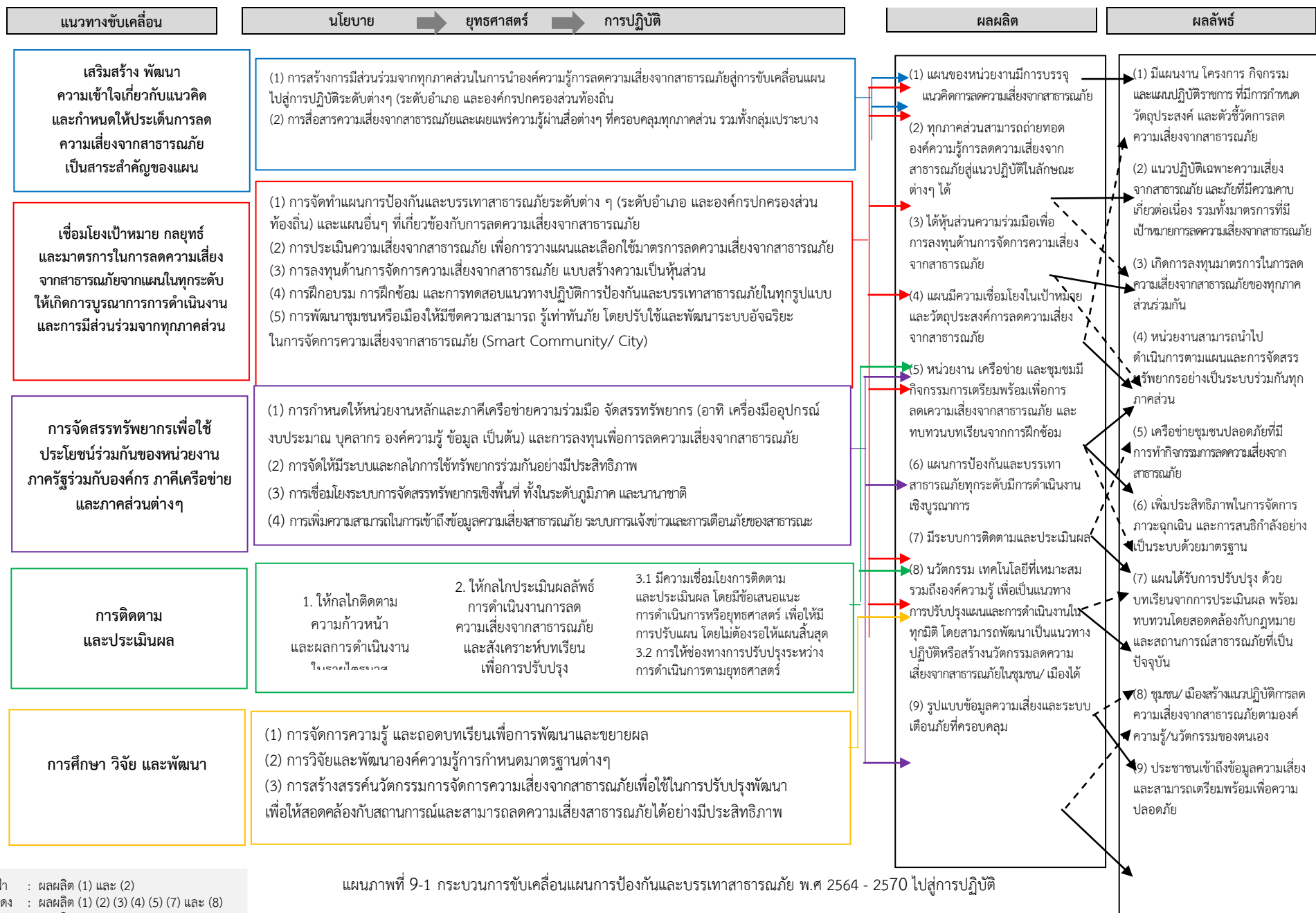
หน่วยงาน	แนวทางดำเนินงาน
เทศบาลตำบลทุ่งทอง	จัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
ภาคเอกชนและภาคธุรกิจ	มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เป็นรูปธรรมซึ่งแต่ละองค์กรสามารถนำประเด็นที่เกี่ยวข้องไปดำเนินงาน หรือร่วมกับหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคธุรกิจ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง (Public Private People Partnership : PPPPP) ที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร (Corporate Social Responsibility : CSR) ภายใต้หลักจริยธรรมและการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย อันนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
สถาบันการศึกษา สถาบันวิชาการ ด้านการพัฒนา และหน่วยงานวิจัย	ให้ความรู้แก่ภาคีเครือข่ายทั้งด้านวิชาการและการปฏิบัติ สนับสนุนเงินทุน ประสานความร่วมมือเครือข่ายการวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมทั้งการผลิตผลงานวิจัย การพัฒนานวัตกรรมและสร้างองค์ความรู้
องค์กรระดับชุมชน	ร่วมขับเคลื่อนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งการประชาสัมพันธ์ การดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนด้านต่าง ๆ แก่ผู้ประสบสาธารณภัย
สื่อ	ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์กระตุ้นให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมขับเคลื่อน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และดำเนินงานภายใต้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ รวมถึงสะท้อนสถานการณ์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้านต่างๆ ที่ชัดเจนสู่ประชาชน ชุมชน และหน่วยงาน

หน่วยงาน	แนวทางดำเนินงาน
	ที่เกี่ยวข้อง
ภาคประชาสังคม	ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมกับหน่วยงานทุกระดับเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีประสิทธิภาพ ทั้งการเฝ้าระวังสถานการณ์ การประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนภัย การปฏิบัติตามประกาศหรือคำแนะนำ รวมถึงการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนด้านต่าง ๆ แก่ผู้ประสบสาธารณภัย ทั้งก่อน ระหว่างและหลังการเกิดสาธารณภัย

(6) การติดตามและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่างๆ กำหนดให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการเป็นประจำทุกปี และการติดตามและประเมินผลการนำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติทุกระดับ โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานติดตามและประเมินผลที่เชื่อมโยงกับกลไกประเมินผลส่วนกลาง เพื่อให้การติดตามและประเมินผลครอบคลุม ทั้งในช่วงกลางแผนและปลายแผน รวมทั้งเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาแนวทางในการปรับปรุงหรือทบทวนแผนต่อไป

(7) สนับสนุนการศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศ รวมทั้งการถอดบทเรียน ภายใต้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อใช้ในการจัดการความรู้ การวางแผน พัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงาน รวมถึงการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีมาตรฐานและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปกระบวนการขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง พ.ศ. 2564-2570 ไปสู่การปฏิบัติ ดังแผนภาพที่ 9-1

หมายเหตุ : สีฟ้า : ผลผลิต (1) และ (2)
สีแดง : ผลผลิต (1) (2) (3) (4) (5) (7) และ (8)
สีม่วง : ผลผลิต (5) (6) และ (9)
สีเขียว : ผลผลิต (5) และ (7)
สีเหลือง : ผลผลิต (8)

แผนภาพที่ 9-1 กระบวนการขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ 2564 - 2570 ไปสู่การปฏิบัติ

9.2 การติดตามและประเมินผล

การขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง พ.ศ. 2564-2570 ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด จำเป็นต้องมีกลไกการกำกับ ติดตามและประเมินผลเชิงยุทธศาสตร์ที่มีกระบวนการและการจัดการให้เกิดการทบทวนทั้งด้านการจัดการ (Management Review) และการทบทวนผลงาน (Performance Review) ที่เหมาะสมและทันต่อสถานการณ์

(1) แนวทางการติดตามและประเมินผล

แนวทางการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย หลักการประเมินผลสัมฤทธิ์ โดยวิเคราะห์การบรรลุถึงเป้าหมายการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย หลักการคิดเชิงเหตุผล เชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลผลิตไปสู่ผลลัพธ์และผลกระทบด้วยข้อมูล รวมถึงเหตุผลเชิงประจักษ์ที่เชื่อถือได้ และหลักความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และภาคส่วนต่างๆ ในสังคม พร้อมทั้ง กำหนดให้มีการจัดทำรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง ทั้งรายปี กลางแผน และปลายแผน โดยให้คณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักดำเนินงานตามแนวทางการผลักดันประเด็นสำคัญไปสู่ปฏิบัติ โดยมีแนวทางปฏิบัติในการติดตาม และประเมินผล ดังนี้

(1.1) คณะทำงานติดตามและประเมินผลแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง ดำเนินงาน ดังนี้

- 1) ติดตามและประเมินผลประเด็นการขับเคลื่อนที่สำคัญ
- 2) ติดตามและประเมินผลระดับยุทธศาสตร์
- 3) ติดตามและประเมินผลภาพรวม

โดยให้จัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลภาพรวมที่บรรลุผลตามเป้าหมายการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย การประเมินผลกระทบจากการขับเคลื่อน และสรุปภาพรวมการติดตามและประเมินผล พร้อมทั้งจัดทำเป็นรายงานเสนอต่อคณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง พิจารณาเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงหรือทบทวนแนวทางการดำเนินงานต่อไป

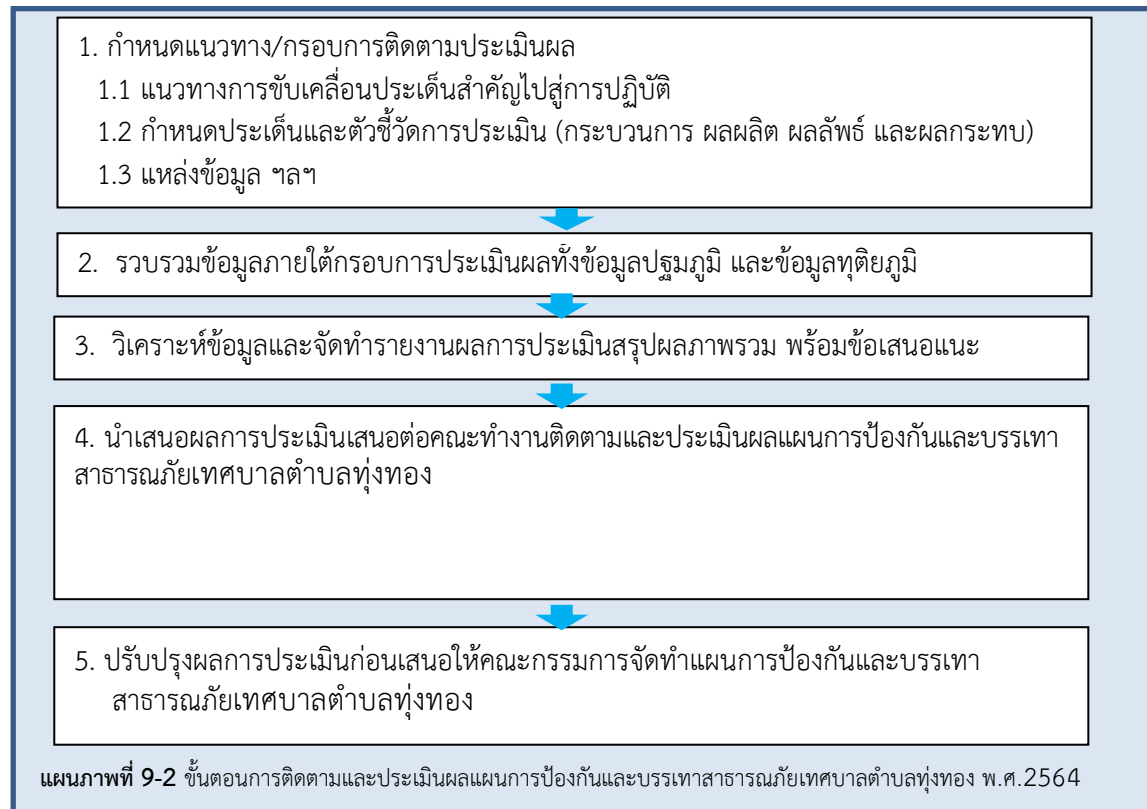
(1.2) กรอบระยะเวลาการติดตามและประเมินผล

- 1) การติดตามและประเมินผลรายปี
- 2) การติดตามและประเมินผลในระยะกลางแผนฯ
- 3) การติดตามและประเมินผลในระยะปลายแผนฯ

โดยให้จัดทำรายงานผลการขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของจังหวัดให้มีประสิทธิภาพยกระดับไป สู่มาตรฐานตามหลักสากล ตลอดจนนำปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง ต่อไป

(1.3) กลไกการติดตามและประเมินผล ให้คณะทำงานติดตามและประเมินผลแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง ปั่นกลไกในการประสานการปฏิบัติ ติดตาม และประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(2) ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย

9.3 การวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) เป็นกระบวนการศึกษา เรียนรู้ ค้นหาแนวคิด แนวทาง วิถีปฏิบัติ การสร้างสรรค์นวัตกรรม และศึกษาบทเรียน (Lesson Learnt) ของการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยที่เป็นเหตุการณ์สำคัญที่ผ่านมา เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเทคนิควิธีการ รูปแบบการดำเนินงาน หรือเทคโนโลยีในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เป็นประโยชน์ทั้งแก่ประชาชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน รวมทั้งการนำนวัตกรรมจากการคิดค้นหรือพัฒนามาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

9.4 การทบทวนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 มาตรา 44 กำหนดว่าในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ สาธารณภัยหรือการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ได้กำหนดไว้ในแผนต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้เปลี่ยนแปลงไป หรือแผนดังกล่าวได้ใช้ครบห้าปีแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของผู้ซึ่งรับผิดชอบในการจัดทำแผน ปรับปรุง หรือทบทวน แผนที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนโดยเร็ว

กรณีที่ได้นำดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และได้มีการติดตาม ประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผน หรือมีการวิจัยและพัฒนา พบข้อบกพร่องหรือมีนวัตกรรม การป้องกันและบรรเทาสาธาณภัยที่ทันสมัยและเหมาะสม ให้พิจารณาทบทวนปรับปรุงแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดได้ตามความเหมาะสม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก : คำย่อ

คำย่อ	หน่วยงาน
กท.	: กระทรวงกลาโหม
.สป	: สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
ทท.	: กองทัพบก
บก.ทท.	: กองบัญชาการกองทัพบก
นขต.ทท.บก.	: หน่วยขึ้นตรงกองบัญชาการกองทัพบก
.นทพ	: หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา
.สนภ	: สำนักงานพัฒนาภาค
.นพค	: หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่
ทบ.	: กองทัพบก
นขต.ทบ.	: หน่วยขึ้นตรงกองทัพบก
ทภ.	: กองทัพภาค
มทบ.	: มณฑลทหารบก
ทร.	: กองทัพเรือ
ทรภ.	: ท้าเรือภาค
ฐท.กท.	: ฐานทัพเรือกรุงเทพ
ฐท.สส.	: ฐานทัพเรือสัตหีบ
ฐท.พง.	: ฐานทัพเรือพังงา
กปช.จต.	: กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด
นรข.	: หน่วยเรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำแม่น้ำโขง
ฉก.ภต.นย.	: หน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินภาคใต้
ทอ.	: กองทัพอากาศ
.ทอ.นขต	: หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ
การบิน.รร	: โรงเรียนการบินกองทัพอากาศ
.บิน	: กองบิน
ศบก.กท.	: ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกระทรวงกลาโหม
ศบก.ทบ.	: ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพบก
ศบก.ทร.	: ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพเรือ
ศบก.ทอ.	: ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพอากาศ
ศบกทท.บก.	: ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองบัญชาการกองทัพบก
ศบก .สป.	: ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
นร.	: สำนักนายกรัฐมนตรี
สมช.	: สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
ตร.	: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
มท.	: กระทรวงมหาดไทย
รมว .มท.	: รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

คำย่อ	หน่วยงาน
.ปมท	: ปลัดกระทรวงมหาดไทย
ผวจ.	: ผู้ว่าราชการจังหวัด
อปก.	: อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
นอภ.	: นายอำเภอ
องค์กรปฏิบัติ	
กอ.รমন.	: กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
กอปก.ก.	: กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง
กอปก.กทม.	: กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร
กอปก.จ.	: กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
กอปก.ทน./ทม.ทต./	: กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลนครเทศบาลตำบล/เทศบาลเมือง/
กอปก.เมืองพัทยา.	: กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมืองพัทยา
กอปก.สนช.	: กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต
กอปก.อ.	: กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ
กอปก.อบต.	: กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล
บกปภ.ช.	: กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
สปฉ.	: การสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน
ศบก.อ.	: ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เหตุการณ์อำเภอ
ศบก.สนช.	: ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เหตุการณ์สำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร
ศบก.จ.	: ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เหตุการณ์จังหวัด
ศบก(ส่วนหน้า) .จ.	: ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เหตุการณ์ส่วนหน้าจังหวัด
ศบก.กทม.	: ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เหตุการณ์กรุงเทพมหานคร
ศบก(ส่วนหน้า) .กทม.	: ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เหตุการณ์ส่วนหน้ากรุงเทพมหานคร
ศบก.อปท.	: ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น
คณะกรรมการ	
ก.จ.ภ.ช.	: คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด
กนช.	: คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
กปภ.ช.	: คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
กปอ.	: คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ
กภช.	: คณะกรรมการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ
นปท.	: คณะกรรมการนโยบายการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล
ผู้บัญชาการและผู้อำนวยการ	
ผบ.ช.ปภ.	: ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
	: รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย(
ผอกลาง.	: ผู้อำนวยการกลาง
	: (อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)
ผอ.ก.กอปก.	: ผู้อำนวยการกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง
ผอ.จว.	: ผู้อำนวยการจังหวัด
ผอ.กทม.	: ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร
ผออำเภอ.	: ผู้อำนวยการอำเภอ

คำย่อ		หน่วยงาน
ผอท้องถิ่น.	:	ผู้อำนวยการท้องถิ่น
ผอเขต.	:	ผู้อำนวยการเขต

ภาคผนวก ข : ตัวอย่างลักษณะภัย

สาธารณภัย หมายถึง อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศและการก่อวินาศกรรมด้วย

1.ภัยจากอัคคีภัย

อัคคีภัย หมายถึง ภัยอันตรายอันเกิดจากไฟที่ขาดการควบคุมดูแล ทำให้เกิดการติดต่อกลุกลามไปตามบริเวณที่มีเชื้อเพลิงเกิดการลุกไหม้ต่อเนื่อง สภาวะของไฟจะรุนแรงมากขึ้น ถ้าการลุกไหม้ที่มีเชื้อเพลิงหนุนเนื่อง หรือมีไอของเชื้อเพลิงถูกขับออกมาจำนวนมากความร้อนแรงก็จะมากยิ่งขึ้น

2.ภัยจากวาตภัย

2. ภัยจากพายุหมุนเขตร้อน 1 หมายถึง ภัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายของอาคารบ้านเรือน ต้นไม้ และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ เป็นบริเวณกว้างจากความแรงของลมที่พัดเวียนเข้าหาศูนย์กลางของพายุหมุนภัยดังกล่าวเกิดขึ้นตามแนวเส้นทางเดินของพายุ โดยปกติจะมีความกว้าง กิโลเมตร ขึ้นอยู่กับขนาดและความแรง 100-50 ของพายุแต่ละลูก โดยความเสียหายจะมีมากที่สุดบริเวณใกล้แนวศูนย์กลางที่พายุเคลื่อนผ่าน

2. ภัยจากคลื่นพายุซัดฝั่ง 2 หมายถึง ภัยธรรมชาติซึ่งเกิดจากพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนเข้าหาฝั่ง ความสูงของคลื่นขึ้นกับความแรงของพายุ ปรากฏการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อพายุหมุนเขตร้อนที่มีความแรงลมมากกว่า กิโลเมตรต่อชั่วโมง ระดับน้ำที่สูงขึ้นจากความกดอากาศที่ลดต่ำลงบริเวณใกล้ศูนย์กลางของพายุพร้อมกับ 100 คลื่นลมแรงจัดที่พัดเข้าหาฝั่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่ราบชายฝั่งทะเลใกล้ศูนย์กลางของพายุ โดยเฉพาะพื้นที่ชายฝั่งที่เป็นด้านรับลม ระดับความรุนแรงของความเสียหายจะขึ้นอยู่กับความแรงลมของพายุ สภาพภูมิประเทศ และขนาดของชุมชน

ภัยจากพายุโซนร้อน 2.3 หมายถึง พายุที่เกิดในช่วงที่มีลักษณะอากาศร้อนอบอ้าวติดต่อกันหลายวัน และเมื่อมีอากาศเย็นจากความกดอากาศสูงในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนพัดมาปะทะกับอากาศร้อน จะทำให้อากาศร้อนขึ้นที่เบาว่าลอยตัวขึ้นเหนืออากาศเย็นอย่างรวดเร็ว เกิดเป็นเมฆและพายุฟ้าคะนองที่มียอดเมฆสูงมาก (เมฆคิวมูโลนิมบัส) เกิดพายุฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง ฟ้าผ่า และมักมีลูกเห็บตกตามมาด้วย พายุฤดูร้อนมักเกิดขึ้นและสิ้นสุดลงในช่วงเวลาสั้นๆ ไม่เกินหนึ่งชั่วโมง และครอบคลุมบริเวณพื้นที่ไม่เกิน 30-20 ตารางกิโลเมตร แต่จะมีลมกระโชกแรงที่เริ่มสร้างความเสียหายเมื่อมีความรุนแรงลมตั้งแต่ กิโลเมตร 50 ต่อชั่วโมงขึ้นไป

ภัยจากพายุฤดูร้อน 2.4 หมายถึง ความเสียหายของอาคารบ้านเรือน ต้นไม้ และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นบริเวณแคบๆจากลมกระโชกแรงที่เกิดจากพายุฝนฟ้าคะนอง หรือลูกเห็บ มักเกิดในระยะเวลานั้น ๆ ซึ่งบ่อยครั้งมีความเร็วลมเกินกว่า 100 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

ภัยจากลูกเห็บ 2.5 หมายถึง ภัยที่เกิดจากก้อนน้ำลักษณะเหมือนน้ำแข็งรูปร่างไม่แน่นอนเกิดจากละอองหยาดฝนซึ่งเย็นแบบยิ่งยวดในเมฆฝน (ยังอยู่ในสภาพของเหลวที่อุณหภูมิต่ำกว่าจุดเยือกแข็ง) ปะทะกับวัตถุแข็ง เช่น ผงฝุ่น หรือก้อนลูกเห็บที่เกาะตัวอยู่ก่อนแล้ว จนเกิดการแข็งตัวเกาะรอบวัตถุนั้น ๆ และกลายเป็นก้อนลูกเห็บ ซึ่งมักเกิดขึ้นพร้อมกับพายุฤดูร้อน

.3ภัยจากอุทกภัย

3.1ภัยจากอุทกภัย หมายถึง เหตุการณ์ที่มีน้ำท่วมพื้นดินสูงกว่าระดับปกติ ซึ่งมีสาเหตุจากมีปริมาณน้ำฝนมากจนทำให้มีปริมาณน้ำส่วนเกินมาเติมปริมาณน้ำผิวดินที่มีอยู่ตามสภาพปกติจนเกินขีดความสามารถการระบายน้ำของแม่น้ำ ลำคลอง และยังมีสาเหตุมาจากการกระทำของมนุษย์ โดยการปิดกั้นการไหลของน้ำตามธรรมชาติ ทั้งเจตนาและไม่เจตนา จนเป็นอันตรายต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชนและสิ่งแวดล้อม สามารถจำแนกตามลักษณะการเกิดได้ ดังนี้

(1) น้ำท่วมขัง/น้ำล้นตลิ่ง หมายถึง สภาวะน้ำท่วมหรือสภาวะน้ำล้นตลิ่งที่เกิดขึ้นเนื่องจากระบบระบายน้ำไม่มีประสิทธิภาพ มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป อันเป็นผลจากการเกิดฝนตกหนัก ณ บริเวณนั้น ๆ ติดต่อกันเป็นเวลาหลายวัน มักเกิดขึ้นในบริเวณที่ราบลุ่มริมแม่น้ำและบริเวณชุมชนเมืองใหญ่ๆ น้ำท่วมขังส่วนใหญ่จะเกิดบริเวณท้ายน้ำและแผ่เป็นบริเวณกว้างเนื่องจากไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน

(2) น้ำท่วมฉับพลัน หมายถึง สภาวะน้ำท่วมที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันในพื้นที่เนื่องจากฝนตกหนักในบริเวณพื้นที่ซึ่งมีความชันมาก และมีคุณสมบัติในการกักเก็บน้ำหรือต้านน้ำน้อยหรืออาจเกิดจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น เขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำพังทลาย น้ำท่วมฉับพลัน มักเกิดขึ้นหลังจากฝนตกหนัก และมักเกิดขึ้นในบริเวณที่ราบระหว่างหุบเขา ซึ่งอาจจะไม่มีฝนตกหนักในบริเวณนั้นมาก่อนเลย แต่มีฝนตกหนักมากบริเวณต้นน้ำที่อยู่ห่างออกไป การเกิดน้ำท่วมฉับพลันมีความรุนแรงและเคลื่อนที่ด้วยความเร็วมาก โอกาสที่จะป้องกันและหลบหนีจึงมีน้อย

ภัยจากดินถล่มหรือโคลนถล่ม 3.2หมายถึง ภัยที่เกิดจากปรากฏการณ์ที่มวลดินหรือหินไถลเลื่อนลงจากพื้นที่สูงสู่พื้นที่ต่ำกว่าภายใต้อิทธิพลแรงโน้มถ่วงของโลก และการมีน้ำเป็นตัวกลางทำให้มวลวัสดุเกิดความไม่เสถียรภาพ อัตราการไถลเลื่อนดังกล่าวข้างต้นอาจช้าหรือเร็วขึ้นกับประเภทของวัสดุ ความลาดชัน สภาพสิ่งแวดล้อม และปริมาณน้ำฝน ในบางกรณีแผ่นดินถล่มอาจเกิดจากแผ่นดินไหวหรือภูเขาไฟระเบิด การเคลื่อนตัวของวัสดุดังกล่าวอาจพัดพาต้นไม้ บ้านเรือน รถยนต์ สิ่งปลูกสร้างอื่นๆ ชำรุด หรือพังทลาย และยังอาจทำให้ช่องเปิดของสะพานและแม่น้ำลำคลองอุดตันจนเป็นสาเหตุให้เกิดอุทกภัยขึ้นได้ในเส้นทาง การเคลื่อนตัวปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นอันตรายต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชนและสิ่งแวดล้อม

.4ภัยแล้ง หมายถึง ภัยที่เกิดจากความแห้งแล้งของลมฟ้าอากาศ อันเกิดจากการที่มีปริมาณฝนน้อยหรือฝนไม่ตกเป็นระยะเวลานานและครอบคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง ทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ พืชพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ขาดน้ำไม่สามารถเจริญเติบโตได้ตามปกติ เกิดความเสียหายและส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางรุนแรงต่อประชาชนโดยภัยแล้งเกิดจากสาเหตุ ดังนี้

(1) ฝนแล้ง หมายถึง สภาวะที่มีฝนน้อยหรือไม่มีฝนเลยในช่วงเวลาหนึ่งซึ่งตามปกติจะต้องมีฝนโดยขึ้นอยู่กับสถานที่และฤดูกาล ณ ที่นั้น ๆ (ภาวะที่มีปริมาณฝนตกน้อยกว่าปกติหรือไม่ตกต้องตามฤดูกาล)

(2) ฝนทิ้งช่วง หมายถึง ช่วงที่มีปริมาณฝนตกไม่ถึงวันละ วัน ในช่วง 15 มิลลิเมตรติดต่อกันเกิน 1 ฤดูฝนเดือนที่มีโอกาสเกิดฝนทิ้งช่วงสูงคือเดือนมิถุนายนและกรกฎาคม

.5ภัยหนาว หมายถึง ภัยที่เกิดจากสภาพอากาศที่มีความหนาวจัด อุณหภูมิต่ำกว่า องศาเซลเซียส 8 และลดลงต่อเนื่องซึ่งประชาชนได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงและกว้างขวาง

.6ภัยจากโรคระบาดในมนุษย์ หมายถึง ภัยจากโรคซึ่งปรากฏขึ้นในประชากรกลุ่มหนึ่งในระยะเวลาหนึ่งในอัตราที่สูงขึ้นมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ โดยเทียบกับประวัติการเกิดโรคในอดีตโรคนั้นอาจเป็นโรคติดต่อทางสัมผัสหรือไม่ก็ได้ แต่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งในพื้นที่เกิดโรคระบาดและพื้นที่ใกล้เคียง

.7ภัยจากโรคระบาดสัตว์ หมายถึง ภัยที่เกิดจากโรคซึ่งปรากฏขึ้นในประชากรสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์ป่า โดยเป็นโรคติดต่อทั้งในสัตว์ชนิดเดียวกัน ต่างชนิดกัน รวมถึงการติดต่อมาสู่คน ในระยะเวลาหนึ่ง ในอัตรา

ที่สูงขึ้นมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ โดยเทียบกับประวัติการเกิดโรคในอดีต สร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจและสุขภาพของประชาชน

8. ภัยจากโรคระบาดสัตว์น้ำ หมายถึง ภัยที่เกิดจากโรคซึ่งปรากฏขึ้นในประชากรสัตว์น้ำ โดยเป็นโรคติดต่อทั้งในสัตว์น้ำชนิดเดียวกัน ต่างชนิดกัน รวมถึงการติดต่อมาสู่คน ในระยะเวลาหนึ่ง ในอัตราที่สูงขึ้นมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ โดยเทียบกับประวัติการเกิดโรคในอดีต สร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจและสุขภาพของประชาชน

9. ภัยจากการระบาดของศัตรูพืช หมายถึง ภัยที่เกิดจากสิ่งซึ่งเป็นอันตรายแก่พืช เช่น เชื้อโรค พืชแมลง สัตว์ หรือพืชที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่พืช ส่งผลให้ส่วนหนึ่งส่วนใดของพืช เช่น ต้น ตา ตอ แขนง หน่อ กิ่ง ใบ ราก เหง้า หัว ดอก ผล เมล็ด เชื้อ และสปอร์ของเห็ด ไม่ว่าที่ยังทำพันธุ์ได้หรือตายแล้ว และให้หมายความรวมถึงตัวห้ำ ตัวเบียน ตัวไหม ไข่ไหม รังไหม ผีเสื้อ รังผึ้ง และจุลินทรีย์ จนส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และประชาชน

10. ภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน หมายถึง ภัยที่เกิดจากไฟฟ้าไม่ว่าจะจากสาเหตุใดก็ตาม เกิดขึ้นในป่าธรรมชาติหรือสวนป่าก็ตาม แล้วลุกลามไปได้โดยอิสระปราศจากการควบคุม ตลอดจนส่งผลให้เกิดฝุ่น ควัน และอนุภาคแขวนลอยในอากาศ รวมตัวกันในสภาวะที่อากาศปิด ทำให้เกิดอันตรายต่อทรัพย์สินและสุขภาพของประชาชน

11. ภัยจากมลพิษทางอากาศประเภท PM2.5 หมายถึง เหตุการณ์ที่มลพิษทางอากาศประเภทฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ไมครอน หรือ 2.5PM2.5 ที่มีแหล่งกำเนิดจากเหตุการณ์ทางธรรมชาติหรือจากกิจกรรมของมนุษย์เกิดการสะสมในบรรยากาศ อันเนื่องมาจากสภาพอากาศ ทำให้ PM2.5 ปกคลุมพื้นที่อยู่อาศัยของประชาชน จนมีความเสี่ยงที่จะเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนจำนวนมาก

12. ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

12.1 ภัยจากแผ่นดินไหว หมายถึง ภัยธรรมชาติซึ่งเกิดจากการปลดปล่อยพลังงานใต้พิภพทำให้เกิดการสั่นสะเทือนของพื้นดิน การสั่นสะเทือนนี้อาจมีระดับความรุนแรงขึ้นต่ำที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายใด ๆ แต่บางครั้งก็อาจมีระดับความรุนแรงในขั้นที่เป็นอันตรายจนก่อให้เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงได้

12.2 ภัยจากอาคารถล่ม หมายถึง ภัยที่เกิดจากอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ ตึก บ้าน โรงเรือน ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน ที่ได้รับความเสียหายจากการโยกไหวตัวรุนแรงของแผ่นดิน ซึ่งเป็นผลมาจากแผ่นดินไหวและก่อให้เกิดความเสียหายหรือพังทลายลงมาได้

13 ภัยจากสึนามิ หมายถึง ภัยที่เกิดจากคลื่นยักษ์ คำว่า สึนามิ เป็นภาษาญี่ปุ่น แปลว่า คลื่นท่าเรือ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ประเภทแรก คือ คลื่นสึนามิเฉพาะแห่ง (Local Tsunami) มักจะเกิดใกล้ ๆ ชายฝั่งและเคลื่อนเข้าถล่มชายฝั่งอย่างทันทีทันใด และประเภทที่สอง คือ คลื่นสึนามิที่เดินทางข้ามทวีป (Distance Tsunami) มักจะเกิดจากแผ่นดินไหวที่ค่อนข้างรุนแรงและสามารถเคลื่อนตัวข้ามทวีปไปยังชายฝั่งที่อยู่ห่างไกลหลายหมื่นกิโลเมตร โดยสาเหตุของการเกิดคลื่นสึนามิ มีหลายสาเหตุ เช่น แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด ดินถล่ม และอุกกาบาตตกลงสู่มหาสมุทร โดยภัยจากสึนามิก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อชีวิตประชาชนและสิ่งปลูกสร้างตลอดแนวพื้นที่ราบชายฝั่ง

14 ภัยจากการคมนาคม หมายถึง ภัยจากอุบัติเหตุจากการจราจรทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ภัยจากระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ ภัยจากกระบวนการขนส่งสารเคมีและวัตถุอันตราย และภัยจากการรั่วไหลของน้ำมันและวัตถุอันตรายในแหล่งน้ำ รวมถึงการเททิ้งน้ำมันหรือของเสียในแม่น้ำหรือทะเล

15 ภัยทางอากาศ หมายถึง ภัยอันเกิดจากการโจมตีทางอากาศ โดยอากาศยาน อาวุธนำวิถี ขีปนาวุธ

หรือสิ่งใด ๆ ที่สามารถเคลื่อนที่หรือทรงตัวบนอากาศ และการโจมตีดังกล่าวส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

16. ภัยจากการก่อวินาศกรรม

16.1 ภัยจากการก่อวินาศกรรม หมายถึง ภัยที่เกิดจากการกระทำใด ๆ อันเป็นการมุ่งทำลายทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐหรือสิ่งอื่นเป็นสาธารณูปโภค หรือการรบกวน ขัดขวาง หน่วงเหนี่ยวระบบการปฏิบัติงานใด ๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคลอันเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมือง การเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ โดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ

16.2 ภัยจากการก่อการร้าย หมายถึง ภัยที่เกิดจากการกระทำใด ๆ ที่สร้างความปั่นป่วนให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว หรือเพื่อขู่เข็ญหรือบีบบังคับรัฐบาล หรือองค์การระหว่างประเทศให้กระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด อันก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินที่สำคัญ

ภัยจากการก่อการร้ายสากล 16.3หมายถึง ภัยที่เกิดจากการปฏิบัติการของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่มุ่งหวังผลตามเงื่อนไขข้อเรียกร้องทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งส่วนใหญ่จะปฏิบัติการล่วงล้ำเขตแดน หรือเกี่ยวข้องกับชาติอื่น การกระทำนั้นอาจเป็นไปโดยเอกเทศ ปราศจากการสนับสนุนจากรัฐใด ๆ หรือมีรัฐใดรัฐหนึ่งสนับสนุนรู้เห็นก็ได้ เมื่อเกิดขึ้นย่อมมีผลกระทบโดยตรงต่อผลประโยชน์ของชาติ พันธกรณีระหว่างประเทศ นโยบายของชาติทั้งด้านการเมืองและการป้องกันประเทศ การเศรษฐกิจและสังคมจิตวิทยา ชื่อเสียงและเกียรติภูมิของชาติ

ภาคผนวก ค : นิยามศัพท์

กลยุทธ์) Strategy หมายถึง แผนทั่วๆ ไป หรือคำแนะนำที่เลือกมาใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ (ของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กลุ่มเปราะบาง) Vulnerable Group หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีความสามารถจำกัดในการเผชิญ (เหตุการณ์สาธารณภัย ซึ่งต้องการความดูแลเป็นพิเศษ เช่น เด็ก สตรีมีครรภ์ ผู้สูงอายุ บุคคลทุพพลภาพ ผู้ป่วย ผู้พลัดถิ่น ผู้ลี้ภัย คนต่างด้าว เป็นต้น

การกำกับ ควบคุมพื้นที่) Area Command หมายถึง การกำกับดูแล (จัดการเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น ในช่วงเวลาเดียวกันหลายเหตุการณ์ และมียุทธศาสตร์ระบบการบัญชาการเหตุการณ์หลายองค์การแยกกันทำหน้าที่ จัดการเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้นแต่ละเหตุการณ์ หรือทำหน้าที่กำกับดูแลการจัดการเหตุฉุกเฉินขนาดใหญ่หรือเหตุ ฉุกเฉินที่กำลังลุกลามขยายตัวซึ่งมีทีมงานจัดการเหตุฉุกเฉินหลายทีมงานเข้ามาเกี่ยวข้อง

การเข้าใจและตระหนักถึงความเสี่ยง (Risk - Informed) หมายถึง กระบวนการสร้างความเข้าใจ ความเสี่ยง โดยมีข้อมูลความเสี่ยงครบถ้วนและรอบด้าน และนำไปสู่แนวทางปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยง เช่น การลงทุนเพื่อลดความเสี่ยง (Risk - Informed Investment) หมายถึง การสร้างความเข้าใจความ เสี่ยงด้านการลงทุน ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยงโดยเน้นไปที่ความคุ้มค่าของการลงทุน เพราะหาก ไม่มีการลงทุนมูลค่าความสูญเสียและความเสียหายจะมากกว่ามูลค่าของการลงทุน

การจัดการในภาวะฉุกเฉิน)Emergency Management หมายถึง การจัดระบบและบริหารจัดการ (ทรัพยากรและความรับผิดชอบเพื่อเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินทุกรูปแบบ

การซ่อมสร้าง) Reconstruction หมายถึง (การฟื้นฟูโครงสร้างและสิ่งก่อสร้างที่ได้รับความเสียหาย จากเหตุการณ์สาธารณภัยให้กลับมาสู่สภาพที่สามารถใช้งานได้ตามเดิม

การเตรียมความพร้อม) Preparedness หมายถึง ความพยายามในการเตรียมการรับมือกับสาธารณภัย (มุ่งเน้นกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้คนมีความสามารถในการคาดการณ์ เผชิญเหตุ และจัดการกับผลกระทบจาก สาธารณภัยอย่างเป็นระบบ หากมีการเตรียมความพร้อมได้ดีจะทำให้สามารถดำเนินการต่าง ๆ ได้อย่าง เหมาะสมทั้งในช่วงก่อน ระหว่าง และหลังการเกิดสาธารณภัย และเพิ่มโอกาสในการรักษาชีวิตให้ปลอดภัย จากเหตุการณ์สาธารณภัยได้มากขึ้น

การเตือนภัยล่วงหน้า)Early Warning หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และทัน (องค์กรต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลที่กำลังเผชิญความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย/เหตุการณ์ผ่านทางหน่วยงาน สามารถกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดความเสี่ยงและพร้อมที่จะรับมือกับสถานการณ์ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ) สาธารณภัย/Disaster Risk Management: DRM) หมายถึง กระบวนการอย่างเป็นระบบของการใช้คำสั่ง ทางการบริหารองค์กรและทักษะ ความสามารถ เชิงปฏิบัติการเพื่อดำเนินยุทธศาสตร์ นโยบาย มาตรการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อหลีกเลี่ยง ลด หรือถ่ายโอน ความเป็นไปได้ในการเกิดภัยพิบัติ รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพในการจัดการปัญหา เพื่อเตรียมพร้อมรับผลกระทบ ทางลบของภัย

การบริหารจัดการความเสี่ยงแบบธรรมาภิบาล (Risk Governance) หมายถึง ระบบควบคุม และจัดการความเสี่ยง รวมถึงการตรวจสอบและประเมินผลจากหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก องค์กรที่มีประสิทธิภาพ โดยนำผลของการประเมินดังกล่าวเสนอให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจต่อไป

การบริหารจัดการภัยพิบัติ) สาธารณภัย/Disaster Management: DM) หมายถึง การใช้กลไก กระบวนการและองค์ประกอบในการดำเนินงาน เพื่อจุดมุ่งหมาย ในประสิทธิผลและประสิทธิภาพของ

ปฏิบัติการด้านภัยพิบัติ เช่น การป้องกัน การลด ผลกระทบ การเตรียมพร้อม การเผชิญเหตุ การช่วยเหลือ บรรเทาทุกข์ ตลอดจนการบูรณะซ่อมแซมและพัฒนา

การบรรเทาทุกข์) Relief หมายถึง การให้ความช่วยเหลือ (สื่อเบื้องต้นในทันทีที่เกิดสาธารณภัยเพื่อรักษาชีวิตและตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานให้ผู้ประสบภัยสามารถดำรงชีพอยู่ได้

การบัญชาการ) Command หมายถึง การทำหน้าที่อำนวยความสะดวก สั่งการหรือการควบคุมโดยอาศัย (อำนาจที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนในกฎหมาย กฎระเบียบหรืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบ

การบัญชาการร่วม) Unified Command หมายถึง การประยุกต์ใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์เมื่อมี (หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการจัดการเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้นมากกว่าหนึ่งหน่วยงาน หรือเมื่อเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้นขยายตัวข้ามขอบเขตอำนาจหน้าที่ทางการเมือง หน่วยงานต่างๆ จะทำงานร่วมกันผ่านตัวแทนของแต่ละหน่วยงานที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิกในหน่วยบัญชาการร่วม มีหน้าที่หลักในการกำหนดวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ร่วม และจัดทำแผนเผชิญเหตุที่จะใช้ร่วมกันเพียงแผนเดียว

) **การบัญชาการเหตุการณ์** Incident Command หมายถึง (หน่วยบัญชาการที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในภาพรวม และประกอบด้วยผู้บัญชาการเหตุการณ์ และเจ้าหน้าที่สนับสนุนที่ได้รับการมอบหมาย

การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ) Damage and Needs Assessment : DANA) หมายถึง การประเมินผลกระทบจากสาธารณภัยเพื่อวิเคราะห์ความสามารถของผู้ประสบภัยในการเผชิญสถานการณ์ฉุกเฉินด้วยตนเอง รวมทั้งความต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก เช่น ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล ด้านสุขภาวะที่พักพิง อุปกรณ์ยังชีพ

การประเมินความเสียหายและความสูญเสีย) Damage and Loss Assessment : DALA หมายถึง (การวิเคราะห์ผลกระทบจากสาธารณภัย เป็นการประมาณการเชิงปริมาณว่าเกิดผลกระทบอะไรขึ้นจากเหตุการณ์สาธารณภัย โดยอาศัยการเก็บข้อมูลทุติยภูมิจากพื้นที่ประสบภัย ข้อมูลจากการประเมินจะนำไปใช้ในการประมาณการซ่อมสร้างสิ่งก่อสร้างที่เสียหายไป และเพื่อใช้ในการวางแผนเพื่อการฟื้นฟูจากความสูญเสีย

การประเมินความเสี่ยง) Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการกำหนดลักษณะ ขนาด หรือขอบเขตของความเสี่ยงโดยการวิเคราะห์ภัยที่เกิดขึ้น รวมทั้งประเมินสถานะการเปิดรับต่อความเสี่ยง ความเปราะบาง ในการรับมือของชุมชนที่อาจเป็นอันตรายและคาดการณ์ผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน การดำรงชีวิตและสิ่งแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการเกิดผลกระทบจากภัยในพื้นที่หนึ่งๆ มีประโยชน์ในการวางแผนเพื่อการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

การประสานงาน ณ จุดเดียว) National Single Window : NSW หมายถึง การเชื่อมโยงข้อมูล (ทางอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสาร ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการ นำเข้า ส่งออกสินค้า เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ ในการตรวจสอบใบอนุญาต และใบรับรองต่างๆ ทางอิเล็กทรอนิกส์ก่อนการตรวจปล่อยสินค้า ระบบนี้จะทำหน้าที่ประสานกิจกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์แบบครบวงจร ผู้ประกอบการสามารถรับส่งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์กับองค์กรที่เกี่ยวข้องได้อัตโนมัติตลอด ชั่วโมง โดยไม่ต้องเดินทางไปติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ ด้วยตัวเอง 24

การปรับตัว) Adaptation (หมายถึง การปรับตัวในระบบธรรมชาติหรือระบบมนุษย์เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าทางภูมิอากาศหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสาธารณภัย ซึ่งจะช่วยลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น หรือช่วยสร้างโอกาสจากภาวะวิกฤตได้

การป้องกัน) Prevention หมายถึง มาตรการหรือแนวทางต่างๆ เพื่อช่วยจัดผลกระทบเชิงลบ (จากเหตุการณ์สาธารณภัยที่อาจเกิดกับบุคคลหรือทรัพย์สินให้หมดไปอย่างสิ้นเชิง ครอบคลุมถึงมาตรการเชิงโครงสร้างและมาตรการที่ไม่ใช่เชิงโครงสร้าง

การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน) Civil Defense หมายถึง การป้องกันพลเรือนให้ปลอดภัยจากการโจมตีทางทหาร แต่ปัจจุบันครอบคลุมถึงการช่วยให้พลเรือนปลอดภัยจากการคุกคามทางสาธารณสุขด้วย หน้าที่ของกองกำลังป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (civil defense force) จากเดิมที่มีแต่การฝึกการทหารจึงหมายรวมถึงการดูแลให้ประชาชนปลอดภัยจากสาธารณสุขและการปฏิบัติการช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุสาธารณสุข เช่น การช่วยเหลือเคลื่อนย้ายในช่วงอพยพ การช่วยกระจายถุงยังชีพ การอำนวยความสะดวกในการขนส่งอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ การช่วยซ่อมแซม ก่อสร้างบ้านเรือนที่เสียหายจากภัยธรรมชาติ

การเผชิญเหตุ) Response หมายถึง มาตรการหรือการปฏิบัติการต่าง ๆ ที่ควรเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และทัน่วงทีเพื่อรักษาชีวิตและให้ความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากเหตุการณ์สาธารณภัย เช่น การกู้ชีพกู้ภัย การปฐมพยาบาล การแจกถุงยังชีพและสิ่งของบรรเทาทุกข์ การบัญชาการในเหตุการณ์ฉุกเฉิน การประสานงานเพื่อลำเลียงผู้ป่วย การบริหารจัดการศูนย์อพยพ

การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) Exercise หมายถึง (การจำลองสถานการณ์เพื่อฝึกฝนทักษะหรือซักซ้อมกระบวนการดำเนินงานที่ได้วางแผนไว้ เป็นแบบฝึกหัดเพื่อให้ผู้ที่มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินได้ฝึกซ้อมขั้นตอนปฏิบัติที่จำเป็น ทำให้มีทักษะสามารถใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งช่วยให้พร้อมปฏิบัติงานได้จริงหากเกิดสาธารณภัยขึ้น

การฟื้นฟู) Recovery หมายถึง การปรับสภาพระบบสาธารณสุขปกติ การดำรงชีพ และสภาวะวิถี (ความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นกว่าเก่าตามความเหมาะสม โดยการนำเอาปัจจัยต่างๆ ในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเข้ามาช่วยในการฟื้นฟูด้วย)Build back better) หมายรวมถึง การซ่อมสร้าง (Reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation)

การฟื้นฟูสภาพ , การเยียวยา) Rehabilitation หมายถึง การจัดการความเสียหายหรือผลที่เกิด (จากสาธารณภัยเพื่อพลิกฟื้นสภาวะการดำรงชีพของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดสาธารณภัยให้กลับคืนสู่สภาพที่เป็นอยู่ก่อนหน้านี้ รวมทั้งการดูแลสุขภาพจิตและจิตสังคม)Psychosocial Supportของผู้ได้รับผลกระทบ ตลอดจนการกระตุ้นและช่วยเหลือให้เกิดการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงตามความจำเป็น

การรับรู้ ปรับตัว และฟื้นคืนกลับ) resilience) หมายถึง ความสามารถของระบบ ชุมชน หรือสังคมที่มีความเสี่ยงต่อสาธารณภัย ในการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพความเสี่ยงภัยของตน รวมทั้งรู้จักวางแผนมาตรการและปฏิบัติตัวเพื่อช่วยลดหรือถ่ายโอนความเสี่ยงดังกล่าวเพื่อลดโอกาสในการได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย และหากประสบกับสาธารณภัยก็สามารถฟื้นตัวจากผลของภัยได้ด้วยแนวทางและในระยะเวลาที่เหมาะสม หมายรวมถึงความสามารถของชุมชนในการดูแลรักษาโครงสร้างและกลไกพื้นฐานที่จำเป็นให้ปลอดภัยจากสาธารณภัยด้วย

การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ) Disaster Risk Reduction : DRR หมายถึง แนวคิดและวิธีปฏิบัติ (ในการลดโอกาสที่จะได้รับผลกระทบทางลบจากสาธารณภัยผ่านความพยายามอย่างเป็นระบบที่จะวิเคราะห์และบริหารจัดการปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อดำเนินนโยบาย มาตรการ หรือ กิจกรรมต่าง ๆ ในการลดความถี่และความรุนแรงของภัยพิบัติที่เกิดขึ้น และเพิ่มศักยภาพในการจัดการปัญหา มีเป้าหมายในการลดความเสี่ยงที่มีอยู่ในชุมชนและสังคมในปัจจุบัน และป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

การลดผลกระทบ) Mitigation หมายถึง ปฏิบัติการลดผลกระทบทางลบโดยตรงของภัยที่เป็นอันตรายต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากผลกระทบทางลบของภัยโดยมากไม่สามารถขจัดให้หมดไป

อย่างสิ้นเชิง แต่ขนาดและความรุนแรงของความเสียหายสามารถลดทอนลงได้จากการดำเนินนโยบาย และกิจกรรมต่าง ๆ

การวิเคราะห์ความเสี่ยง, การประเมินความเสี่ยง)Risk Assessment หมายถึง กระบวนการ (กำหนดลักษณะ ขนาด หรือขอบเขตของความเสี่ยงโดยการวิเคราะห์ภัยที่เกิดขึ้นและประเมินสถานะการ) เปิดรับต่อความเสี่ยง(exposure) ความเปราะบาง)vulnerability) และศักยภาพ)capacity) ในการรับมือ ของชุมชนที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การดำรงชีวิตและสิ่งแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ความน่าจะเป็น ในการเกิดผลกระทบจากภัยในพื้นที่หนึ่ง ๆ มีประโยชน์ในการวางแผนเพื่อจัดการความเสี่ยงอย่างมีระบบ

) **การสนับสนุนการจัดการเหตุการณ์** Incident Management Assistance Team : IMAT (หมายถึง การจัดรูปแบบการบัญชาการเหตุการณ์ ซึ่งประกอบด้วยทีมงานบัญชาการและทีมงานปฏิบัติการ และเจ้าหน้าที่ที่เหมาะสมอื่นๆ ภายในโครงสร้างระบบบัญชาการเหตุการณ์ ที่สามารถจะจัดส่งไปปฏิบัติงานหรือลงมือ ปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น มีการกำหนดคุณสมบัติและการรับรองอย่างเป็นทางการ

) **การสื่อสารความเสี่ยง** Risk Communication) หมายถึง การติดต่อสื่อสาร เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารและความคิดเห็นระหว่างผู้ประเมินความเสี่ยง)risk assessor) ผู้จัดการความเสี่ยง)risk manager) ผู้บริโภค ภาคอุตสาหกรรม สถาบันการศึกษาและกลุ่มหรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องและสนใจ)stake holder) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องและแม่นยำ อาจกล่าวได้ว่าการสื่อสารความเสี่ยงนั้นมีอยู่ในทุกกระบวนการ ของการวิเคราะห์ความเสี่ยง

) **การอพยพ** Evacuation หมายถึง (การเคลื่อนย้าย การกระจาย และการนำพลเรือนออกจากพื้นที่ อันตราย หรือพื้นที่ที่อาจเป็นอันตรายอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนและมีการกำกับดูแล รวมถึงการรับรอง และการดูแลบุคคลเหล่านี้ในสถานที่ปลอดภัยด้วย

ขั้นตอนมาตรฐานการปฏิบัติงาน)Standard Operating Procedure : SOP หมายถึง วิธีการที่ได้ (กำหนดหรือจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามอย่างเป็นกิจวัตรในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง

ข่าวสาร) Intelligence หมายถึง ข่าวสารที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ (ของการบัญชาการเหตุการณ์ เป็นภารกิจของส่วนแผนงานซึ่งมุ่งเน้นไปที่ข่าวสารในเหตุการณ์

ขีดความสามารถ , ศักยภาพ) Capacity หมายถึง ความสามารถที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง (หรือความสามารถที่อาจจะพัฒนาต่อไปให้เป็นประโยชน์มากขึ้น

) **คลังสำรองทรัพยากร** Stockpiling หมายถึง (วัสดุหรือเสบียงที่สะสมไว้เพื่อใช้ในเวลากฎฉุกเฉินหรือ ยามเกิดภัยพิบัติ เช่น อุปกรณ์ปฐมพยาบาล อาหาร น้ำดื่ม ไฟฉาย ถังนอน เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประกอบอาหาร

ความปกติใหม่ , ฐานวิถีชีวิตใหม่) New Normal(หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ ที่แตกต่างจากอดีตอันเนื่องจากมีบางสิ่งมากระทบ จนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็น ปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย

ความเปราะบาง)Vulnerability หมายถึง ปัจจัยหรือสถานะใดๆ ที่ทำให้ชุมชนหรือสังคม ขาดความสามารถในการปกป้องตนเอง ทำให้ไม่สามารถรับมือกับสาธารณภัย หรือไม่สามารถฟื้นฟูได้อย่าง รวดเร็วจากความเสียหายอันเกิดจากสาธารณภัย ปัจจัยเหล่านี้มีอยู่ในชุมชนหรือสังคมมานานก่อนเกิด สาธารณภัยและอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้ผลกระทบของภัยมีความรุนแรงมากขึ้น

ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน) Public-Private Partnership : PPP หมายถึง (การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในกิจการของรัฐ โดยมักเป็นการให้เอกชนร่วมลงทุนในโครงการ พื้นฐาน หรือโครงการให้บริการสาธารณะในระยะยาวที่มุ่งเน้นการให้บริการที่มีประสิทธิภาพคุ้มค่างบประมาณ มากกว่าภาครัฐจะดำเนินการเอง เป็นทางเลือกในการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งให้เอกชนมีส่วน

ร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การก่อสร้าง การดำเนินการบำรุงรักษา การจัดหาเงินทุน การให้บริการ ซึ่งเอกชนเป็นผู้บริหารจัดการความเสี่ยงของโครงการตามระยะเวลาและรายละเอียดของสัญญาที่กำหนดไว้

ความล่อแหลม)Exposureหมายถึง การที่ผู้คน อาคารบ้านเรือน ทรัพย์สิน ระบบต่างๆ หรือ (องค์ประกอบใดๆ) มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยและอาจได้รับความเสียหาย

ความเสี่ยงจากภัยพิบัติ) Disaster Risk) คือ โอกาสหรือความเป็นไปได้ในการได้รับผลกระทบทางลบจากการเกิดสาธารณภัย โดยผลกระทบสามารถเกิดขึ้นกับชีวิต สุขภาพ การประกอบอาชีพ ทรัพย์สิน และบริการต่างๆ ในระดับบุคคลชุมชน สังคม หรือประเทศ

ความสูญเสีย)Lossหมายถึง ความเปลี่ยนแปลงของการหมุนเวียนสินค้าและบริการ (าร รวมถึงสภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นผลจากสาธารณภัย ความเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงระยะเวลาที่เกิดสาธารณภัย จวบจนกระทั่งมีการซ่อมแซมหรือสร้างใหม่ของทรัพย์สินที่เสียหาย และมีการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจอย่างสมบูรณ์ ในบางกรณีอาจใช้เวลาหลายปี

ความเสียหาย) Damageหมายถึง ทรัพย์สินทางกายภาพ เช่น อาคารและส่วนประกอบ โครงสร้าง (พื้นฐาน สินค้าที่เก็บไว้ในคลัง และทรัพยากรธรรมชาติ ที่ถูกทำลายทั้งหมดหรือบางส่วน โดยความเสียหายอาจเกิดขึ้นระหว่างหรือภายหลังจากประสบเหตุการณ์ภัยในทันที ความเสียหายถูกวัดในเชิงกายภาพและคิดคำนวณด้วยมูลค่าทดแทนเป็นตัวเงิน

ผลกระทบ) Impactหมายถึง ผลที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นกับประชาชน สังคม เศรษฐกิจ และ (สิ่งแวดล้อม) จากการเกิดเหตุการณ์ใดๆ

ผู้บัญชาการเหตุการณ์) Incident Commander หมายถึง (บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น และรับผิดชอบการพัฒนากลยุทธ์ และยุทธวิธี และการสั่งใช้ และการจัดส่งทรัพยากร ผู้บัญชาการเหตุการณ์มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบโดยรวมต่อการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน และรับผิดชอบการจัดการการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินในสถานที่เกิดเหตุทั้งหมด

ผู้อำนวยการ) Directorหมายถึง ผู้อำนวยการกลาง ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการอำเภอ (ผู้อำนวยการท้องถิ่น และผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร

แผนที่เสี่ยงภัย) Hazard Mapหมายถึง แผนที่แสดงพื้นที่ (พื้นที่ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกิดภัย เช่น อุทกภัย สึนามิ ภูเขาไฟ ระเบิด เป็นผลของการประเมินความเป็นไปได้ ความถี่ของการเกิดภัย ตลอดจนความรุนแรงของภัยนั้นๆ

แผนเผชิญเหตุ) Incident Action Planหมายถึง แผนซึ่งจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรหรือสิ่งด้วย (วาจาซึ่งประกอบด้วยวัตถุประสงค์ทั่วไปที่สะท้อนหรือแสดงถึงกลยุทธ์ในภาพรวมสำหรับการจัดการเหตุฉุกเฉิน อาจรวมถึงการกำหนดทรัพยากรที่จะใช้ในการปฏิบัติงาน ภารกิจที่มอบหมาย และข้อมูลข่าวสารสำหรับการจัดการเหตุฉุกเฉินระหว่างช่วงระยะเวลาการปฏิบัติการช่วงหนึ่งหรือหลายช่วง

ภัย) Hazard (หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ที่อาจนำมาซึ่งความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน ตลอดจนทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ภัยพิบัติ) Disaster) หมายถึง การหยุดชะงักอย่างรุนแรงของการปฏิบัติหน้าที่ ของชุมชนหรือสังคม อันเป็นผลมาจากการเกิดภัยทางธรรมชาติหรือเกิดจากมนุษย์ ซึ่งส่งผลต่อชีวิต ทรัพย์สิน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างกว้างขวางเกินกว่า ความสามารถของชุมชนหรือสังคมที่ได้รับผลกระทบดังกล่าวจะรับมือได้โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่

ภาคประชาสังคม) Civil Society (หมายถึง บุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรอิสระซึ่งไม่แสวงหาผลกำไร ที่มีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณะ มีเป้าหมายเพื่อก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่ดีด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม

ยุทธวิธี) Tactics หมายถึง การใช้งานและการกำกับดูแลทรัพยากรที่ปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นด้วยกลยุทธ์

ระบบเตือนภัยล่วงหน้า) Early Warning System หมายถึง ระบบที่มีศักยภาพในการประมวลผล (ข้อมูลและแจ้งเตือนตามช่วงระยะเวลา เพื่อให้บุคคล ชุมชน และหน่วยงานที่เสี่ยงต่อภัยมีเวลาเพียงพอ ในการเตรียมการและรับมือได้อย่างเหมาะสม เพื่อลดโอกาสการเกิดอันตรายและความสูญเสีย

ระบบบัญชาการเหตุการณ์) Incident Command System : ICS) หมายถึง แนวทางในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับภัยทุกประเภทอย่างมีมาตรฐานในพื้นที่เกิดเหตุ ตั้งแต่เหตุฉุกเฉินขนาดเล็กไปจนถึงเหตุฉุกเฉินที่มีความซับซ้อน โดยผู้ปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการร่วมกันได้ภายใต้การบัญชาการแบบรวมศูนย์ (unified command) โดยปกติมีการจัดโครงสร้างระบบเพื่อการใช้งานใน 5 สายงานหลัก คือ ส่วนบัญชาการ 5command) ส่วนปฏิบัติการ (operation) ส่วนแผนงาน (planning) ส่วนสนับสนุนกำลังบำรุงหรือโลจิสติกส์(logistics) และส่วนการเงินการบริหาร/จัดการfinance/administration) ซึ่งมีความยืดหยุ่นในการปรับลดหรือขยายส่วนงานที่อาจจำเป็นหรือไม่จำเป็นต้องใช้งาน ขึ้นอยู่กับลักษณะของเหตุการณ์นั้น ๆ

ส่วนสนับสนุน) Logistics Section หมายถึง ส่วนที่ตอบสนองการส่งกำลังบำรุงที่จำเป็น (และตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร สวัสดิการและความมั่นคงของมนุษย์ พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และงบประมาณและการบริจาค เพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจในแต่ละด้าน ร่วมกันจัดทำ ขอบเขต แผนงาน ภารกิจ และโครงสร้างภายในของส่วนฯ

ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command Post) หมายถึง สถานที่ที่จัดตั้งขึ้นในพื้นที่ (ที่เพื่อใช้ในการดำเนินภารกิจหลัก ศูนย์บัญชาการอาจจะตั้งอยู่รวมกันกับฐานที่ตั้งหรือสถานที่อื่น ๆ ที่จัดตั้งขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดการเหตุฉุกเฉิน

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน) Emergency Operations Center หมายถึง สถานที่ที่ใช้ประสานงาน (ด้านข้อมูลข่าวสารและทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมการจัดการเหตุฉุกเฉิน การปฏิบัติการใน) ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินอาจเป็นสถานที่ชั่วคราวหรืออาจเป็นสถานที่ศูนย์กลางหรือสถานที่ (สถานที่เกิดเหตุ) มั่นคงถาวรกว่าหรืออาจจัดตั้งในองค์กรในระดับสูงกว่า หรืออาจจัดตามภารกิจหลักแต่ละด้าน หรือจัดตามขอบเขตอำนาจหน้าที่และพื้นที่รับผิดชอบ

ศูนย์ประสานข้อมูลร่วม) Join Information Center : JIC หมายถึง สถานที่ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ (ประสานข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมการจัดการเหตุฉุกเฉิน ศูนย์ประสานข้อมูลร่วมเป็นจุดกลางของการติดต่อสำหรับสื่อข่าวทุกประเภท

ศูนย์พักพิงชั่วคราว Temporary shelter หมายถึง สถานที่เพื่อให้ผู้ประสบภัยใช้อาศัยเมื่อไม่สามารถเข้าถึงที่อยู่อาศัยตามปกติได้ อาจเป็นสถานที่ที่สร้างจากวัสดุชั่วคราว เช่น เต็นท์ บ้านจากวัสดุสังเคราะห์ ที่พักอาศัยชั่วคราวชนิดอื่นหรือในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง อาจเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายหรือเป็นเอกสารที่จัดทำต่างหาก โดยมีรายละเอียดด้านบุคลากร สถานที่ ระยะเวลา และแนวทางในการปฏิบัติอย่างชัดเจน

หน่วยงานสนับสนุน) Supporting Agency หมายถึง (หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน และหรือให้ความช่วยเหลือด้านทรัพยากรแก่หน่วยงานอื่นๆ

องค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉิน) Emergency Operation Centre : EOCหมายถึง (สถานที่ที่มีเครื่องมืออุปกรณ์พร้อม เป็นศูนย์กลางเพื่ออำนวยความสะดวกและประสานการปฏิบัติหน้าที่ในห้วงเวลาของการเผชิญเหตุการณ์ภัยพิบัติ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์สั่งการ ให้แนวนโยบายปฏิบัติการ และอำนวยความสะดวกด้านการประสานงานสำหรับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ เพื่อให้การเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินมีประสิทธิภาพ

เอกภาพในการบัญชาการ) Unity of Commandหมายถึง หลักการของระบบการบัญชาการ เหตุการณ์ที่กำหนดให้แต่ละบุคคลที่ทำหน้าที่ตอบโต้เหตุฉุกเฉินจะได้รับการมอบหมายให้อยู่ภายใต้ผู้ควบคุมดูแลเพียงหนึ่งคนเท่านั้น

ภาคผนวก ง : พื้นที่เสี่ยงภัยต่างๆ

ลำดับ	หมู่บ้าน	หมู่ที่	จำนวน ครัวเรือน	ลักษณะทางกายภาพ	ประเภทภัยที่เกิดขึ้น บ่อยครั้ง/คาดว่าจะเกิด
1	บ้านโนนหมาว้อ	3	105	-พื้นที่เกษตรกรรม ล้อมรอบ -เป็นพื้นที่ราบลุ่ม -มีลำน้ำห้วยห้วยไหลผ่าน -ถนนหนทางคับแคบ	อัคคีภัย/वादภัย ภัยแล้ง/อุทกภัย ภัยทางถนน
2	บ้านคลองไผ่งาม	4	245	-พื้นที่เกษตรกรรม ล้อมรอบ -เป็นพื้นที่ราบลุ่ม -มีลำห้วยคลองไผ่งามไหลผ่านกลางหมู่บ้าน แบ่งเป็น2ฝั่งคลอง -มีถนนผ่านกลางหมู่บ้านถนน รอบหมู่บ้านเป็นทางคับแคบ	อัคคีภัย/वादภัย ภัยแล้ง/อุทกภัย ภัยทางถนน
3	บ้านโนนตาด	5	281	-เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ล้อมรอบ -มีถนนผ่านกลางหมู่บ้านแบ่งเป็น2 ฝั่งถนน -ถนนรอบท้ายหมู่บ้านทั้ง2ฝั่งเป็น เป็นทางคับแคบรถสัญจรลำบาก -เป็นชุมชนหนาแน่น ประชากร ประกอบอาชีพค้าขาย	อัคคีภัย/वादภัย ภัยแล้ง/อุทกภัย ภัยทางถนน
4	บ้านด่อน	6	205	-เป็นชุมชน ท้ายชุมชนเป็นพื้นที่เกษตรกรรม -ประชากรมีอาชีพค้าขาย/รับจ้าง -มีทางหลวงชนบทผ่านหน้าชุมชน	อัคคีภัย/वादภัย ภัยแล้ง/อุทกภัย ภัยทางถนน
5	บ้านกุดฉนวน	7	148	-มีทางหลวงชนบทผ่านกลางหมู่บ้าน แบ่งเป็น2ฝั่งทาง -มีพื้นที่เกษตรกรรมล้อมรอบ 2 ฝั่งถนน -ประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรรมและ ค้าขาย	อัคคีภัย/वादภัย ภัยแล้ง/อุทกภัย ภัยทางถนน
6	บ้านหนองโสมง	8	185	-พื้นที่เกษตรกรรม ล้อมรอบ -เป็นพื้นที่ราบลุ่ม -มีลำน้ำห้วยกุดเป็นไหลผ่าน -มีถนน ผ่านกลางหมู่บ้าน แบ่ง บ้านเรือนแบ่งเป็น 2 ฝั่งทาง -ถนนหนทางคับแคบ	อัคคีภัย/वादภัย ภัยแล้ง/อุทกภัย ภัยทางถนน
7	บ้านกุดไข่นุ่น	9	245	-พื้นที่เกษตรกรรม ล้อมรอบ -เป็นพื้นที่ราบลุ่ม -มีลำห้วยคลองไผ่งามไหลผ่านกลาง หมู่บ้าน แบ่งเป็น 2 ฝั่งคลอง -มีถนนผ่านกลางหมู่บ้านถนน รอบหมู่บ้านเป็นทางคับแคบ	อัคคีภัย/वादภัย ภัยแล้ง/อุทกภัย ภัยทางถนน

8	บ้านโนนโก	10	57	-พื้นที่เกษตรกรรม ล้อมรอบ -มีถนนผ่านกลางหมู่บ้านแบ่งเป็น2 ฝั่งถนน -มีลำน้ำชีไหลผ่านเป็นแนวเขตพื้นที่ เทศบาลตำบลทุ่งทอง กับ อำเภอจัตุรัส	อัคริภัย/วาทภัย ภัยแล้ง/อุทกภัย ภัยทางถนน
9	บ้านหนองอุดม	15	112	-พื้นที่เกษตรกรรม ล้อมรอบ -ประชากรประกอบอาชีพการเกษตรกรรม	อัคริภัย/วาทภัย ภัยแล้ง/อุทกภัย ภัยทางถนน
10	บ้านหนองแถม	16	138	-มีถนนผ่านกลางหมู่บ้านแบ่งเป็น2 ฝั่งถนน -มีพื้นที่เกษตรกรรมล้อมรอบ 2 ฝั่งถนน -ประชากรประกอบอาชีพการเกษตรกรรม และค้าขาย	อัคริภัย/วาทภัย ภัยแล้ง/อุทกภัย ภัยทางถนน
11	บ้านดอนอุดม	17	95	-เป็นชุมชน ท้ายชุมชนเป็นพื้นที่ เกษตรกรรม -ประชากรมีอาชีพค้าขาย/รับจ้าง -มีทางหลวงชนบทผ่านหน้าชุมชน เป็นหมู่บ้านเชื่อมต่อระหว่างเทศบาลตำบล บ้านเขว้า เทศบาลตำบลทุ่งทอง และ เทศบาลตำบลลุ่มลำชี อำเภอเมือง	อัคริภัย/วาทภัย ภัยแล้ง/อุทกภัย ภัยทางถนน
12	บ้านโนนส้มอ	18	92	-พื้นที่เกษตรกรรม ล้อมรอบ -เป็นที่ราบลุ่ม มีลำห้วยกุดเป็นไหลผ่าน -มีถนน ผ่านกลางหมู่บ้านแบ่งเป็น 2 ฝั่งถนน -ถนนคืบแคบ	อัคริภัย/วาทภัย ภัยแล้ง/อุทกภัย ภัยทางถนน
13	บ้านกุดฉนวนอุดม	19	136	-มีทางหลวงชนบทผ่านกลางหมู่บ้าน แบ่งเป็น2ฝั่งทาง -มีพื้นที่เกษตรกรรมล้อมรอบ 2 ฝั่งถนน -ประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรรมและ ค้าขาย	อัคริภัย/วาทภัย ภัยแล้ง/อุทกภัย ภัยทางถนน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงภัยในพื้นที่เทศบาลตำบลทุ่งทอง

จากข้อมูลที่กำลังมาข้างต้น ทำให้เทศบาลตำบลทุ่งทอง ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ มีความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ ดังนี้ (โดยเรียงลำดับความเสี่ยงภัยจากมากไปหาน้อย)

ลำดับ	ประเภท	ลักษณะของการเกิดภัย	หมายเหตุ
1	ภัยแล้ง	ในช่วงฤดูแล้งช่วงเดือน ธันวาคม-พฤษภาคม ของทุกปี น้ำในลำห้วย หนอง คลองบึง จะแห้งขอดเนื่องจากสภาพอากาศร้อนอีกทั้งเกษตรกรมีอาชีพด้านการเกษตร ทำนาปรังจึงทำปริมาณน้ำในแหล่งกักเก็บลดลงอย่างรวดเร็ว	
2	วาตภัย	ในช่วง เดือน กุมภาพันธ์ - กรกฎาคม เป็นช่วงพายุฤดูร้อน และเข้าสู่ฤดูฝนจะมีลมพายุลมแรงในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลทุ่งทอง บ้านเรือนและทรัพย์สินของประชาชน อาจได้รับผลกระทบจากวาตภัย	
3	อัคคีภัย	ในช่วงฤดูแล้ง อากาศร้อนบ้านเรือนประชาชน ม.3-19 มีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย จากปัจจัยหลายๆด้าน โดยเฉพาะการจุดไฟเผาขยะ ไร่อ้อย ตอซังข้าว อาจลุกลามควบคุมเพลิงไม่ได้	
4	อุทกภัย	ในห้วงฤดูฝนช่วงเดือน กันยายน -ตุลาคม ของทุกปีจะมีฝนตกชุกทุกปีส่งผลทำให้เกิดน้ำเหนือไหลหลาก น้ำท่วมฉับพลัน	

ภาคผนวก จ
สถานที่สำคัญที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ

ลำดับที่	สถานที่	ที่ตั้ง	หมายเหตุ
๑	สถานีรถไฟ		
๒	สถานีขนส่งผู้โดยสาร		
๓	สนามบิน		
๔	โรงงานผลิตกระแสไฟฟ้า/สถานีไฟฟ้าย่อย		
๕	โรงผลิตน้ำประปา		
๖	ชุมสายโทรศัพท์ / เสาสัญญาณสื่อสาร		
๗	โรงพยาบาล		
	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล	หมู่ ๔ บ้านคลองไผ่งาม	
๙	สถานีราชการ		
๑๐	โรงเรียน / สถานศึกษา	หมู่ ๔ โรงเรียนบ้านคลองไผ่งาม หมู่ ๕ บ้านโนนตาด หมู่ ๖ บ้านด่อน หมู่ ๗ บ้านกุดฉนวน หมู่ ๘ บ้านหนองโสมง	
๑๑	วัด / โบสถ์ / มัสยิด / สุเหร่า	หมู่ ๓ วัดคลองสายบัว หมู่ ๔ วัดสุวรรณาราม หมู่ ๕ วัดทองธรรมชาติ หมู่ ๖ วัดปรางค์ปราสาท หมู่ ๗ วัดสายตะคลอง หมู่ ๘ วัดเกาะสามัคคี หมู่ ๙ วัดกุดไข่นุ่น หมู่ ๑๔ วัดหนองตะไคร้ หมู่ ๑๕ สำนักสงฆ์บ้านหนองอุดม หมู่ ๑๙ วัดป่ากุดฉนวนอุดมพร	
๑๒	โรงงานอุตสาหกรรม / นิคมอุตสาหกรรม		
๑๓	ศูนย์การค้า / ห้างสรรพสินค้า		
๑๔	สถานีบริการน้ำมัน		
๑๕	สถานีบริการก๊าซ		
๑๖	โรงแรม / รีสอร์ท / ที่พัก		
	อาคารสูง (ตามพระราชบัญญัติควบคุม อาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕, (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓, (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๐)		

๑๗	สถานบริการ		
๑๘	โรงพยาบาลศูนย์		
๑๙	สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในพื้นที่ โบราณสถานและสถานที่ทางประวัติศาสตร์ ที่สำคัญ		
๒๐	เขตพระราชฐาน*		

ภาคผนวก ฉ-1

บัญชีรายชื่อบุคลากรหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน
และองค์กรเครือข่าย ในเขตจังหวัดชัยภูมิ

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยงาน	วิทยุสื่อสาร		หมายเลขโทรศัพท์	
		นามเรียกขาน	ความถี่	โทรศัพท์	โทรสาร
๑	ผู้ว่าราชการจังหวัด			04-481-1574	04-481-1574
๒	รองผู้ว่าราชการจังหวัด			04-481-1709	04-481-1572
๓	รองผู้ว่าราชการจังหวัด			04-481-1709	04-481-1709
๔	ผู้บังคับการหน่วยทหารในพื้นที่			04-481-1690	04-481-1691
๕	ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด			04-481-1242	04-481-1670
๖	ปลัดจังหวัด			04-481-1438	04-481-1438
๗	หัวหน้าสำนักงานจังหวัด			04-481-1573	04-481-1718
๘	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด			04-481-7256	04-482-1864
๙	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด			04-481-7256	04-482-1864
๑๐	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด			04-481-7256	04-482-1864
๑๑	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด			04-481-1691-4	04-482-2195
๑๒	โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด			04-481-6242	04-481-1422
๑๓	ที่ดินจังหวัด			04-481-1357	04-481-1677
๑๔	ท้องถิ่นจังหวัด			04-482-2203	04-482-2203
๑๕	พัฒนาการจังหวัด			04-481-1272	04-481-1578
๑๖	หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด			04-481-3321-5	04-481-3325
๑๗	ประชาสัมพันธ์จังหวัด			04-482-2502	04-482-2502
๑๘	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด			04-481-1466	04-481-3178
๑๙	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านเขว้า			04-483-7100	04-482-2365
๒๐	ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคชัยภูมิ			04-485-4118	04-485-4321
๒๑	ผู้จัดการประปาส่วนภูมิภาคบ้านเขว้า			04-481-1890	04-481-1890
๒๒	ผู้อำนวยการโครงการชลประทาน			04-481-1945	04-481-2863
๒๓	อุตุนิยมหาวิทยาลัยจังหวัดชัยภูมิ			04-481-1698	04-481-1698
๒๔	อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)				

ภาคผนวก ฉ-2
บัญชีรายชื่ออาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน/OTOS
ของเทศบาลตำบลทุ่งทอง

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์ ติดต่อ
1	นายสมถวิล หมั่นอุตสาห์	ผอ.ศูนย์ อปพร.	หมู่ที่ ๗	
2	นายสุนัน เทียบเพชร	กรรมการ	หมู่ที่ 6	
3	นายอนุชา ป้องจันทร์	กรรมการ	หมู่ที่ 6	
4	นายสุนัน แม้นชัยภูมิ	กรรมการ	หมู่ที่ 6	
5	นายอภิวัฒน์ ยวงสุวรรณ	กรรมการ	หมู่ที่ 6	
6	นายสงกา ตู่ประทุม	กรรมการ	หมู่ที่ 6	
7	นายจง บรรจงกุล	กรรมการ	หมู่ที่ 6	
8	นายสุทิ โชคโปรด	กรรมการ	หมู่ที่ 6	
9	นายสุนัน ศรีพิสัย	กรรมการ	หมู่ที่ 6	
10	นางละออ ทองท้อ	กรรมการ	หมู่ที่ 3	
11	นางระนอง เขินภัย	กรรมการ	หมู่ที่ 3	
12	นายโอเร่ เหนียวจันทิก	กรรมการ	หมู่ที่ 3	
13	นายหนูแดง สอสูงเนิน	กรรมการ	หมู่ที่ 3	
14	นายพงษ์เทพ สมจิต	กรรมการ	หมู่ที่ 3	
15	นายธีระพงษ์ จารนัย	กรรมการ	หมู่ที่ 3	
16	นายระยอง เชื้ออาสา	กรรมการ	หมู่ที่ 3	
17	นายวิจิตร มิตรชอบ	กรรมการ	หมู่ที่ 3	
18	นายสุรศักดิ์ ม่วงทา	กรรมการ	หมู่ที่ 3	
19	นายหล้า เจนชัย	กรรมการ	หมู่ที่ 4	
20	นายประทีป ทองเจริญ	กรรมการ	หมู่ที่ 4	
21	นายสุวัฒน์ สุวรรณชัย	กรรมการ	หมู่ที่ 4	
22	นายบังเรือง บังสันเทียะ	กรรมการ	หมู่ที่ 4	
23	นายยุ่น ปิตะบุตร	กรรมการ	หมู่ที่ 4	
24	นายเกษม ทองลี	กรรมการ	หมู่ที่ 4	
25	นายฉลอง ภิรมย์กิจ	กรรมการ	หมู่ที่ 4	
26	นายสนธยา สติตชัย	กรรมการ	หมู่ที่ 4	
27	นายอุไร เสนา	กรรมการ	หมู่ที่ 4	
28	นายอุไร ชัยศรี	กรรมการ	หมู่ที่ 4	
29	นายสุก วิเศษศักดิ์	กรรมการ	หมู่ที่ 4	
30	นายประยงค์ เพ็งพล	กรรมการ	หมู่ที่ 4	
31	นายมังกร ป้องจันทร์	กรรมการ	หมู่ที่ 4	
32	นายสมยศ มีสุวรรณ	กรรมการ	หมู่ที่ 5	
33	นายสำราญ เสียงบุญ	กรรมการ	หมู่ที่ 5	
34	นายสุทัศน์ คำวงษ์	กรรมการ	หมู่ที่ 5	

35	นายสุระ ดั้นชัยภูมิ	กรรมการ	หมู่ที่ 5
36	นายประจักษ์ เหลื่อมจอหอ	กรรมการ	หมู่ที่ 5
37	นายอาภรณ์ ถนอมพันธ์	กรรมการ	หมู่ที่ 5
38	นายประยง พันมะโน	กรรมการ	หมู่ที่ 5
39	นายสลัด ขาวิชัย	กรรมการ	หมู่ที่ 5
40	นายจาก คลองโป่งเกต	กรรมการ	หมู่ที่ 5
41	นายสาคร ปรีวงษ์	กรรมการ	หมู่ที่ 5
42	นายโกวิน จำนงค์บุญ	กรรมการ	หมู่ที่ 6
43	นายศุภชัย ไทชัยภูมิ	กรรมการ	หมู่ที่ 6
44	นายบุญทัน ถนอมสัตย์	กรรมการ	หมู่ที่ 6
45	นายสนิท งาคม	กรรมการ	หมู่ที่ 6
46	นายชาญชัย จำนงค์บุญ	กรรมการ	หมู่ที่ 6
47	นายอมร ป้องจันทร์	กรรมการ	หมู่ที่ 6
48	นายสมศักดิ์ สอนดอนไพร	กรรมการ	หมู่ที่ 6
49	นายทวัฒน์ มั่งมี	กรรมการ	หมู่ที่ 6
50	นายพุด กุศล	กรรมการ	หมู่ที่ 6
51	นายสกุล วงษ์จักษ์	กรรมการ	หมู่ที่ 6
52	นายเสน่ห์ ระวีโรจน์	กรรมการ	หมู่ที่ 6
53	นายชัยภักดิ์ ชัยภักดิ์	กรรมการ	หมู่ที่ 7
54	นายสวล โถชัย	กรรมการ	หมู่ที่ 7
55	นายสุระ เขียนเขว้า	กรรมการ	หมู่ที่ 7
56	นายสุวิทย์ เคนศรี	กรรมการ	หมู่ที่ 7
57	นายวิเชียร จำเริญผล	กรรมการ	หมู่ที่ 7
58	นายชิต ขำเขว้า	กรรมการ	หมู่ที่ 7
59	นายสมัค วิชัยโย	กรรมการ	หมู่ที่ 7
60	นายสัมฤทธิ์ วุฒิชัยภูมิ	กรรมการ	หมู่ที่ 7
61	นายวิสุทธิ์ วิเสริฐ	กรรมการ	หมู่ที่ 7
62	นายอดิศักดิ์ พูนประสิทธิ์	กรรมการ	หมู่ที่ 7
63	นายสนิท หาทอง	กรรมการ	หมู่ที่ 7
64	นายชัยมงคล คำประดำ	กรรมการ	หมู่ที่ 7
65	นายสมบัติ นิสัยกล้า	กรรมการ	หมู่ที่ 8
66	นายชาลี จานมาตร	กรรมการ	หมู่ที่ 8
67	นายสมศักดิ์ บุญทัน	กรรมการ	หมู่ที่ 8
68	นายสาคร บริบูรณ์	กรรมการ	หมู่ที่ 8
69	นายสมหมาย จุลชัย	กรรมการ	หมู่ที่ 8
70	นายสมศักดิ์ มิตรชอบ	กรรมการ	หมู่ที่ 8
71	นายสุรียา เสมา	กรรมการ	หมู่ที่ 8
72	นายบุญถม ภัคศิริวงษ์	กรรมการ	หมู่ที่ 8
73	นายตุ่น เจียงพุดซา	กรรมการ	หมู่ที่ 8
74	นายดาวหวัน คำนึ่งผล	กรรมการ	หมู่ที่ 8
75	นายเจริญ ขำเขว้า	กรรมการ	หมู่ที่ 8

76	นายพิชัย วงษ์จักษ์	กรรมการ	หมู่ที่ 8
77	นายบุญเหลือ ชาญเขว้า	กรรมการ	หมู่ที่ 9
78	นายสมจิต ทิชัย	กรรมการ	หมู่ที่ 9
79	นายอภิสิทธิ์ เชื้ออาสา	กรรมการ	หมู่ที่ 9
80	นายประยวน พร้อมสันเทียะ	กรรมการ	หมู่ที่ 9
81	นายจรัส โลมะบุตร	กรรมการ	หมู่ที่ 9
82	นายดาวเรือง ชาญเขว้า	กรรมการ	หมู่ที่ 9
83	นายอ่ำ เพิ่มโพธิ์กลาง	กรรมการ	หมู่ที่ 9
84	นายคะนอง ไสแสง	กรรมการ	หมู่ที่ 9
85	นายสมหมาย นวลงาม	กรรมการ	หมู่ที่ 9
86	นายสนิท กาชัย	กรรมการ	หมู่ที่ 9
87	นายทองแดง สมชัยภูมิ	กรรมการ	หมู่ที่ 9
88	นายสุทิน โทคำมา	กรรมการ	หมู่ที่ 10
89	นายสมศักดิ์ โทคำมา	กรรมการ	หมู่ที่ 10
90	นายสุรัตน์ สมชัยภูมิ	กรรมการ	หมู่ที่ 15
91	นายเจียม จารนัย	กรรมการ	หมู่ที่ 15
92	นายสามมาตร จิตรชัย	กรรมการ	หมู่ที่ 15
93	นายสมศักดิ์ นวลชัยภูมิ	กรรมการ	หมู่ที่ 15
94	นายจรัส ดีสันเทียะ	กรรมการ	หมู่ที่ 15
95	นายสวัสดิ์ อินโนนเชือก	กรรมการ	หมู่ที่ 15
96	นายทองสุข ดาชัย	กรรมการ	หมู่ที่ 15
97	นายชุมพล บังสันเทียะ	กรรมการ	หมู่ที่ 15
98	นายสนั่น แสงห้วยไพร	กรรมการ	หมู่ที่ 15
99	นายสมพงษ์ โถชัย	กรรมการ	หมู่ที่ 15
100	นายจันทร์ บังสันเทียะ	กรรมการ	หมู่ที่ 16
101	นายสุวิทย์ จำนงค์ขอบ	กรรมการ	หมู่ที่ 16
102	นายสาคร หาทอง	กรรมการ	หมู่ที่ 16
103	นายทินกร เสนชัย	กรรมการ	หมู่ที่ 16
104	นายอดุลย์ วงษ์จักษ์	กรรมการ	หมู่ที่ 16
105	นายสุทิน กุลเกตุ	กรรมการ	หมู่ที่ 16
106	นายบุญยงค์ แจ้งเขว้า	กรรมการ	หมู่ที่ 16
107	นายอุทัย ชาญเขว้า	กรรมการ	หมู่ที่ 16
108	นายไพรัช ถนอมพันธ์	กรรมการ	หมู่ที่ 16
109	นายเสถียร กุมภาว	กรรมการ	หมู่ที่ 16
110	นายคณิต ปิ่นสุวรรณ	กรรมการ	หมู่ที่ 17
111	นายทองไหล วงษ์จักษ์	กรรมการ	หมู่ที่ 17
112	นายอนันต์ เชื้อโนนแดง	กรรมการ	หมู่ที่ 17
113	นายกองพัน ทองลี	กรรมการ	หมู่ที่ 18
114	นายปรีชา ช่วยชูวงษ์	กรรมการ	หมู่ที่ 18
115	นางพาด อืดทอง	กรรมการ	หมู่ที่ 18
116	นายอมร ป้องขันธุ์	กรรมการ	หมู่ที่ 18

117	นายเสถียร ยวงสุวรรณ	กรรมการ	หมู่ที่ 18	
118	นายทองคำ ดีเข้ว่า	กรรมการ	หมู่ที่ 19	
119	นายบุญชู ขยันจิตร	กรรมการ	หมู่ที่ 19	
120	นายสลิศ ตูลาการ	กรรมการ	หมู่ที่ 19	
121	นายบุญทะ แก่นชัยภูมิ	กรรมการ	หมู่ที่ 19	
122	นายขอด เขมา	กรรมการ	หมู่ที่ 19	
123	นายละมัย พร้อมสันเทียะ	กรรมการ	หมู่ที่ 19	
124	นายพรรลพ ชัยหลาก	กรรมการ	หมู่ที่ 19	
125	นายสีภูมิ ฅนอมสัตย์	กรรมการ	หมู่ที่ 19	

**บัญชีรายชื่อเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ได้รับการแต่งตั้ง
ของเทศบาลเทศบาลตำบลบ้านเขว้า**

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์ ติดต่อ
1	สิบตรีชาญวิทย์ หาญรบ	นักป้องกันฯ		084-1239525
2	นายวิฑูร ตบไธสง	ผช.เจ้าพนักงานป้องกัน ฯ		092-6492155
3	นายชัชวาล โชคโปรด	พนักงานดับเพลิง		095-7906062
4	นายชาญชัย จำนงบุญ	พนักงานจ้างทั่วไป		096-0589607
5	นายอดิเรก วิชัยโย	พนักงานขับรถยนต์		084-1093705
6	นายสงกา ตู่ประทุม	พนักงานขับรถยนต์		082-8656432

ภาคผนวก ก
บัญชีเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ และอุปกรณ์ ใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
สำนักงานเทศบาลตำบลทุ่งทอง อำเภอบ้านเขว้า

ลำดับ	ชื่อเครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์	จำนวน	ประจำอยู่ที่	หมายเหตุ
๑	ประเภทรถบรรทุกน้ำ ขนาดต่างๆ (ใส่ขนาดจำนวนลิตร)	๑	ทต.ทุ่งทอง	๖,๐๐๐ ลิตร
๒	รถบรรทุกขนาด ๑๒ ตัน ติดเครื่อนขนาด ๖ ตัน	-	-	
๓	รถบรรทุกเทท้าย ๖ ล้อ	-	-	
๔	รถบรรทุกเทท้าย ๔,๖ ล้อ	-	-	
๕	รถบรรทุกขนาดใหญ่ ๑๒ ตัน ๑๐ ล้อ	-	-	
๖	รถบรรทุกขนาดเล็กแบบที่นั่ง ๒ ตอน (Double cab)	-	-	
๗	รถบรรทุกขนาด ๖ ตัน ติดเครื่องสูบน้ำ ๑๒ นิ้ว	-	-	
๘	รถบรรทุกเครื่องทุ่นแรง ขนาด ๓,๒๐๐ กก.(๑๒๑ แรงม้า)	-	-	
๙	รถบรรทุกน้ำมันเชื้อเพลิง ขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร	-	-	
๑๐	รถหัวลากพร้อมเทรลเลอร์	-	-	
๑๑	รถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่	-	-	
๑๒	รถอำนวยการสื่อเคลื่อนที่เร็ว	-	-	
๑๓	รถกู้ภัยเคลื่อนที่เร็ว (รถบรรทุก ขนาด ๑ ตัน)	-	-	
๑๔	รถดับไฟฟ้าพร้อมอุปกรณ์	-	-	
๑๕	รถพยาบาล	-	-	
๑๖	รถดับเพลิง	-	-	
๑๗	รถไฟฟ้าส่องสว่าง	-	-	
๑๘	รถเครื่องกำเนิดไฟ	-	-	
๑๙	รถแวนเอนกประสงค์ (ตู้)	-	-	
๒๐	รถกระเช้า	๑	ทต.ทุ่งทอง	
๒๑	รถตักหน้าขุดหลัง	-	-	
๒๒	รถเกลี่ยดินขนาดใหญ่ (๑๒๕ แรงม้า)	-	-	
๒๓	รถดล้อเหล็กขับเคลื่อนด้วยตัวเองขนาดใหญ่ (ขนาด ๘ ตัน)	-	-	
๒๔	รถขุดตักไฮดรอลิกขนาดใหญ่ (๒๐๐ แรงม้า) แบบแขนยาว	-	-	
๒๕	รถตักล้อยางขนาด (๗๐ แรงม้า)	-	-	
๒๖	รถบริการน้ำมันหล่อลื่นและซ่อมบำรุงเครื่องจักร	-	-	
๒๗	รถแทรกเตอร์	-	-	
๒๘	ประเภทเรือ	๑	ทต.ทุ่งทอง	พร้อมเครื่องยนต์
๒๙	เครื่องสูบน้ำ (ใส่ขนาดจำนวนลิตร)	๑	ทต.ทุ่งทอง	๑,๔๕๐ ลิบ.ม./ชม.
๓๐	เดินท์เอนกประสงค์ (๔x๖ , ๖x๑๒) เมตร	๓	ทต.ทุ่งทอง	ขนาด ๔x๘ เมตร
๓๑	เลื่อยโซยนต์	๑	ทต.ทุ่งทอง	ขนาด 3 แรงม้า
๓๒	ชุดตัดแก๊สพร้อมอุปกรณ์หัวตัดสามารถตัดโลหะ อะโลหะได้ ๔ นิ้ว	-	-	
๓๓	ถังเก็บน้ำไฟเบอร์ กลาส ขนาดความจุ ๒,๐๐๐ ลิตร พร้อมขาตั้งได้	-	-	
๓๔	อื่นๆ	-	-	

ภาคผนวก ๗ : แผนงานโครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

[illegible]

ภาคผนวก ๗ : แผนงานโครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ

[illegible]

ภาคผนวก ๗ : แผนงานโครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

[illegible]

ภาคผนวก ๗ : แผนงานโครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

[illegible]

ภาคผนวก ๗ : แผนงานโครงการในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 : การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านสาธารณสุข

[illegible]

คำสั่งกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง
เรื่อง การจัดตั้งกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ บทที่ ๓ หลักการจัดการความเสี่ยงจาก สาธารณภัย ข้อ ๓.๒.๒ ระดับปฏิบัติการ เทศบาลตำบลทุ่งทอง ที่กำหนดให้มีการจัดตั้งกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลทุ่งทอง โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลทุ่งทอง	ผู้อำนวยการ
๒. ปลัดเทศบาลเทศบาลตำบลทุ่งทอง	รองผู้อำนวยการ
๓. รองนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลทุ่งทอง	กรรมการ
๔. ผู้กำกับสถานีตำรวจบ้านเขว้า	กรรมการ
๕. ผู้แทนฝ่ายทหารในเขตพื้นที่	กรรมการ
๖. กำนันตำบลบ้านเขว้า	กรรมการ
๗. ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน	กรรมการ
๘. สาธารณสุขตำบล	กรรมการ
๙. ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่	กรรมการ
๑๐. ผู้แทนสถานศึกษาในพื้นที่	กรรมการ
๑๑. ผู้แทนองค์การสาธารณกุศลในพื้นที่	กรรมการ
๑๒. หัวหน้าฝ่ายทุกฝ่ายของเทศบาลตำบลทุ่งทอง	กรรมการ
๑๓. หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการเทศบาลตำบลทุ่งทอง	กรรมการ
และเลขานุการ	

หมายเหตุ อาจปรับเปลี่ยนและเปลี่ยนแปลงกรรมการได้ตามที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นสมควร

อำนาจหน้าที่

๑. เทศบาลเทศบาลตำบลทุ่งทองจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และแผนเผชิญเหตุเทศบาลตำบลทุ่งทองเพื่ออำนาจการ ประสานงาน และปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลทุ่งทอง

๒. การเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัย กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย และการฟื้นฟูของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเทศบาลตำบลทุ่งทอง

๓. เฝ้าระวัง ติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณภัย เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิด สาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ ให้เสนอผู้อำนวยการท้องถิ่นจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน เทศบาลเทศบาลตำบลทุ่งทองเพื่อจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๔. สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ใกล้เคียง หรือพื้นที่อื่น เมื่อได้รับการร้องขอ

๕. เทศบาลเทศบาลตำบลทุ่งทองรวบรวมและจัดทำคลังข้อมูลทรัพยากรในการป้องกันและบรรเทาสาธาณภัยในพื้นที่

๖. ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่นายอำเภอหรือกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่...๓๐...เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายสมถวิล หมั่นอุตส่าห์)
นายกเทศมนตรีตำบลทุ่งทอง
ผู้อำนวยการท้องถิ่น

แบบประเมินภัยพิบัติขั้นต้น ระยะที่ ๑

หมายเลขอ้างอิงแบบประเมิน _____

แบบประเมินภัยพิบัติขั้นต้นด้านความต้องการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากภัยพิบัติ ระยะที่ ๑

(Initial Disaster Assessment Form)

๑. สถานที่ทำการประเมิน

สถานที่	หมู่ที่
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน	ตำบล
อำเภอ	จังหวัด
พิกัด (GPS) ละติจูด (๑ AT)	ลองจิจูด (๑ ONG)

๒. ทีมประเมินอย่างรวดเร็ว (DANA Team) ประกอบด้วย

ที่	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน	ตำแหน่ง	โทรศัพท์	E-mai/ID LINE
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					

๓. ข้อมูลภัยพิบัติ

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมายในช่องว่างที่เตรียมไว้ให้ และ/หรือเขียนข้อความ ตามความเป็นจริง

๓.๑ ประเภทและลักษณะของภัย

ประเภทของภัย	ลักษณะของภัย
อุทกภัย	() น้ำท่วมฉับพลัน () น้ำท่วมขัง () น้ำล้นตลิ่ง () น้ำไหลหลาก () น้ำทะเลหนุน () น้ำป่าไหลหลาก () วาตภัย () อื่นๆ ระบุ
ดินโคลนถล่ม	() การร่วงหล่น (Falls) () การลื่นไถล (Slides) () การไหล (Flows)

ข้อมูลเพิ่มเติมลักษณะของภัย _____

๓.๒ ระยะเวลาการเกิดภัยพิบัติ

() ณ วันที่ทำการประเมิน ภัยพิบัติได้สิ้นสุดลงแล้ว

ภัยพิบัติ	เกิดขึ้นวันที่	เดือน	พ.ศ.	เวลาประมาณ	น
	สิ้นสุดวันที่	เดือน	พ.ศ.	เวลาประมาณ	น

() ณ วันที่ทำการประเมิน ภัยพิบัติยังไม่สิ้นสุด

ภัยพิบัติ	เกิดขึ้นวันที่	เดือน	พ.ศ.	เวลาประมาณ	น
-----------	----------------	-------	------	------------	---

๓.๓ สถานที่เกิดภัยพิบัติ

หมู่บ้าน/ชุมชน _____ หมู่ที่ _____

ตำบล _____ อำเภอ _____

จังหวัด _____

พิกัด GPS ละติจูด (LAT) _____ ลองจิจูด (LONG) _____

๓.๔ ระดับการจัดการสาธารณภัย

() สาธารณภัยขนาดเล็ก โดยมีผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น และ/หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานคร ควบคุมและสั่งการ

() สาธารณภัยขนาดกลาง โดยมี ผู้อำนวยการจังหวัด หรือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ควบคุมสั่งการและบัญชาการ

() สาธารณภัยขนาดใหญ่ โดยมีผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ควบคุม สั่งการและบัญชาการ

() สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุม สั่งการและบัญชาการ

๔. ข้อมูลประชากรในพื้นที่ภัยพิบัติ**๔.๑ ประชาชนในพื้นที่**

๔.๑.๑ ประชาชนรวม	จำนวน	คน	จำนวน	ครัวเรือน
๔.๑.๒ ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ	จำนวน	คน	จำนวน	ครัวเรือน
๔.๑.๓ ประชาชนที่ต้องอพยพ	จำนวน	คน		
๔.๑.๔ ประชาชนที่เสียชีวิต	จำนวน	คน		
๔.๑.๕ ประชาชนที่บาดเจ็บ	จำนวน	คน		
๔.๑.๖ ประชาชนที่สูญหาย	จำนวน	คน		

๔.๒ ประชากรแฝง

- () มี () ไม่มี () ไม่ทราบ
- () ประชากรแฝงทั้งหมด จำนวน _____ คน
- () ประชากรแฝงที่ได้รับผลกระทบ จำนวน _____ คน

๔.๓ ประชากรกลุ่มเสี่ยง/เปราะบาง (ได้แก่ ผู้สูงอายุ เด็กที่ไม่มีผู้ดูแล คนพิการที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยจิตเวช คนเร่ร่อน)

- () มี () ไม่มี () ไม่ทราบ
- () ประชากรกลุ่มเสี่ยง/เปราะบาง ทั้งหมดจำนวน _____ คน
- () ประชากรกลุ่มเสี่ยง/เปราะบาง ที่ได้รับผลกระทบจำนวน _____ คน

๕. สาธารณูปโภค

๕.๑ การเดินทางเข้าพื้นที่ที่ประสบภัย

- () เดินเท้า () รถจักรยานยนต์
- () รถยนต์ () ๔ ล้อ () ขับเคลื่อนสี่ล้อ () ๖ ล้อ () ๑๐ ล้อ
- () รถแทรกเตอร์ / รถที่ใช้ในการเกษตร () รถไฟ
- () เรือ ระบุประเภท _____
- () อากาศยาน ระบุประเภท _____
- () อื่นๆ ระบุ _____

๕.๒ ระบบสาธารณูปโภค

รายการ	การใช้งาน		
	ใช้งานได้ปกติ	ไม่ปกติ แต่ทำงานได้ เป็นระยะ	เสียหาย ใช้งานไม่ได้
ถนน			
ระบบไฟฟ้า			
ระบบประปา			
โทรศัพท์พื้นฐาน			
โทรศัพท์มือถือ			
วิทยุสื่อสาร			
ระบบอินเทอร์เน็ต			
อื่นๆ ระบุ			

๖. บ้านเรือน/อาคารที่อยู่อาศัยที่ได้รับผลกระทบ

() เสียหายบางส่วนสามารถอยู่ได้	จำนวน	หลัง
() เสียหายบางส่วน และไม่สามารถอยู่ได้	จำนวน	หลัง
() เสียหายทั้งหมด	จำนวน	หลัง

๗. ความต้องการความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน (โปรดลำดับความต้องการแต่ละด้าน)**๗.๑ ความต้องการความช่วยเหลือเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นหาและกู้ชีพกู้ภัย**

() รถบรรทุก	จำนวน	คัน
() รถกู้ภัย	จำนวน	คัน
() เรือท้องแบน/ แพยาง	จำนวน	ลำ
() เครื่องปั่นไฟ	จำนวน	เครื่อง
() รถปั่นไฟ	จำนวน	คัน
() รถบรรทุกยกสูง/รถบรรทุก	จำนวน	คัน
() รถขุดตัก	จำนวน	คัน
() รถผลิตน้ำดื่ม	จำนวน	คัน
() รถประกอบอาหาร	จำนวน	คัน
() วิทยุสื่อสาร	จำนวน	เครื่อง
() โดรน	จำนวน	เครื่อง
() เรือผลักดันน้ำ	จำนวน	ลำ
() อุปกรณ์กู้ภัยทางน้ำ		
() เสื้อชูชีพ	จำนวน	อัน
() อื่นๆ ระบุ	จำนวน	อัน
() รถไฟฟ้าส่องสว่าง	จำนวน	คัน
() เครื่องสูบน้ำระยะไกล	จำนวน	เครื่อง
() เครื่องสูบน้ำ	จำนวน	เครื่อง
() รถสื่อสาร	จำนวน	คัน
() อื่นๆ ระบุ	จำนวน	

๗.๒ ความต้องการความช่วยเหลือด้านอุปโภคบริโภค

() ถังยังชีพ	จำนวน	ชุด
() ข้าวกล่อง	จำนวน	ชุด
() น้ำดื่ม	จำนวน	ลิตร/ขวด
() เสื้อผ้า	จำนวน	ชุด
() ยารักษาโรค	จำนวน	ชุด
() อาหาร / เครื่องใช้สำหรับเด็กอ่อน	จำนวน	ชุด
() สุขภัณฑ์	จำนวน	ห้อง
() ของใช้ส่วนตัว (สบู่แชมพู ยาสีฟัน แปรงสีฟัน)	จำนวน	ชุด

แบบประเมินภัยพิบัติขั้นต้น ระยะที่ ๑

หมายเลขอ้างอิงแบบประเมิน _____

() ไฟฉาย	จำนวน _____ ชุด
() ยากันยุง	จำนวน _____ ชุด
() ผ้าอนามัย	จำนวน _____ ชุด
() ชุดชั้นในชาย	จำนวน _____ ชุด
() ชุดชั้นในหญิง	จำนวน _____ ชุด
() กระดาษชำระ	จำนวน _____ ชุด
() น้ำมันเชื้อเพลิง	จำนวน _____ ชุด
() ถุงดำสำหรับขับถ่าย	จำนวน _____ ชุด
() ชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น	จำนวน _____ ชุด
() เต็นท์สนาม	จำนวน _____ ชุด
() ครั้วกลาง/โรงประกอบอาหาร/โรงประกอบเลี้ยง	ผลิตได้ _____ กล่อง/วัน
() อุปกรณ์เคลื่อนย้ายผู้ป่วย คนชรา คนพิการ	จำนวน _____ ชุด
() ชุดเครื่องนอน (หมอน ผ้าห่ม เสื้อ มุ้ง)	จำนวน _____ ชุด
() อื่นๆ	ระบุ _____ จำนวน

๗.๓ ความต้องการความช่วยเหลือด้านสาธารณสุขประโยชน์

() สะพานเหล็กชั่วคราว Bailey bridge	จำนวน _____ แห่ง
() ถนน	จำนวน _____ สาย
() อื่นๆ	ระบุ _____ จำนวน

๗.๔ ความต้องการความช่วยเหลือเร่งด่วน ระบุ _____

๘. ความต้องการด้านบุคลากร

() ทีมค้นหา	จำนวน _____ คน
() พร้อมสุนัขกู้ภัย	จำนวน _____ ตัว
() แพทย์พยาบาลฉุกเฉิน	จำนวน _____ คน
() ชุดประสานงาน	จำนวน _____ คน
() หน่วยแพทย์เคลื่อนที่	จำนวน _____ หน่วย
() ตำรวจ/ตชด./ทหาร	จำนวน _____ คน
() อื่นๆ	ระบุ _____ จำนวน

ผู้ประเมิน _____ ตำแหน่ง _____
วัน/เดือน/ปี _____ เวลา _____

แบบประเมินความเสียหายและความต้องการระยะที่ ๒
(Multi Cluster Initial and Rapid Assessment - MIRA)

๑. สถานที่ทำการประเมิน

สถานที่	หมู่ที่
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน	ตำบล
อำเภอ	จังหวัด
พิกัด (GPS) I AT	I ONG

๒. ทีมประเมินอย่างรวดเร็ว (DANA Team)

ที่	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน	ตำแหน่ง	โทรศัพท์	E-mail/ID LINE
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					

๓. ข้อมูลภัยพิบัติ

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ^ในช่องว่างที่เตรียมไว้ให้และ/ หรือเขียน,ข้อความ ตามความเป็นจริง

๓.๑ ประเภทและลักษณะของภัย

ประเภทของภัย	ลักษณะของภัย
อุทกภัย	() น้ำท่วมฉับพลัน () น้ำท่วมขัง () น้ำล้นตลิ่ง () น้ำไหลหลาก () น้ำทะเลหนุน () น้ำป่าไหลหลาก () วาตภัย () อื่นๆ ระบุ
ดินโคลนถล่ม	() การร่วงหล่น (Falls) () การสไลด์ (Slides) () การไหล (Flows)

ข้อมูลเพิ่มเติมลักษณะของภัย

๓.๒ ระยะเวลาการเกิดภัยพิบัติ

() ณ วันที่ทำการประเมิน ภัยพิบัติได้สิ้นสุดลงแล้ว

ภัยพิบัติ เกิดขึ้นวันที่_____เดือน_____พ.ศ._____เวลาประมาณ_____น.

สิ้นสุดวันที่_____เดือน_____พ.ศ._____เวลาประมาณ_____น.

() ณ วันที่ทำการประเมิน ภัยพิบัติยังไม่สิ้นสุด

ภัยพิบัติ เกิดขึ้นวันที่_____เดือน_____พ.ศ._____เวลาประมาณ_____น.

๓.๓ สถานที่เกิดภัยพิบัติ

หมู่บ้าน/ชุมชน_____ หมู่ที่_____

ตำบล_____ อำเภอ_____

จังหวัด_____

พิกัด (GPS) ละติจูด (LAT) _____ ลองจิจูด (LONG) _____

๓.๔ ระดับการจัดการสาธารณภัย

() สาธารณภัยขนาดเล็ก โดยมีผู้อำนวยการอำเภอ และ/หรือ ผู้อำนวยการท้องถิ่น ควบคุม และสั่งการ

() สาธารณภัยขนาดกลาง โดยมี ผู้อำนวยการจังหวัด ควบคุม สั่งการและ บัญชาการ

() สาธารณภัยขนาดใหญ่ โดยมีผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ควบคุม สั่งการและ บัญชาการ

() สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรี มอบหมาย ควบคุม สั่งการและบัญชาการ

๓.๕ การเดินทางเข้าพื้นที่ที่ประสบภัย

() เดินเท้า

() รถจักรยานยนต์

() รถยนต์ () ๔ ล้อ () ขับเคลื่อนสี่ล้อ () ๖ ล้อ () ๑๐ ล้อ

() รถแทรกเตอร์ / รถที่ใช้ในการเกษตร () รถไฟ

() เรือ ระบุประเภท_____

() อากาศยาน ระบุประเภท_____

() อื่นๆ ระบุ_____

๔. ข้อมูลประชากรที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ

๔.๑ ประชาชนในพื้นที่

ประชาชน	จำนวน (คน)			จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)
	รวม	ชาย	หญิง	
ประชาชนในพื้นที่				
ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ				
ประชาชนที่ต้องอพยพ				
ประชาชนที่เสียชีวิต				
ประชาชนที่บาดเจ็บ				
ช่วยเหลือตนเองได้				
ช่วยเหลือตนเองไม่ได้				
ประชาชนที่สูญหาย				

๔.๒ ประชากรแฝง

ประชากรแฝง	จำนวน (คน)			จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)
	รวม	ชาย	หญิง	
ประชากรแฝงในพื้นที่				
ประชากรแฝงได้รับผลกระทบ				
ประชากรแฝงที่ต้องอพยพ				
ประชากรแฝงที่เสียชีวิต				
ประชากรแฝงที่บาดเจ็บ				
ช่วยเหลือตนเองได้				
ช่วยเหลือตนเองไม่ได้				
ประชากรแฝงที่สูญหาย				

๔.๓ ประชากรกลุ่มเสี่ยง/เปราะบาง

ประชากรกลุ่มเสี่ยง/เปราะบาง	จำนวน (คน)		
	รวม	ชาย	หญิง
ผู้สูงอายุ			
ผู้เยาว์ที่ไม่มีผู้ดูแล			
คนพิการ			
ผู้ป่วยเรื้อรัง			
ผู้ป่วยติดเตียง			
ผู้ป่วยจิตเวช			
สตรีตั้งครรภ์			
อื่นๆ ระบุ			
รวม (คน)			

๔.๔ อาชีพหลักของประชาชน (เรียงลำดับ ๑ ถึง ๓ อาชีพหลัก)

- () เกษตรกรรม
- () ปศุสัตว์
- () ประมง
- () แรงงานในภาคเกษตรกรรม (รวมทั้งปศุสัตว์ ประมง)
- () แรงงานนอกภาคเกษตรกรรม (แรงงานในภาคอุตสาหกรรม การค้าและบริการ)
- () ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่ของรัฐ
- () พนักงานบริษัท
- () เจ้าของกิจการ ผู้ประกอบการ
- () แม่บ้าน
- () ว่างงาน
- () อื่นๆ ระบุ

๕. พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ

๕.๑ ทรัพย์สินที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติ

๕.๑.๑ บ้านเรือนที่เสียหาย

() เสียหายบางส่วน สามารถอยู่ได้	จำนวน	หลัง
() เสียหายบางส่วน ไม่สามารถอยู่ได้	จำนวน	หลัง
() เสียหายทั้งหมด	จำนวน	หลัง

๕.๑.๒ อาคารและสถานที่

อาคารพาณิชย์	() เสียหายบางส่วน สามารถอยู่ได้	จำนวน	หลัง
	() เสียหายบางส่วน ไม่สามารถอยู่ได้	จำนวน	หลัง
	() เสียหายทั้งหมด	จำนวน	หลัง
โรงงาน	() เสียหายบางส่วน	จำนวน	หลัง
	() เสียหายทั้งหมด	จำนวน	หลัง
	() เสียหายบางส่วน สามารถอยู่ได้	จำนวน	หลัง
โรงแรม	() เสียหายบางส่วน ไม่สามารถอยู่ได้	จำนวน	หลัง
	() เสียหายทั้งหมด	จำนวน	หลัง
	() เสียหายบางส่วน	จำนวน	หลัง
ตลาด	() เสียหายบางส่วน	จำนวน	หลัง
	() เสียหายทั้งหมด	จำนวน	หลัง

๕.๑.๓ ทรัพย์สินในการประกอบอาชีพ

() ยานยนต์	จำนวน	คัน
() เรือประมง	จำนวน	ลำ
() ปศุสัตว์	จำนวน	ตัว
() สัตว์ปีก	จำนวน	ตัว
() พื้นที่การเกษตร		
() พืชไร่	จำนวน	ไร่
() พืชสวน	จำนวน	ไร่

() นาข้าว	จำนวน	ไร่
() บ่อปลา/กึ่ง/สัตว์น้ำ	จำนวน	บ่อ
() เครื่องมือประกอบอาชีพ	จำนวน	อัน
() อื่นๆ ระบุ	จำนวน	

๕.๒ สาธารณประโยชน์ที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติ

() ถนนจำนวน	สาย	
() สะพาน/คอสะพาน	จำนวน	แห่ง
() ทำนบกั้นน้ำ	จำนวน	แห่ง
() ฝาย	จำนวน	แห่ง
() เขื่อน	จำนวน	แห่ง
() ศาสนสถาน	จำนวน	แห่ง
() สถาบันการศึกษา	จำนวน	แห่ง
() สถานพยาบาล	จำนวน	แห่ง
() สถานที่ราชการ ระบุ	จำนวน	แห่ง
() ศาลาประชาคม /ศาลาอเนกประสงค์	จำนวน	แห่ง
() บ่อน้ำ / อ่างเก็บน้ำ	จำนวน	แห่ง
() ท่อระบายน้ำ	จำนวน	แห่ง
() โบราณสถาน	จำนวน	แห่ง
() อื่นๆ ระบุ	จำนวน	

๖. ความต้องการความช่วยเหลือรายการความจำเป็นที่ไม่ใช่อาหาร (NFI) ตามมาตรฐาน Sphere NFI

รายการ	จำนวน
๑. น้ำดื่ม (ครัวเรือนละ ๒๐ - ๔๐ ลิตร)	
๒. อุปกรณ์และวัสดุเพื่อการประกอบอาหารที่เหมาะสม	
๓. วัสดุเพื่อสุขอนามัยของผู้หญิง (เช่น ผ้าอนามัย)	
๔. เครื่องใช้ประจำวัน (เช่น สบู่ ผงซักฟอก แชมพูสระผม ยาสีฟัน)	
๕. เครื่องนอน (เช่น หมอน ผ้าห่ม เสื้อผ้าห่ม)	
๖. เสื้อผ้า คนละ ๒ ชุด	
๗. ยาสามัญประจำบ้าน	
๘. เครื่องผลิตน้ำดื่ม	
๙. การจัดการพื้นที่อพยพสัตว์เลี้ยง	
๑๐. การจัดการของเสียและขยะ	

๗. น้ำและสุขาภิบาล

๗.๑ ประเภทแหล่งน้ำที่สามารถเข้าถึงได้ ในช่วงเกิดภัยพิบัติ

- () ชื่อน้ำ () ประปาส่วนภูมิภาค () ประปาชุมชน
() บ่อน้ำบาดาล/น้ำใต้ดิน () อื่นๆ ระบุ

๗.๒ ประเภทห้องสุขาที่ต้องการ ในช่วงเกิดภัยพิบัติ

- () สุขาสำเร็จรูป () สุขาเคลื่อนที่
() สุขาประจำที่/สุขาที่สร้างขึ้นใหม่ในชุมชน
() อื่นๆ ระบุ

๘. สุขภาพ

๘.๑ การบริการสาธารณสุขที่ยังเปิดให้บริการได้ ในช่วงเกิดภัยพิบัติ

- () โรงพยาบาลรัฐ () โรงพยาบาลเอกชน () คลินิก/สถานพยาบาล
() รพ.สต. () ร้านขายยา () อื่นๆ ระบุ

๘.๒ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ ในช่วงเกิดภัยพิบัติ

() แพทย์	จำนวน	คน
() ทันตแพทย์	จำนวน	คน
() จิตแพทย์	จำนวน	คน
() เภสัชกร	จำนวน	คน
() พยาบาล	จำนวน	คน
() เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	จำนวน	คน
() อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)	จำนวน	คน
() อื่นๆ ระบุ	จำนวน	คน

๘.๓ ปัญหาสุขภาพ ในช่วงเกิดภัยพิบัติ

() โรคอุจจาระร่วง	() โรคหวัดและทางเดินหายใจ	() สุขภาพจิต
() การบาดเจ็บจากการเกิดภัยพิบัติ	() เจ็บป่วยเรื้อรัง	() โรคน้ำกัดเท้า
() อื่นๆ ระบุ		

๙. อาหาร

๙.๑ อาหารหลัก ในช่วงเกิดภัยพิบัติ

() ข้าวสาร / อาหารกึ่งสำเร็จรูป	() อาหารกระป๋อง
() ไข่	() อาหารปรุงสด
() อาหารฮาลาล	
() อื่นๆ ระบุ	

๙.๒ แหล่งอาหาร ในช่วงเกิดภัยพิบัติ

() ตลาดท้องถิ่น	() ร้านขายอาหาร
() เพาะปลูก / เลี้ยงสัตว์	() ครั้วกลาง
() ได้รับแจกอาหาร	() หาอาหารเอง เช่น จับปลา
() อื่นๆ ระบุ	

๑๐. ศูนย์พักพิง (Shelter)

๑๐.๑ ลักษณะการอพยพ

() ประชาชนที่ไม่ยอมอพยพ	จำนวน	คน
() ประชาชนอพยพไปที่ศูนย์พักพิง	จำนวน	คน
() ประชาชนอพยพไปอยู่ที่อื่นที่ไม่ใช่ศูนย์พักพิง	จำนวน	คน

๑๐.๒ เหตุผลในการอพยพ

- () ไม่ปลอดภัยหลังเกิดภัยพิบัติ
- () บ้านเสียหายไม่สามารถอยู่อาศัยได้
- () การคมนาคมถูกตัดขาดไม่สามารถเข้าชุมชนได้
- () ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ได้รับความเสียหายไม่สามารถใช้ได้
- () เกิดโรคระบาด
- () อื่นๆ ระบุ

๑๐.๓ จำนวนศูนย์พักพิง

จำนวน		แห่ง
-------	--	------

๑๑. การศึกษา

๑๑.๒ สถาบันการศึกษาที่ได้รับผลกระทบ

จำนวนสถาบันการศึกษาที่ได้รับผลกระทบ	จำนวน	แห่ง
จำนวนสถาบันการศึกษาที่ได้รับผลกระทบ แต่เปิดการเรียนการสอนได้	จำนวน	แห่ง
จำนวนสถาบันการศึกษาที่ได้รับผลกระทบ แต่เปิดการเรียนการสอนไม่ได้	จำนวน	แห่ง

๑๑.๒ ผลกระทบต่อสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง

- () ไม่มีผู้สอน () ถูกใช้เพื่อเป็นศูนย์พักพิง
() นักเรียนไม่ปลอดภัยที่จะเข้าไปเรียน () วัสดุและอุปกรณ์ชำรุด/ได้รับความเสียหาย
() ผู้ปกครองยังต้องการให้เด็กอยู่กับครอบครัว () ระบบการคมนาคมขนส่งถูกตัดขาด
() อื่นๆ ระบุ

๑๒. การคุ้มครอง

๑๒.๑จำนวนเด็กในพื้นที่ประสพภัย (อายต่ำกว่า ๑๘ปี)

จำนวนเด็กในพื้นที่	จำนวน	คน	หญิง	คน	ชาย	คน
เด็กที่พ่อแม่/ผู้ปกครอง	จำนวน	คน	หญิง	คน	ชาย	คน
เด็กพลัดหลง	จำนวน	คน	หญิง	คน	ชาย	คน

อื่นๆ โปรดระบุ

๑๒.๒ ภัยคุกคามที่มีโอกาสเกิดขึ้นต่อเด็ก (อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี) ในช่วงเกิดภัยพิบัติ

- () การค้ามนุษย์ () แรงงานเด็ก () ความรุนแรงกับเด็ก
() ยาเสพติด () โรคติดต่อ () การคุกคามทางเพศ
() เด็กสูญหาย () อื่นๆ ระบุ

๑๓. ข้อมูลข่าวสาร

๑๓.๑ แหล่งข้อมูลข่าวสาร

แหล่งข้อมูลข่าวสาร	ก่อนเกิดภัย	ระหว่างเกิดภัย / หลังเกิดภัย
โทรศัพท์		
โทรศัพท์มือถือ		
วิทยุ		
อินเทอร์เน็ต		
เสียงตามสาย		
หนังสือพิมพ์		
สื่อสิ่งพิมพ์จากหน่วยงานรัฐ		
อื่นๆ ระบุ		

๑๓.๓ อุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารในช่วงเกิดภัยพิบัติ

- () ไม่มีไฟฟ้า () ไม่มีสัญญาณโทรศัพท์ / อินเทอร์เน็ต
() เส้นทางคมนาคมตัดขาด () อื่นๆ ระบุ

๑๔. ภาพรวมของความต้องการความช่วยเหลือ

๑๔.๑ การจัดลำดับความต้องการความช่วยเหลือเร่งด่วน

รายการ	ระดับความต้องการ (เร่งด่วน)		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
ที่พักพิง			
อาหาร ข้าวสาร อาหารแห้ง			
น้ำดื่ม/น้ำใช้			
อุปกรณ์ยังชีพ/ถุงยังชีพ			
เวชภัณฑ์และยารักษาโรค			
สุขอนามัย การกำจัดสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย			
การให้บริการด้านการศึกษา			
สัตว์เลี้ยง (อาหารและการขนย้าย)			
รายการที่ไม่ใช่อาหาร *รายละเอียดตามข้อ ๖			
ระบบไฟฟ้า			
ระบบประปา			
ระบบสื่อสาร			
การคมนาคมขนส่ง			
การรักษาความปลอดภัยของชุมชน			
อื่นๆ โปรดระบุ...			

๑๔.๑ การช่วยเหลือจากหน่วยงาน ในช่วงเกิดภัยพิบัติ

๑๔.๑.๑ ด้านโครงสร้างถนน ระบุชื่อหน่วยงาน

๑๔.๑.๒ ด้านไฟฟ้า ระบุชื่อหน่วยงาน

๑๔.๑.๓ ด้านประปา ระบุชื่อหน่วยงาน

๑๔.๑.๔ ด้านการสื่อสาร ระบุชื่อหน่วยงาน

๑๔.๑.๕ ด้านอาหาร ถังยังชีพ ระบุชื่อหน่วยงาน

๑๔.๑.๖ ด้านสิ่งของเครื่องใช้ที่ไม่ใช่อาหาร ระบุชื่อหน่วยงาน

๑๔.๑.๗ ด้านสุขภาพ ระบุชื่อหน่วยงาน

๑๔.๑.๘ ด้านที่พักพิง/ที่อพยพชั่วคราว ระบุชื่อหน่วยงาน

๑๔.๑.๙ ด้านสุขาภิบาล ระบุชื่อหน่วยงาน

๑๔.๑.๑๐ ด้านการศึกษา ระบุชื่อหน่วยงาน

๑๔.๑.๑๑ ด้านการคุ้มครอง ระบุชื่อหน่วยงาน

๑๔.๑.๑๒ อื่นๆ ระบุชื่อหน่วยงาน

ผู้ประเมิน _____ ตำแหน่ง _____

วัน/เดือน/ปี _____ เวลา _____

รายละเอียดศูนย์พักพิง

(๑) ข้อมูลศูนย์พักพิงผู้ประสบภัย

ชื่อศูนย์พักพิงผู้ประสบภัย _____

หมู่บ้าน _____ ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

พิกัด (GPS) LAT _____ LONG _____

ผู้ประสานที่พักพิง _____ เบอร์ติดต่อ _____

หัวหน้าศูนย์พักพิง _____ เบอร์ติดต่อ _____

(๒) ประเภท

() ศาสนสถาน

() สถาบันการศึกษา

() ชุมชน

() สนามกีฬา

() พื้นที่ทหาร

() สถานสงเคราะห์

() อื่นๆ ระบุ _____

(๓) ขนาดพื้นที่ใช้สอย _____ ตารางเมตร

(๔) ศักยภาพที่รับผู้ประสบภัยได้ _____ คน จำนวนที่อยู่จริง จำนวน _____ คน

(๕) ระบบการบริหารจัดการภายในศูนย์พักพิงผู้ประสบภัย

รายการ	มี (ปริมาณ / ขนาด)	ไม่มี
๑. สถานที่นอน		
- เครื่องนอน/ฟูก		
- มุ้ง		
- เสื่อ		
- ผ้าห่ม		
- เต็นท์		
๒. ห้องสุขา		
- หญิง		
- ชาย		
๓. ห้องอาบน้ำ		
- หญิง		
- ชาย		
๔. โรงครัว		
- อุปกรณ์ทำครัว		
- จาน/ช้อน/ถ้วย		
๕. ฉากกั้น		
๖. พื้นที่ส่วนกลาง		
๗. จุดพยาบาล		

รายการ	มี (ปริมาณ / ขนาด)	ไม่มี
๘. จุดลงทะเบียนผู้ประสบภัย		
๙. จุดรับบริจาคและคลังเก็บ		
๑๐. จุดดูแลกลุ่มเปราะบาง เช่น เด็กเล็ก คนพิการ ผู้สูงอายุ สตรีมีครรภ์		
๑๑. ที่จอดรถ		
๑๒. พื้นที่กิจกรรมทางศาสนา ระบุ		
๑๓. พื้นที่บริการคนพิการ (วีลแชร์) หรือผู้ที่ต้องการบริการพิเศษ		
๑๔. พื้นที่จัดการขยะ		
๑๕. มุมเล่นนันทนาการ/มุมให้คำปรึกษา		
๑๖. พื้นที่ซักล้าง		
๑๗. พื้นที่สำหรับสัตว์เลี้ยง		
๑๘. การรักษาความปลอดภัยในศูนย์พักพิงผู้ประสบภัย		
๑๙. อื่นๆ ระบุ		

หมายเหตุ : มาตรฐานศูนย์พักพิง (องค์การสหประชาชาติ)

รายการ	จำนวน/ประชากร
สุขา	๑ : ๒๐
ระยะทางจากสุขาถึงที่พัก	๕-๕๑ เมตร
เจ้าหน้าที่หลักดูแล	๑:๑๐๐
อาสาสมัครช่วยเหลือ	๔:๑๐๐
น้ำส่วนตัว	๑๕-๒๐ ลิตร/คน/วัน
น้ำสำหรับครัวในศูนย์ฯ	๒๐-๓๐ ลิตร/คน/วัน
น้ำสำหรับหน่วยแพทย์/พยาบาล	๔๐-๖๐ ลิตร/คน/วัน
อาหาร	๒๑๐๐ Kca ๑/คน/วัน
พื้นที่	๓.๕ ตารางเมตร/คน
ขนาดพื้นที่ศูนย์ฯ	๓๐ ตารางเมตร/คน